M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
Hirlap-Könyvtár
Növedéknapló
1897. év. 939. sz.
442
MHC 2 f 29

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65 szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon is

I. év. Budapest, 1897., szombat, november 20-án. 1. szám.

Mindég jó a katona.

Mit mondana a király, ha egy katona kopogna az ajtóján azzal a szándékkal, hogy szolgálni akarja? Mondaná-e a király: Eh, nincsen most háboru!

Nem, ezt a király nem mondaná. Mindég jó a katona. Hisszük, nekünk is azt mondja a nemzet, ha megismer: Mindég jó a katona.

Pedig csakugyan nincs most háboru, se pennaháboru, se parlamenti. Egy csendes, szelid napon jelenünk meg a szabadelvüség zászlajával, azzal a becsületes fogadalommal, hogy soha el nem hagyjuk, jó időben, rossz időben, szárazon és vizen szolgáljuk, el nem ejtjük — csak ha a kezünket vágják le előbb, amely fogja.

Csakhogy mindez nem elég, — eszébe juthatna valakinek igy szólani: mi hasznodat vesszük most? Egygyel több fecske nem csinál nyarat, kivált mikor valamennyi fecske nélkül is nyár van. A nap süt, fényes pompájában haladva a három halom országa fölött. A szabadelvüség homlokán glória ragyog. Mit szoritod hát olyan erősen a zászlónyelet, hiszen senki sem akarja kicsavarni? Nézd az árboczokat és házormokat. Körösközül mindenütt ez a szin leng; a többi szinek begöngyölgetve sápadtan huzódnak meg a háttérben. Rosszkor kezded a szolgálatot tisztelt jövevény! Mit akarsz védelmezni? Ki bánt itt valamit? Kivel akarsz most verekedni és hol? A gyep, melyen a viaskodás szokott lenni, tele van a szeretet és boldogság javában nyiló rózsáival, a miket nem szabad letaposni. Te sem akarhatod, mert örömed telik bennök, az ellenfelek se bántják; a jók közülök sajnálják eltiporni, a rosszak nem merik.

Minden mosolyog. A közvélemény szundikál és édes álmokat lát, az országgyülés ritka egyetértéssel egy óra alatt intéz el egy hétre való munkát, a szabadelvü párt a Lloyd klubban vidáman sütkérezik a Bánffy sikereiben. A delegáczió, mely máskor legalább aggodalmas képeket szokott vágni a sztereotyp békekijelentésekhez, és a nyomban következő hadi emelésekhez, most riadó éljenekkel (melyekre itthonról visszhang kél) fogad minden kijelentést; a teher se teher neki s öröm a nem öröm is. Iszen természetes. Ki is ne örülne annak, hogy Bosznia és Herczegovina a saját költségén kormányoztatik?

És itthon ezalatt az ellenzék becsülettudón, lábhoz eresztett fegyverekkel nézi a szabadelvü kormányzat sikereit és lapjaiban nem ritkaságok a Bánffyt dicsérő czikkelyek.

Lásd meg tehát ebből fiatal lap, hogy rossz időben toppantál be a szabadelvüség szolgálatára.

*

Nem látom. Nem ugy van. A látszat csakugyan olyan, hogy a szabadelvüség soha sem állott jobban, mint ma. De ez csak látszat. Az utolsó idők eseményei kétségtelenül erősitették a szabadelvü alapba vetett hitet, bebizonyult, hogy a szabadelvü politika, melyet a nemzet többsége vall, különböző felfogásokkal ugyan, de mégis vall, nem alkalmatlan a nemzet jövőjének fejlesztésére, ugy bent mint künn és a Hofburgban, de ez nem elég — nekünk, azt kell bizonyitani és abban erősiteni meg minden jó magyart, hogy csak is ez az alkalmas alap.

A helyzet, melyet az imént szinezetünk, nem kizárólag a mi erönkből formálódott a természet örök törvényeinél fogva, hogy az erő okvetetlenül létrehoz valamit, és amig ez az erő erő marad, az a valami is szükségképen következik. — A mai helyzet nem csupán az öntudatos, átgondolt nemzeti politika vivmánya, tehát nem könyvelhető el pusztán a mi status bölcseségünk lapjára és nem becsülendő tul nagyra. Három dolog kellett hozzá még:

Egy jó király aki minket szeret és akit mi szeretünk.

Egy jó szituáczió, mely lendületet adott törekvéseinknek.

És végül ügyes kormány, mely a király szivét hajlitsa a mienkhez (a mienk nem is hajlik, de olvad) és mely a kedvező viszonyokat felhasználja.

De hát ezek mind nem örök dolgok; se a jó szituáczió, se az ügyes kormány,

Fordul a világ.

A „Budapesti Közlöny“ április 16. rendkivüli kiadása a következő legfelsőbb kéziratot hozta:

„Kedves *Szilágyi!*

Magyar miniszterelnököm előterjesztésére, az 1867. deczember 21-iki hat alaptörvényben foglalt alkotmány felfüggesztésével egyidejüleg kinevezem Önt az ausztriai birodalomhoz tartozó összes országaim és népeim teljhatalmu királyi helytartójává.

Ismert és kipróbált erélyétől és tapintatától bizton elvárom, hogy a lelkiismeretlen izgatók által megtévesztett hü népeim meghibbant politikai egyensulyát mielőbb sikerülend Önnek helyreállitania.

Kelt Gödöllőn, 1898. április 15.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró BÁNFFY DEZSŐ s. k.“

Ez a kurta, de sokatmondó kommüniké könnyen érthető lázas izgatottságot s kinos feltünést keltett nemcsak Budapesten s az egykor annyira kedélyes „Kaiserstadt“-

Nem mintha ez a természetes fejlemény bárkit is meglepett volna. Hiszen a Reichsrath április 14-iki ülésének viharos jelenetei után, miközben a hirhedett ex-lovag Schönerer nyiltan fölhivta az osztrák németeket a birodalmi nagy németséghez való csatlakozásra, senkisem lehetett kétségben az osztrák alkotmány rögtönös felfüggesztése felől.

Betetőzte ezt a tulfeszült politikai hangulatot a német császárnak Wiesbadenből kelt következő titkos távirata:

„Undorral fordulok el az osztrák parlament pártütő handabandáitól. Kivánok Fölségednek erőt és bölcseséget a Hydra mindegyik fejének eltöprásához. W. R. I.“

Mindazonáltal a gyors és a személyi mozzanatot illetőleg módfelett meglepő királyi elhatározás Lajthán innen és tul érthető megdöbbenést okozott.

A magyar nemzeti párt körében egyesek méltatlankodtak *Apponyi* Albert gróf feltünő mellőzése miatt, mások ismét azt rebesgették, hogy az agyafurt *Bánffy*, aki immár kezébe kapta az egész osztrák-magyar-monarkia kormányzatát, ezen alkotmányjogilag meglehetős problematikus kiküldetés által közömbösiteni akarta a képviselői elnöki székben már-már tultengő tekintélyü *Szilágyi* Dezsőt.

Járja le magát a szomszédban s folytassa a Bachok, Schmerlingek szomoru iskoláját.

Bármiként álljon is a dolog, tény az, hogy *Szilágyi* Dezső, két havi szabadságot kérvén a háztól, az elnöklést ép a *Visontai* Soma érdekfeszitő budget-beszéde derekán átadta *Láng* Lajosnak s a délutáni expresszvonattal Bécsbe utazott.

Megérkezésekor már a bank-gassei magyar házban várta Bécs katonai parancsnoka, Uexküll-Guillebrand táborszernagy és Kielmannsegg gróf, alsó-ausztriai helytartó, kikkel egész a késő éjjeli órákba benyuló, bizalmas tanácskozást tartott.

Nyilván ezen éjjeli megbeszélés eredménye volt az a kiáltvány, mely másnap már kora reggel elárasztá Bécs valamennyi hirdetési oszlopát.

A magyar, német és cseh nyelven megfogalmazott rendelet mindenekelőtt tudtára adja a birodalmi fő- és székváros mindig loyalis lakosságának a legfelsőbb elhatározás folytán keletkezett változásokat.

Ezek szerint Bécs városa s összes külvárosai ostromállapot alá helyeztetvén, tilos minden nyilvános gyülekezés, csoportosulás.

A községtanács összes hatalmát s hatáskörét tartozik azonnal átadni az ezennel kinevezett Bécs-vármegyei alispánnak, Futtaki Hadik Endre gróf, volt országgyülési képviselőnek, ki saját területére (Alsó- és Felső-Ausztria, Stájerorgszág) pallosjoggal ruháztatik föl.

Sajó Sándor IV. kerületi rendőrkapitány a bécsi rendőrigazgatói állásra áthelyeztetvén, közvetlen az alispán fennhatósága alá rendeltetik.

Addig is, mig az egész ausztriai birodalom a vármegyerendszer alapján kormányzatilag beosztatik, minden hü alattvaló tartozik a tartományonkint királyi biztosi teljhatalommal felruházott főispáni helytartók rendeleteinek mindenben engedelmeskedni.

A kormányzati hatóságok, királyi bíróságok hivatalos nyelve a *magyar*, fönnhagyatván természetesen az illető nemzetiségek számára a saját, német, cseh, lengyel, olasz, szlovén jegyzőkönyvi nyelvüknek, tolmács avagy hiteles forditások révén, párhuzamos használata.

Akár közönséges, akár politikai büntett miatt, egyelőre mindenki csupán a reá nézve illetékes magyar királyi honvédségi haditörvényszék előtt és által vonható felelősségre

sőt sajnos a jó király se. Okos nemzetnek pedig a magok állapotát egy rossz szituációhoz és egy rossz királyhoz kell elrendeznie. Sőt még tetejébe ügyetlen kormánya is lehet. Voltak már erre esetek.

A helyzet tehát nem a megpihenésre alkalmas, nem az álmodozások és a hálálkodások pillanata ez, hanem a lázas munkáé, az összetartásé, hogy a kedvező időben erössé és hatalmassá épitsük ki a magyar államot s annyira mélyen beverjük a szabadelvüség czölöpeit a magyar talajba, hogy azokat a poklok ereje se birja onnan kihuzgálni. Ha majd előjönnek kö nagyjaink, kiket a király felséges eszméje előhitt, ne érhesse öket az a szemrehányás, hogy ök, a mozdulatlanok, mozdulatlanokká tették a nagy boldogságban elnyujtózkodott élöket is.

Ah ezek a mostani napok! Verőfényesek. Mintha nem is ok nélkül volna a fénynek *verő* jelzője a magyaroknál. A fény veri meg öket. Példák mutatják. Rossz órában, nagy bajban összetartanak a magyarok, a jobbik eszükhöz nyulnak, talán ezért is tudták magukat olyan sokáig fentartani. De a fényesség végzetes rájuk, mint a pillékre. Elhagyják magukat, az aluszékonyság, a nem törödöm vesz rajtuk erőt — talán azért is nem tudtak többre menni.

Már most is észlelhetök az egészséges politikai életet lazitó szimptomák. Az elvek izegnek mozognak mint a megrongált fogak. Némely pecsétek kivéttettek bizonyos szépség-szappanokkal és kefékkel, de ezek csak pillanatnyira nem látszanak a posztón, hogy aztán elötünjenek, mikor a por ellepi. A nagy ölelkezésben konfuziók veszik át az uralmat. A különválogatott mák és köles szemeket megint összefujja a „kedvező“ szél. S ez nem vezet a helyzet tisztázására, hanem bonyodalmakat s nehézségeket szül. A liberalizmus ellenfelei elökullognak egyenkint, nyájasan, kézdörzsölve mintha csak tréfáltak volna. Egyik-másik nagy hivatalba és tisztségre emeltetik.. Mert hát béke van. A delegáczióban az országgyülés szabadelvü többségének nevében gróf Szapáry Gyula beszél a királyhoz . . . Kezdödik az ellanyhulás! Nem haragszunk senkire. Nem tudjuk, ki van velünk — mert senki se mer ellenünk lenni. Indulunk, megyünk ittasan a szerencsétől és nem nézzük tulságos óvatossággal, hogy hova és kikkel.

. . . Azért hát nem jöttünk mi olyan rossz időben. A katona mindig jó. Ha nem is veszekedésre, legalább ört állani, bármilyen fényes is a helyzet, bármilyen nagy a szerencse és bármennyire kedélyes is a hangulat afölött, hogy Bosznia és Herczegovina a saját költségén kormányoztatik.

POLITIKAI HIREK.

A költségvetés előterjesztése. Az 1898-iki állami költségvetés előirányzatát a kormány a parlament üléseinek ujból való megkezdésekor, az első ülések egyikén elő fogja terjeszteni. A delegácziö bevégzi munkáját s igy megszünik az ok, mely a teljesen elökészitett budget benyujtását ideig-óráig hátráltatta.

Siker. Calice báró Konstantinápolyi nagykövetnek lépései a mersinai ügy tárgyában teljes eredményre vezettek. A portának tegnap éjfél után egy órakor az osztrák-magyar nagykövethez küldött jegyzéke *a követelt elégtételt az utolsó pontig megadja. Hussni Hilmi* effendit, Adana válját és *Nazim* pasát, Mersina mutasserifjét elmozditják állá suktól és üdvlövésekkel tisztelegtek nagykövetségünk kiküldöttének jelenlétében. A keleti vasutak ügyében fennálló és 8 millió frankot képező differenciát *elismerik s a fizetést biztositják.* A jegyzék hangja igen udvarias és azt a reményt fejezi ki, hogy a két uralkodó és kormányaik közt fennálló barátságos viszonyt ez az elintézés még inkább erősiteni fogja. Mi is örömmel regisztráljuk ezt a sikert, mert bizony nem igen szoktuk meg az ilyen eredményeket. Csaknem dogma-számba megy, hogy a mi konzulátusaink, követségeink fellépését, követelését, támogatását semmibe se veszik, ugy hogy bizony akárhány szor van rá eset, hogy magyar ember vagy osztrák a külföldön idegen hatalom diplomácziójához kénytelen fordulni, ha eredményt akar elérni.

Uj kormányzó. A fiumei kormányzói állást, tekintettel a mindinkább bonyolódó fiumei kérdésre, most végre hamarosan betöltik gróf Szapáry László személyével. Hogy ezzel menynyiben megy előbbre az ügy, nem tudjuk, de talán hátrábbra se megy.

A miniszterelnök Bécsben. Báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök ma este Bécsbe utazott a delegáczió tárgyalásaira. gróf Goluchowski külügyminiszter holnap mondja el expozéját a külügyi helyzetről a magyar delegáczió külügyi albizottságában.

A helyi érdekü vasutak reformja. A kereskedelmi miniszterium kebelében nagyban folynak a helyi érdekü vasutakra vonatkozó törvények reformjának munkálatai. Az e részben felmerült áramlatokról a következökben adhatunk számot. Két felfogás küzd az érvényesülésért. Az egyik az állam kezébe akarja venni a viczinális vasutak ügyét. Hosszabb időre el akarja készittetni a kormánnyal a helyi érdekü vasutak hálózatának épitési programmját és államvasuti érdekeltségi csoportok alakitását tervezi azzal a hatályival, hogyha az érdekeltség — amelynek a helyi érdekü vasut üzleti eredményében is részt jutna — a szükséges épitési tőke egy részét előteremti, akkor az állam azon vidék helyi érdekü vasutját saját pénzén megépittetni köteles volna. Ily módon a mainál jóval olcsóbbá lennének az előmunkálatok is és az épités is és megszünnének a financzirozásnak mindennemü kalamitásai. A másik tervezet belga mintára nagy helyi érdekü vasuti bank létesitését óhajtja s e bank aztán bizonyos prerogativákat kapna a viczinális vasutak teremtése körül. Ma még bizonytalan, hogy a reform körül melyik felfogás fog érvényre jutni.

Tengeri hajózásunk rendezése. Tengeri hajózásunk rendezése ügyében a két kormány között — az Adria, a magyar Levante-Társaság és a Lloyd belevonásával — folytatott tárgyalások véget értek. A két kormány megegyezésének következő a tartalma: Az Adria és a Lloyd között eddig fenállott barátságos viszony, valamint a forgalmi érdekszférák megosztása jövőre is megmarad, sőt a jó viszony még bensőbbé válik. Az *Adria* ezentúl az ő Franciaországba, Angliába és Spanyolországba irányult járataival még gyakrabban fogja *Triesztet* érinteni, hogy ott is felvegyen rakományt. A *Lloyd* viszont az eddigi hat keleti járat helyett ezentúl *tizenkét keleti, Indiába irányuló járatot fog inditani* s mind a tizenkettő érinteni fogja *Fiumét* olykép,

---

A hirlapbélyeg eltöröltetvén, az előzetes czenzura megszüntetése mellett kihirdettetik a *teljes sajtószabadság.*

Kopott, vén vaskakaduk, egykor mindenható megyefönökök, gyászos emlékü beczirkerek valami sejtelmes mosolygással bólogattak a hirdetmények előtt s ugy egymás közt félhalkan eltünödtek:

— Ki hitte volna, hogy **még a *mi időnk*** is visszatér félszázad mulva?

Varázslatos hirtelenséggel változott meg az utczák képe, A hivatalokból sarkantyuscsizmás, szük magyar nadrágos, pörge kalapos beamterek serege hömpölygött kifelé s a nagy Bécs minden igaz, hü fia benső elkeseredéssel szemlélte, mily könnyen vált ruhát, hitet az egész hivatalos Ausztria.

A rendőrségnek aránylag kevés dolga akadt az első napok alatt. Egynehány németnemzeti diákot állitottak elő a kerületi kapitányságoknál, akik az uj rend ellen való tüntetésképp, czilinder-kalapban járkáltak a Ringen.

A hivatalos „Birodalmi Ujság“ hasábjai alig győzték leközölni a tömeges és többé kevésbé szerencsésnek mondható névmagyarositásokat. Feltünően kedvelték az átvedlett osztrákok a históriai magyar neveket. A rég kihalt Báthori, Rákóczy, Zrinyi, Csupor, Zobor, Bercsényi hires magyar familiák uj virágzásra virradtak az osztrák renaissance révén.

Mig *Szilágyi* Dezső a központban vas-[illegible]zzel s kiméletlen erélylyel ragadta meg a rendcsinálás rudját, addig az egyes tartományi főispáni helytartók sem pihentek.

Smialovszky Valér Morvaa és Szilézi, *Matuska* Péter a cseh királyság, *Szluha* István Galiczia és Bukovina, *Demkó* Pál Tirol és Voralberg, *Psik* Lajos Krajna és Karinthia, *Dózsa* Endre Görz-Gradiska, *Kobek* István Trieszt és Dalmáczia felől szolgáltatta be a stereotyp napi jelentést: „Varsóban minden csendes.“

Apróbb izgágaságok, elbúsult kötekedések ugyan több felé fordultak elő. Nevezetesen hire jött, hogy egy *Trautmannsdorf* gróf megtagadta a magyar közművelödési pótadó megfizetését.

Bécs vármeyge erélyes alispánja azonnal táviratozott a szomszéd Vasvármegye főispánjának, *Reiszig* Edének s az ő közbenjárása folytán rögtön másnap a szombathelyi honvéd huszárezred egy svadronja szállotta meg a renitens osztrák mágnás gleichenbergi kastélyát. A régi jó osztrák példa nyomán ez a kipróbált mód mutatkozott a legczélszerübbnek minden politikai czélzatu, passziv rezisztenczia megpuhitására.

Ellenben még a legtúlzóbb magyar-barát körökben is kinos megütközést keltett az a brutalitás, melyet bizonyos Kis János nevü segédszolgabiró követett el Leitomischl-ben.

Ez az alárendelt tisztviselö ugyanis a helybeli jótékony nőegylet elnöknőjét azért, mert az egyleti majálison feketesárga vállszalagot alkalmazott rendezői jelvényül, a m. kir. csendőrséggel elfogatta s nyilvánosan megkorbácsoltatta.

Kérdőre vonatván, hasztalan volt amaz együgyü mentsége, hogy anno 1849 ugyanezt cselekedte az ő édesanyjával egy győzelemittas osztrák katonatiszt.

A barbár magyar nemzet Ázsiából hozott, lovagi becsületének súlyos megsértése czimén hivatalától rögtön felfüggesztetvén, csendőri fedezet alatt beszállittatott a pozsonyi kir. törvényszék börtönébe.

Ezenközben óriás lépésekkel haladt előre a zilált politikai viszonyok normális rendjének czélba vett helyreállitása.

Szilágyi királyi helytartó két hetes körutja az osztrák örökös tartományokban valóságos diadalut volt. Lekötelező nyájassága, elragadó szeretetreméltósága a legelkeserültebb osztrák Lueger-hundokat is lefegyverezte.

Még le sem telt a két hónapos szabadság, teljes megnyugvással sürgönyözhette Gödöllőre:

„Ausztria Felséged lábai előtt hever.“

Ezzel egyidejüleg kiirattak a központi magyar birodalmi tanácsba való általános választások, melyeknek legfőbb igazgatására magas napidij és perczentuális tantiéme mellett a jóhirü gyakorlati szakembert, *Tarnóczy* Gusztáv hazánkfiát sikerült megnyerni, ki e nevezetes misszióra három évi jótállás kikötésével készséggel vállalkozott is.

A hozzáfüzött legvérmesebb várakozást is meghaladta az a hir: hogy a felmerült választási mérközések, alkotmányos kapaczitálások során *Tarnóczy*, üdvös példaadás okáért, tizenhárom előkelő osztrák politikust a Schmelczen felakasztatott.

A Lloydbeli klubb tarokk-asztalai mellett helyeslőleg bólintgattak az öregek:

— Ezzel az egész vonalon helyreállott a paritás.

Lipcsey Ádám.

hogy *mindegyik járaton 500 tonna rakodási képességet magyar áruk számára kell az osztrák társaságnak fentartania.* Ezzel szemben a kormány — mely ez intézkedéssel kivált a magyar czukorkivitelnek akar és fog szolgálatot tenni — a Lloyddal szemben azt a kötelezettséget vállalja, hogy a hajóin valósággal szállitott magyar áruk után járó Szuez csatornai peage dijat a társaságnak megtéríti, még pedig a szabad hajózás segélyezésére szánt pénzből. Ezenfelül létrejött a megállapodás a Lloyd és a magyar *Levante Társaság* közötti viszony szabályozására nézve is. E szerint a Levante Társaság az ő Fekete tengeri járatainak egy részét átengedi a Lloydnak, mely e járatokat minden irányban ugyanazon feltételek mellett tartozik ellátni, mint a hogy a magyar társaság látta volna. Ennek fejében aztán a Levante Társaság az öt megillető 80,000 frt. szubvenczióból 30,000 frtot a Lloydnak fog átadni s az ily módon felszabaduló negyedik gőzösét a szabad hajozás terén fogja — Fiume érdekében felhasználni. Ezzel a rendezkedéssel kapcsolatban a kormány reformáltatni kivánja a szabad hajózás segélyezéséről szóló törvényt, hogy hajózásunk támogatása körül szabadabb kezet kapjon. A megegyezéseket — mint már emlitettük — a két kormány kötötte, mindegyik a neki alárendelt társaság nevében válalván el a felsorolt kötelezettségeket. A megállapodás ugyanarra az időre szól, a meddig az osztrák kormány és a Lloyd között kötött szubvencziónális szerződés még tart.

A gyulai mandátum. *Békes-Gyulán,* mint levelezőnk telegrafálja, a szabadelvüpárt vasárnap tartja szervezkedő gyülését. A párt *Ladics* György ügyvédet, az árviz-társulat elnökét jelöli *Bartha* Miklós ellenében s erősen bizik megválasztásában, mert Ladics — akit ő felsége a millennium esztendejében lovaggá nevezett ki — nagyon népszerű ember. Bartha Miklós érdekében *Pázmándy* Dénes, *Polónyi* Géza és *Várossy* Gyula vasárnap Gyulára érkeznek.

A megrendszabályozott Fiume.

A fiumei bonvodalomban a mai nappal érdekes és fontos fordulat állott be. Nem valószinü, hogy a megoldásnak ezzel a radikális módjával az okvetetlenkedő autonomisták meg lesznek elégedve, de az meg teljesen bizonyos, hogy Magyarország legtermészetesebb jogai a minisztertanács mai intézkedésével a maga teljességében megóvattak.

A fiumei ügyet a minisztertanács ugyanis egyszerüen *rendeleti uton* intézte el.

A minisztertanács határozata következtében báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök elrendelte, hogy az eddig nem lépett törvények hatálya *már holnaptól kezdve kiterjesztessék Fiume városára.* Ez a miniszterelnöki rendelet holnap fog megjelenni a *Rendeletek Tárában.*

Ennek a meglepően gyors elintézésnek az előzményeiről tudósitásunk a következőkben számol be:

Bánffy Dezső báró miniszterelnök 18-ára ankettet hivott össze abból a czélból, hogy meghallgassa a fiumei autonomisták által hangoztatott sérelmeket és kivánságokat, s esetleg meghallgassa a fennt előrolt törvényeknek 1898 január elsejére tervezett életbeléptetésére vonatkozó aggályaikat.

Ezt a szaktanácskozmányt azonban nem lehetett megtartani azért, mert a fiumei urak közöl egyedül *Kuranda* Emil dr., az Ádria tengerhajózási-társaság vezérigazgatója jelent meg, a többiek pedig ugy mint *Ciotta* volt podesta, *Maylender* dr. az állásáról lemondott podesta, *Gelletich* dr., *Grossich* dr., *Moholovits* dr., *Randits* dr., *Dall Asta* és *Lappis* köztörvényhatósági tagok, *Steineckker* a fiumei hitelbank uj igazgatója és *Corossatz* a magyar-horvát hajózási társulat elnöke leveleket irtak a miniszterelnöknek, amelyekben távolmaradásukat különböző okokkal igazolják.

Kuranda Emil dr. tegnap érkezett Budapestre s a miniszterelnök ma délelőtt fogadta öt s két óránál tovább értekezett vele a fiumei ügyekről. Kurandát különösen azért hivta meg Bánffy a szaktanácskozásra, mert a reform a közigazgatási bizottságnak a fiumei tengerészeti ügyekben is bizonyos hatáskört biztosit.

Kuranda részletesen ismertette a fiumei állapotokat s a város polgárságának a hangulatát, amely szerinte mesterségesen van felizgatva. — A fiumei autonomisták leginkább a tervezett közigazgatási bizottság ellen foglalnak állást, azért mert ennek a bizottságnak a létesitése szoritja meg leginkább az önkormányzati hatáskört. Maga Kuranda sem tartja helyesnek a közigazgatási bizottság hatáskörének kiterjesztését speczifikusan tengerészeti ügyekre. Kuranda hangsulyozta, hogy a fiumei horvát lakosság igen loyalisan viselkedik a tervezett reformokkal szemben s kifejezte azt a véleményét, hogy nem lesz tulságosan nehéz a város lakosságát a józan meggondolás utjára terelni s őket a vitás kérdés békés megoldása eszméjének megnyerni.

Bánffy Dezső miniszterelnököt a meghivottak magatartása nagyon felháboritotta. A tervezett konferenczia lett volna az egyedüli mód arra, hogy a vitás kérdéseket a magyar állam sulyának és jogainak tiszteletben tartásával s az érdekelt felek kölcsönös megnyugvására megoldják.

A legközelebbről érdekeltek negativ magatartása nem akadályozhatja meg a jogos és rendes eljárást, amelynek módja azonban még attól függ, vajjon a fiumeiek magatartása a közel jövőben mennyire változik meg.

A miniszterelnök meggyőződése szerint a közigazgatási bizottság életbeléptetése nem hogy megszoritaná az önkormányzatot, hanem még bizonyos mértékben fejleszti azt. Megnyugtatására szolgál a miniszterelnöknek a fiumei horvát lakósság korrekt és loyalis viselkedése.

Fiumei táviratainak jelentik, hogy tegnap este tüntetések voltak, amelyek késő estig tartottak. A *Voce del Popolo* ugyan azt irja, hogy a tüntetésben a polgárság is részt vett, ezt azonban az intimebb tudósitások egyenesen megczáfolják.

A tegnapi tüntetés aféle megrendelt és előre kicsinált demonstrácziő volt, amelyben kiskoru suhanczok orditották a főszerepeket. Ezek éltették *Mayländert,* a volt polgármestert és *Wallaschnigot,* az autonomisták főagitátorát, s ezek abczugoltak *Gelletich* helyettes polgármester és *Mohovics* lakása előtt. Kijutott a macskamuzsikából a fiumei liberálisok vezérének, *Dall'Astának* is. Természetesen volt mindenféle más kiabálás is. Igy például:

— *A basso l' ungheria!* (Le Magyarországgal!)

„*Gli ungheresi non i comanda piu!*" (A magyarok nem parancsolnak többé!)

mit éljenzés és abczugolás követett. Időnként a hires trieszti irredentista nótát énekelték, mely szerint a Rossini (itt Peretti) hazájában az olaszon kivül más nyelven beszélni nem szabad. A városi rendőrség elégtelennek bizonyult a különben legnagyobbrészt gyermekekből és kiváncsi nézőkből álló tüntetőkkel szemben. Intézkedés történt, hogy ezek a tüntetések többé ne ismétlődjenek. A katonai karhatalom beavatkozására az összes előkészületek meg vannak téve, noha valószinüleg nem lesz szükség komolyabb beavatkozásra.

Régi agarászatokról.

Dérharmat lepi el a mezőt, ködös a késő őszi hervadásba borult táj. November vége felé jár a kalendárium, a vadász évad most folyik javában.

Agarászversenyekről is hoznak hirt itt-ott a lapok, noha ez a speciális magyar mulatság nagyon pusztulóban van már.

Megfogyatkozának a kapunélküli kuriák 's a napsütötte ámbitusokon nem nyujtózkodnak már a nemes urak agarai, várván mikor pattint egyet a gazda a jó roffi karikással, hogy vigye őket az ugarra.

Megfogyatkozott maga a gentry is. Az agarászó apák fiai ma már holmi poros irodákban üldögélnek, aktát körmölgetnek és telivérek helyett váltókon nyargalnak.

Őszi hervadásban, novemberi ködben emlékezzünk régi vidám agarász-kompániákról és mig a kályhában pattog a tüz, meséljünk egy kicsit régi nemes urakról.

* * *

Micsoda világ is volt az, mikor a huszas évek végén Keglevich Miklós, Józsa Gyuri, Bonis Ferencz, meg az egész hevesi nemes kompánia kergette a tapsifülest a porhanyós, fekete ugarban.

Bonis Ferencz biharmegyei ember volt, csak ugy keveredett a kompániába, mert mint aféle fiatalon özvegyen maradt embernek, nem volt maradása a köbölkuti tornáczos kurián.

Hires volt daliásságáról, szépségéről és a hevesmegyei szép lányok, özvegy menyecskék egyre vetegették utána a hálót.

Egy komor, őszi estén, Józsa Gyuri tiszafüredi ebédlőjében ült együtt a nemes kompánia. Sok volt köztük az agglegény, és bor közt, adoma közt, biztatta egyik a másikat, harapna már belé a házasság almájába.

— Feri leginkább megtehetné, özvegy ember, próbálta már egyszer — jegyzé meg Keglevich Miklós.

Bónis Ferencz elmosolyodott, aztán megrázva gyürübe göndörödő, hullámos gesztenyeszin haját, öklével ráütött a kemény tölgyfaasztalra.

— Hát nem bánom . . . megházasodom, de a véletlenre bizom. Azt a lányt veszem el, a merre a holnapi hajtásban a nyul szalad.

Nagyot nevettek a czimborák. Soha mióta a világ, még ilyen násznagyot nem láttak.

Reggelre kelve talán el is felejtették a dolgot. A telivérek dobogtak, a sok agár nyihogva, szükölve forgott a lovak körül, és miután egyik Borbély gyerek, Tisza Roffról, nagyott pattantott a karikásával, elvágtattak a nemes urak.

Alig értek ki a határból, nagy, ordas nyul ugrott föl. Bundája már egy kicsit szürkült, de erős inai hatalmasan győzték a futást.

— Hajrá . . Cziczke . . . Lepke . . . Kisasszony . . — biztatták az ural agaraikat, és a paripákról szakadt a tajték a sebes futásban.

Messze, mintha csak halvány körvonalak lettek volna, kopár, lombfosztott fák látszottak, és valami sötétes épület-tömeg — olyan tanya-féle bontakozott ki a fátyolos ködgomolyagból.

Az ordas nyul sebes iramodással épen arra tartott, a lovasok utána.

— Hiszen az a Pappszászék szárazbeöi tanyája — kiáltott fel Józsa Gyuri, mikor már alig puskalövésnyire volt a kuriától az agarászó társaság.

A nekihevült lovasok alig hallották Józsa szavát. Az agarászó szenvedély hevében csak vágtattak a menekülő tapsifüles után. A nagy, szürke nyul pedig futott, futott be a kuria kapuján, föl az ambitusra, és egy épen kinyiló ajtón át, a Pappszászék nappali szobájába. Akkor még a nemes uraknál nem igen volt szalon. Nappalinak hivták azokat a fehérre meszelt, köporral surolt pallóju szobákat, amelyek ablakaiba muskátlik meg pelargoniák nyiltak, és a nagy, virágos *cziczczel* bevont póklábu empire kanapén szép anyáink Kisfaludy major uram regéit olvasták.

A nappali sarkában egy sárgára fényezett *spinét* állt, és a Pappszász uram szép leánya, Eszter kisasszony, a hónalj alatt megkötött világos kék ruhában, nyakba vetett biborpiros sállal, magasra fésült á la giraffe frizurájában épen érzékeny hangon énekelte a klavir mellett, hogy:

Vékony deszka kerités —

Jaj de karcsu teremtés . . . .

Mikor az ordas nyúl bevágtatott a nappaliba, és mintha épen ő nála keresne menedéket, szépen meglapult Eszter kisasszony pillangós czipős lábacskáinál. Magához sem térhetett a szép lány bámulatából, midőn sarkantyupengés hallatszott és kipirulva a sebes hajtásban, a daliás Bónis Ferencz állt meg a küszöbön:

— Eszter hugom, kezét kérem — szólt minden bevezetés nélkül, gavallérosan összeütve bokáit.

Erre már Józsa Gyuri, Keglevich Miklós és a többiek is beléptek, velük jött maga a háziur is, magyaros

KÜLFÖLD.

Külföldi rovatunk Europa politikai képét szándékozik napról napra főbb vonásaiban jellemezni. Europa politikai mozgásait három felől rángatják. Egyik oldalról a diplomáczia, ez a magasabb iskoláju szent szövetség, melynek miszteriozus utait az iskolán kivül állók különös kedvteléssel szeretik találgatni. Másik oldalról a parlamentek, a melyeknek irányai elvek között váltakoznak. A harmadik oldalról, de talán középről, a népek életének természetes megnyilatkozásai adnak irányt az eseményeknek. Mi a diplomácziát tisztelni fogjuk, a parlamentek viaskodásait illő érdeklődéssel figyelemmel kisérni, szeretni pedig a népek önkényt előtörő törekvéseit fogjuk szeretni.

Az osztrák birodalmi gyülésről azt jelenti tudósitónk, hogy ma ismét skandalma volt. *Schneider* Ernő képviselő ittasan jött a terembe és ilyen állapotban skandalumokat mivelt. Nem értjük tudósitónkat, hogy mi különöset akart ezzel hirül adni? Végre is, hogy *Schneider* részeg-e vagy sem, az minket nem érdekel. Az pedig, hogy skandalumot csinált? — Nos ő részegen csinálja a skandalumokat, mások józanul. Végre nekünk ez is mindegy. Képviselőkörökben az a hir terjedt el, hogy a németek és csehek egymással tárgyalásokat folytatnak, azt a pártvezérek azonban nem acceptálják. Arról is beszélnek, hogy az ujcsehek hajlandók megengedni, hogy a németek a nyelvrendeletet Gácsországnak tisztán németajku községeire terjesszék ki. Az ifju csehek kompenzáczióképp az autonomia kiterjesztését kérik.

Viharos kilátások Berlinben. Nagyobb feszültséggel még aligha néztek a Reichstag megnyitásának elébe, mint a most 30-án megnyitandó német parlamenti ülésszaknak. Sőt nem csak Németországban, hanem mindenütt, ahol a modern militarizmus problémái iránt érdeklődnek. Mert egy ilyen probléma körül folyik majd a harcz, a fölött, hogy a *katonai büntető-birósági* eljárás nyilvános legyen-e vagy sem? *I. Vilmos* császár és *Bismark* alatt lehetetlen volt a nyilvánosságot kierőszakolni, daczára annak, hogy a német liberális párt, élén *Richter*rel és *Rickert*-tel, utóbb a szoczialdemokraták erős támogatásával, keményen neki rontottak a titkos katonai biróságoknak. A stereotyp elutasitó indokolás mindig az volt, hogy a nyilvánosság a katonaság fegyelmére igen károsan hatna. Azonban *Bajorországban* mégis bevezették a modern jog érzéknek megfelelő nyilvánosságot a katonai büntető ügyekben, és pedig anélkül, hogy e miatt a katonai fegyelemnek kárát látták volna. Ezóta a többi szövetséges államokban, Poroszországban is, mind élénkebben követelte a közvélemény a katonai büntető bíróság nyilvánosságát, ugy hogy tavaly *Hohenlohe* kanczellár a Reichstagban ünnepélyes igéretet tett, hogy ez irányban komoly reformokat fog beterjeszteni. Vajjon komoly dolog lesz-e most ennek az igéretnek a beváltása vagy sem, őszintén eleget fog-e ez a javaslat tenni a nyilvánosság felől táplált közóhajnak? — ez most a legfontosabb államügyi kérdés Németországban.

Ugyancsak ezen a Reichstagon kerül elő az uj *haditengerészeti törvényjavaslat.* Ismeretes II. Vilmos császár rajongása a haditengerészet emeléséért. A nép azonban e felől teljesen máskép gondolkozik, neki már [torkig elég a rettenetes hadügyi költség. Ez a felfogása az ez idő szerint legerősebb német parlamenti pártnak is: a katholikus czentrumnak, a melylyel a kormánynak első sorban kell számolnia. Sőt ez a párt *Windhorst* halála után *Lieber* vezérlete alatt mindinkább demokrata lett és igy különösen hajt a nép szimpáthiáira, amely határozottan ellene van a császár haditengerészeti, ugynevezett „uferlose" álmainak. A czentrumpártot csak az törhetné meg, ha a kormány most konczessziót tenne az ő legfőbb gyöngéjüknek, amelyre nézve különben évről évre tesznek inditványt, tudniillik hogy *a jezsuitákat engedjék vissza Németországba.* — Ilyen körülmények között a legfeszültebb érdeklődéssel várják Németországban a Reichstag vitáit.

Az ördögsziget lakója.

Az ördögsziget szürke daróczzubbonyos, nyirotthaju fegyencze lidércznyomásként nehezédik egész Párisra, egész Franczia országra. Mindenki előtt az a kép támad fel ujra, amint egy franczia kapitányról, nyilvános udvaron, a csapatok előtt letépik a rojtokat, zsinórzást, a legmegbecstelenitőbb módon végrehajtják rajta a legbecstelenebb bünért való kegyetlen itéletet. Vagyoni jólét közül, ritka meleg családi élet közepéből a legembertelenebb távoli szigetekre viszik fegyencznek a hazaárulót!

És ma megremeg Páris arra a gondolatra, hogy itt a legirtózatosabbi igazságtalanság, a század legborzalmarabb „Justizmord"ja történt. Emberek tévedhetnek, lehetnek igazságtalanok, de hátha itt maga az igazság a főbünös?

És a lidércznyomás alól nem tud Páris szabadulni. Nem tud bizonyosat és ennek a bizonytalanságnak az izgalma alatt lázong az egész közvélemény.

Ma már imponál Párisnak, hogy egy köztiszteletben álló, elökelő egyéniség, a szenátus alelnöke, *Scheurer-Kestner*, aki hozzá még a legbizonyitóbb tudománynak, a matematikának egyik nagyhirü jelese, esztendőn keresztül nyomról nyomra adatokat szed össze, hogy reparálja a legkegyetlenebb tévedését az emberi igazságszolgáltatás számvetésének.

Dreyfus mellett kétségtelenül Scheurer-Kestner lesz ennek az ügynek a legérdekesebb alakja, — ha a matematikai módszer ezuttal cserben nem hagyja őt.

De ő immár kijelentette, hogy rövidesen közzéteszi azokat az okmányokat, amelyek Dreyfus ártatlanságát napvilágra hozzák.

A szenzáczió ekkor fog tetőpontra hágni.

Addig az izgalomnak az egyes mozzanatai kitöréseiről adjuk a hirt:

***Páris,* november 19.**

Hogy a Dreyfus feleleventett ügyéből valami katasztrófa fog előállani, azt bizonyosnak tartják. Az „Eclair" már is jelenti, hogy valakinek, akit ez ügy kapcsán gyakran emlegettek, az elfogatása várható.

Egyes franczia boulevard-lapok a *Dreyfus-Esterházy* ügyben a hadügyminiszterhez apellálnak, követelve, hogy *a hadsereg becsületét védje meg* és hogy elkerüljék egy *kinos katonai Panama* kitörését.

Erre különösen az szolgáltatott okot, hogy némely lapok közlése szerint *Esterházy őrnagy büntársai a franczia vezérkar alantasabb közegei.*

Esterházy őrnagynak ezelőtt két évvel ki kellett lépni szerencsétlen *kártyajátékai* miatt Páris egyik legelőkelőbb cerclejéből, a „cerle Royalból."

Esterházy őrnagy folytatja tevékenységét mint hirlapiró, mint az *antiszemita „Libre Parole"* katonai rovatának a szerkesztője. Tegnap is ő irt egy feltünést keltett czikket, amely alá Z parancsnok álnevet tett.

De Boisdeffre vezérkari főnök hadsegédét, Paoffiin Seintmerelt *30 napi szigoru fogságra itélte* egy hirlapi közlemény miatt, amely a szabályzat szerint tilos. Itt arról a közleményről van szó, amelyet Rochefortnak juttattak tudomására.

A kormány *Forcinettit,* a Rue de Cherche Midin levő katonai fogház parancsnokát, *a Dreyfus-ügyben tanusitott magatartása miatt elmozditotta állásától.*

---

szivességgel látva a kompániát, mig a hajdu hozta már a *dormitoriumot,* foszlós kalácsot és finom verpelétivel töltött tajtékpipákat.

Bónis Ferenc Eszter atyja előtt is ismételte a leánykérést és rövid idő mulva csakugyan oltárhoz vezette Pappszász Esztert, akinek kikérő násznagya a hatalmas tapsifüles volt.

Az ötvenes esztendőkben hiresek voltak a csákói agarászatok. 1851-ben Wenkheim Béla báró kezdeményezésére alakult meg az *Alföldi Vadásztársulat,* melynek Batthyányi László gróf ajánlott föl csákói pusztáján istállót és vadásztanyát.

Ezek a vadászatok október 20-ától kezdve bezárólag deczember 3-ikáig tartottak. Hetenként kétszer volt agarászat, és az évad kimagasló pontjai a Hubert-napi vadász-ünnep és az ugratóverseny napja voltak.

A svájczi stylben épült vadász-tanyán esténként aztán vigan voltak az urak, és Bunkó itt huzta azt a szomoru nótát, a *Károlyi* Gyuri nótáját, hogy:

Végig mentem az ormódi temetőn . . .

Károlyi Sándor, Keglevich Béla, gróf Andrássy Aladár, Bolza Steli, a gentryből Prónay József, Tisza Kálmán, Tisza Lajos, Kárász Imre, Inkey Zsiga mind itt üzték a gyorslábu nyulat, ravasz róka komát, és esténként, jól bezárt ajtó mögött, egy-egy kicsit a *geográfiai fogalommá* lett hazáról is esett szó.

Ilyenkor aztán ráhajoltak a gavallérok egészen a hegedüre, és Bunkó, mintha csak álomban huzná, olyan halkan, nagyon halkan zenditette rá:

Megvirrad még valaha . . .

Álom is volt az még akkor. Hiszen Magyarország védőangyala, aki a korona szivét felénk hajlitotta ott játszadozott még a *possenhofeni* park árnyas fái alatt, rózsát szakgatva, himes szárnyu lepkét kergetve.

Egy régi, 1857-ből való levél van birtokomban, amely elmondja, hogy akkor november elején igen rosz idő járt, a talaj száraz, fagyos volt, aztán szakadatlanul hullott a hó.

Végre, mikor november 16-án megállt a hóesés, ezen a napon tartották meg az akadályversenyt.

Három angol mértföldnyi távolságon tizenhat különféle akadály állott és délelőtt, tiz óra tájban hat ló indult el.

A levél emliti azt is, hogy a lovak minő sorrendben érkeztek be:

Batthyányi László gróf Irne-boy-a elsőnek, másodiknak *Simonyi* Lajos Vandá-ja, harmadiknak *Wenkheim* Rudolf gróf Ilká-ja, végül pedig *Prónay* József Bibor-ja.

A lovakat többnyire tulajdonosaik lovagolták, csak Wenkheim Ilká-ját ülte Beniczky Ferencz, és Batthyány László Irne-boy-át Batthyány Géza.

Ugyancsak az ötvenes években hires volt a felsőmagyarországi vadásztársaság is.

Ez a társaság 1856-ban pompás Hubert-napi ünnepet tartott Velejtén, gróf Andrássy Aladár kastélyában. A mulatságot fényes hajtás előzte meg, melyre a társaság a kelecsényi malomtól indult ki. Emelte az urak kedvét, hogy a vidék szép asszonyai is eljöttek és gróf Károlyi Edéné, gróf Andrássy Manóné, Csáky és Nyáry grófkisasszonyok kocsikról nézték a hajtást.

A parforce lovasok élén lovagolt gróf Forgách Kálmánné, aki oly bravuros amazon volt, hogy majdnem mindig elől lovagolt és ugyszólván ő vezette a runt.

A velejtei kastély pazar dinéjét táncz követte, s a hazatérő hölgyeket, lobogó fáklyákkal urlovasok kisérték haza. Csáky Tivadar gróf *Eusibio* nevü pompás lován mindig előljárt, és ő mutatta feltartott fáklyával az utat.

Sok tréfa, mulatság esett az ilyen agarászebédeknél, kivált ha nők nem voltak jelen.

Nagy divat volt tréfás felköszöntők, rigmusok elmondása, és ebben ritkitja a párját egy, melyet Pálinkás János veterán agarász tiszteletére mondtak egy nagy agarász murin.

A vers nagyon hosszu s igy csak néhány jellemző sorát adom:

. . . . S ha majd lóról végkép a halál leszállit,
S elfujja feletted a végső *hallálit,*
Legyen hozzád kegyes a seregek ura,
S nyisson utat a tulvilági Kocsérra.
Hol nyilik előtted végtelen vadásztér . . .
S nem lesz agarad hurokvető peczér.
Itt reád a *Bojnyik, Szőcskő és Huszárnak.*
Ujra megifjodott alakjai várnak,
S bárány felhő buczkák és manna tarlókbul
Kél a *positiós,* jól *trainirozott nyul*
Melynek utját el nem fogja bokor, csicska,
Le nem veret Szunyogh, Recsky, Elek Miska . . .*

A három utóbbi, Szunyogh Albert, Recsky András és pazonyi Elek Mihály az ország leghiresebb agarászói voltak, akikkel csak a bihari Nadányi és Gázsi Imre vetekedtek. Elmultanak ma már ők is mindannyian és poruk elvegyült a buczkák homokjával. A kaputlan kuriák istállóiban nem nyihog a ló, nem szükől az agár, csak a novemberi szél sikoltoz büsán omladozó falak közt és mesél régi mesét, régi vigasságról — régi urakról. **D'Artagnan.**

Forcinetti *párbajt akart vívni Rochefort-tal.* Minthogy azonban a legfőbb hadi tanács alelnöke, *Saussier* tábornok, hadosztályparancsnok *nem egyezett ebbe bele,* Forcinetti törvényszék előtt fogja bevádolni Rochefortot.

A *Forcinetti-Rochefort ügy* abból keletkezett, hogy Forcinetti meglátogatta volt Rochefortot egy tiszt társaságában és oly dolgokat mondott el, amelyekre vonatkozólag *Rochefort becsületszavát adta arra,* hogy nem közli. Forcinetti most azért akarta kihivetni *Rochefortot,* mert nemcsak közölte, de ferditve közölte az általa mondottakat.

A *Petit Republique* szerint a Scheurer-Kestner-féle akczió az elzasz-totharingiai helytartónak Scheurer-Kestner jelenlétében tett egy nyilatkozatára vezethető vissza, a mely szerint *a német császár maga mondotta volna neki, hogy Dreyfus Németországnak sohasem szolgáltatott ki okmányokat.* Ugyanaz a lap megjegyzi, hogy *Picard ellen rettenetes campagne készül.*

Az Esterházy ügyben a vizsgálat eddigi eredményeit természetesen *teljesen titokban tartják;* mindazonáltal *Esterházy gróf nagyon meg van elégedve,* hogy tegnap történt első kihallgatása után *Pellieux tábornok kezet szorított veleé s biztató szavakat intézett hozzá.*

A *Matin* azt tartja, hogy a vizsgálat legalább is 10 napig fog tartani. Pellieux tábornok Picard ezredest maga elé fogja idézni, mert Esterházy tudvalevőleg oly vádakat emelt ellene, a melyeket tisztáznia kell.

Esterházy maga azt kivánja, hogy az ügy minél teljesebben kiderittessék.

A fekete fátyolos hölgyre vonatkozólag Eszterházy azt engedte egy interviev folyamán sejtetni, hogy az egy magasabb hivatalnoknak a szeretője. Ama hivatalnokot, mielőtt intrigáit és terveit keresztül vihette volna, áthelyezték Párisból.

A *N. Fr. Pr.* holnap megcáfolja *Esterházy* őrnagy amaz állitását, hogy hat évvel ezelőtt ismerkedett volna meg Karlsbadban Schwarzkoppen német katonai attaséval. Hat év előtt ily nevü fürdővendég Karlsbadban nem is tartózkodott.

•

Dreyfus kapitánynak egy unokaöccse *Dreyfus Armand* ma Budapesten tartózkodott. Dreyfus Armand mérnök, aki Kisázsiában vasutat épit, s onnan van utban Páris felé. *Dreyfus kapitány* ügyéről mit sem tud, de nem hiszi azt, hogy bünös. A kapitánynak hatodfél millió frank vagyona van, s már ez is érthetetlenné tenné, hogy olyan uton akarna pénzt szerezni, mint aminővel vádolják.

TÁVIRATOK.

A király beszédének hatása.

Pétervár november 19-én. *Ferencz József* osztrák császár és magyar királynak a delegációk üléseit megnyitó beszéde orosz kormánykörökben kitünő hatást tett. Különös megelégedéssel fogadták a beszédnek azt a részét, a mely az Oroszországgal való kellemes viszonyok fejlődését hangsulyozza s kifejezést ád olyan nézeteknek és várakozásoknak, melyek Oroszország irányadó körei minden tekintetben osztanak.

Pétervár november 19-én. A *Novosti* hangsulyozván az Ausztria-Magyarország és Oroszország közt fenálló jó viszonyt kiemeli, hogy a régi viselkedés a Balkán-félszigeten már csak történeti emlékszámba megy. Megemlékezik a mersinai esetről is és kifejezi azt a reményét, hogy Oroszország is épp ugy, mint Ausztria-Magyarország erélyesen fog eljárni, ha Törökország a legcsekélyebb túlkapást is megengedi magának.

A *Novoje Wremja* konstatálja a két nagyhatalom közt lévő jó viszonyt, de feltünőnek találja, hogy a német csapatokat épen most, mintegy tüntetőleg hivják vissza Krétából, mindazonáltal kifejezi azt a véleményét, hogy Németország politikája a Keleten nem fog semmi akadályt gördíteni azoknak a czéloknak elérése elé, a melyeket az egymással teljesen egyetértő nagyhatalmak tüztek ki maguk elé.

Kréta kiürítése.

Kanea, nov. 19. Reggel 9 órakor a török csapatok a kikötőre vonultak ki, hogy az elvonuló csapatokat katonai tisztelgésben részesitsék. A mnhamedán lakosság nagy számban jelent meg. 11 órakor az idegen csapatok tisztelgése közben lebocsátották a német zászlót. Ezután Kölner, a Kaiserin Auguszta hajó parancsnoka szemlét tnrtott a nemzetközi csapatok felett és különböző nemzetek tisztjeinek köszönetét fejezte ki a németek iránt tanusitott bajtári jóindulatért. Kevéssel 12 óra előtt a német csapatok a „Kaiserin Auguszta" hajóra szálltak.

Németország a párbaj ellen.

Berlin, november 19-én. Az igazságügy miniszter hivatkozással *Hohenlohe* kanczellár egy nyilatkozatára utasitja az államügyészségi kart, hogy a párbaj vétségeknél *szigorubban alkalmazzák a párpaj t„rvenyeket,* mert a szokásos legkisebb tüntetésekre szóló itéletek nem felelnek meg a törvény czélzatának. Egyuttal felszólitja az államügyészségeket, hogy a tulságosan hosszu bizonyitó eljárásokat akadályozzák meg a becsületsértés esetekben lehetőleg *szigoru itéletekre* törekedjenek.

A közönséghez.

Az „*Országos Hirlap*" pártoktól, kormánytól, egyéni és üzleti érdekektől, czéloktól független, szabadelvü politikai napilap.

Erős, de nem durva hang; bátor, de nem személyeskedő kritika; minden irányban való tisztesség a mi ujságirásunk sarkalatos hitágazata.

Az „*Országos Hirlap*" rendületlen hive a szabadelvüségnek, mert ez a legbiztosabb módja a *magyarság faji erősödésének.*

Az „*Országos Hirlap*" jól értesültségéről, magas irodalmi szinvonaláról tanuskodjék napról-napra maga a lap.

Mikszáth Kálmán főszerkesztő a lap minden számában fog valamely rovatban irni.

Az „*Országos Hirlap*" sürün fogja közölni **„A t. házból"** czimü országgyülési karczolatokat, természetesen régi mesterük, *Mikszáth* Kálmán tollából. Nemkülönben megjelenik koronkint a léha képviselő *Kathánghy* Menyhért is, nejéhez irott vidám leveleivel.

„A Rókautat", *Sudermann* költői szép regényét, mely az ujabb romantika igaz gyöngyei közé tartozik, nyomon fogja követni *Mikszáth* Kálmánnak

„Az uj Zrinyiász"

czimü hosszabb szatirikus politikai rajza.

Az „*Országos Hirlap*" szerkesztősége a következő *belső dolgozótársakból* áll:

Lipcsey Ádám felelős szerkesztő. **Mikszáth Kálmán** főszerkesztő.

Kálnoki Izidor, segédszerkesztő.

Dr. *Pap* Dávid, *Keszler* József, *Papp* Dániel, *Kabos* Ede, *Méray Horváth* Károly, *Lovassy* Andor, *Lendvay* Sándor, dr. *Molnár* Géza, *Sztojanovits* Jenő, *Lakatos* Sándor, dr. *Guthi* Soma, *Reiniger* Simon, dr. *Haller* Károly, *Hegyi* Ödön és *Fodor* Oszkár.

Külön megemlitjük, hogy az „*Országos Hirlap*" közgazdasági rovata oly kimagasló szaktekintélyek tollából lesz szerencsés koronkint alapos irányczikkeket közölni: mint *Bedő* Albert, *Miklós* Ödön, dr. *Bamberger* Béla, *György* Endre és *Szabó* Jenő.

Az „*Országos Hirlap*" a rendelkezésére álló összes, jelentékeny szellemi és anyagi erőt arra fogja felhasználni, hogy becsületes, komoly, értékes munkával, minden ízében kifogástalan, jó magyar lappal hálálja meg azt a példátlan s igazán megható érdeklődést, melyet, nagylelküen előlegezett bizalom gyanánt, a magyar közönség iránta, tulajdonképeni megjelenése előtt is már hatalmasan tanusitott.

Az „*Országos Hirlap*" előfizetési ára:

egy évre: 14 frt, negyedévre: 3 frt 50 kr.
félévre: 7 frt, egy hónapra: 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára 4 kr.

Az „*Országos Hirlap*" szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., József-körut 65. szám.

Az első lépés.

Lehet az embernek bátorsága a csatában, a tenger viharában, az eszmék és meggyőződések küzdelmében és az élet százféle viszontagságában. Elhisszük. Tudjuk. A történet és a legendák egyaránt telvék a hőslelkü emberek csodálatraméltó tetteive és rettenthetetlenségük példaival. Nem is kételkedünk abban, hogy voltak és vannak erős lelkek, kik a legnagyobb közijedelmek közepette nyugodtak maradnak, De hogy lett volna valaha egy ujságiró, kinek ütere nem vert volna gyorsabban, midőn uj lapjának első számát világgá bocsájtá, azt nem hiszszük.

Közönséges halandó nem is élvezhet olyan félelmet mint az ujságiró, aki uj lapjával a világ elé lép. Mert a közönséges halandó sohasem élte végig azt a nyolcz heti izgalmat, melylyel az uj lap előkészitése együtt jár; és épp ez az izgalom szükséges arra, hogy a lelket fogékonnyá tegye a martirság iránt, melyben az első szám ünnepélye az ujság alapitóit részesiti. Mi is az ily izgalmakhoz képest a háboru? A háboruhoz csak pénz kell: az ujságalapitáshoz pénz is kell, háboru is kell.

Vérfagyasztó rémkép gyanánt áll az ember előtt, az az örök idők óta ujra meg ujra beigazolt tapasztalat, hogy egyetlenegy „első szám" sem sikerült még. Fog-e sikerülni a miénk? Erre a kérdésre a leguagyobb önhittség sem mer igennel felelni.

Aztán az ellenfelek, kik marokra fogott baltával várják az embert az ut fordulójánál. Ezek nem gyöngédek. Az ő pápaszemük alatt könnyen megnyulik egy sajtóhiba a hazaárulás apokaliptikus állatává. De az ellenféllel még csak megmérköznénk. Hiszen megszoktuk. Hanem a jó baráttal! Az aztán a pokoli munka.

Mert az ellenfél lehet igazságos is: de a jó barát — az soha!

A jó barát pápaszem helyett górcsővel keresi az apró véletlen hibákat: az ingatagságot egy-egy gondolatban; a kétességet egy-egy kifejezésben; a jelzőtorlódást a stylusban; a hiányt vagy tultömöttséget az értesülésben; a halványságot a nyomdafestékben; a szürkeséget a papirban; a késedelmet az ujság kihordásában; szóval mindenben, ami neki okot vagy ürügyet szolgáltathat arra, hogy lehorgasztott fejjel, szomoru arczkifejezéssel és félig elnyomott sóhajokkal járhasson föl és alá szobánkban, szánakozó részvéttel buslakodván „köztudomásu" tehetetlenségünkön.

A jó barát könyörtelen!

Védekezzünk? Mondjuk-e: a kezdet nehézségei; az erők nincsenek még összehangolva; a hatáskörök nem lehetnek szabatosan kijelölve; az anyagi akadályok és az inditás százféle kellemetlenségei nem győzhetők le egyszerre; de hát vagyunk huszan csupa szemenszedett fiuk, kik el vagyunk határozva győzni vagy — győzni; mert ebben nincs is alternativa?

Minek mondanók mindezt?

És kinek mondanók?

A jó barát tudja; az ellenfél nem hiszi.

Nem vitatkozunk tehát ezekkel. Véleményük ellen fölebbezünk ahhoz, ki a nyilvánosság minden dolgában a leghivatottabb, a legigazságosabb, a legmegbizhatóbb biró, — a közönséghez, — a jó, az okos közönséghez, mely elnézéssel birálja azokat, kik minden erejüket az ő szolgálatába bocsájtották és őszinte törekvésükké tették, hogy elvállalt feladatuknak minél teljesebben megfeleljenek.

E közönségnek kegyébe ajánljuk az *Országos Hirlap*-ot, midőn első lépését teszi a nyilvánosság előtt.

A bébé talán nem lép fel elég biztosan?

Gondolják meg, hölgyeim és uraim, hogy az ujság az egyetlen dolog a világon, melynek teljes fegyverzetben kell megszületnie, mint Minervának. És ha nem csap mindjárt, születésekor oly éktelen hadilármát, mint minővel Hesiódus tanusága szerint, ama hires istennő tünt fel első megjelenése perczében, ugy ez talán azért is lehet, mert a nehéz fegyver kissé nyomja ifju vállait.

De engedjék csak kissé megerősödni . . . . . !

Egy kis rokonszenvet, egy kis előzékenységet a fogadtatásban csak megérdemel az ujságiró. Ha

már másért nem, ugy legalább azért, hogy oly különös, oly minden mástól elütő teremtése az Istennek. Figyeljék csak meg e válságos perczében!

A evangelium megiratása óta minden ember az utolsó itéletnapjától fél: az ujságiró az egyetlen, ki az első itélet napjától remeg.

Bátoritsák egy barátságos mosolyukkal eme különleges rémnapján!

Lucidus.

HIREK.

A nemzeti kaszinóban egy olajkép lóg: A Laczkovits kapitányé. Ki volt ez a kapitány, nem tudni, de élnie kellett, mert arczkép maradt utána és egy mondás — s ez az utóbbi már valami. Mert sok olyan arczkép van disztermekben felakasztva széles Magyarországon, hogy az illető után, akit ábrázol, egyet len mondás sem maradt. Laczkovits kapitány ugyanis elolvasván reggel a lapját, minden nap dühösen csapta fálre: „Mit okoskodik nekem a fránya ujságja, irja meg hazugság nélkül ami történt, az okoskodást pedig hagyja én rám.“ Laczkovits kapitány e kivánságát akarjuk e rovatban keresztül vinni. A lap a vezérczikkben mondja meg a maga véleményét, egyebütt adja hiven a tényeket, hagyván azokat a magok mivoltában elépkedni az olvasó előtt, nem pedig a hirlapiró szómártásával leöntve.

— **A királyné nevenapja.** Szent Erzsébet, a magyar származásu szent, nevenapját különben is nagy kegyelettel szokták megünnepelni országszerte. De valóságos ünneppé lett az a nap, amióta a legelső magyar asszony, Erzsébet királyné nevenapját tartjuk meg. Szent Erzsébet magyar király lánya külső országba ment férjhez, a mi Erzsébetünk külső országból jött hozzánk és ugy lett magyarrá. Szent Erzsébet kezében a kenyér rózsává változott. A mi Erzsébetünk a könyeket változtatta drága gyöngygyé. Több az a hódolatnál, amit az ország népe szeretett királynéje iránt nyilvánit. A mi szent asszonyunk ő, akihez imádkozni járunk. S névnapját most is szeretettel ünnepelte az egész ország.

A *fővárosban* az istentisztelet délelőtt tiz órakor volt a budavári koronázó Mátyás-templomban, amely egészen megtelt előkelő, diszes közönséggel. A főhajó hosszában *Anders* kapitány vezetésével az alabárdos koronaőrök alkottak diszőrséget s ezek sorfala közt vonultak be fényes diszmagyarban, vagy egyenruhában a notabilitások, a kik közt ott voltak: *Fejérváry* Géza, *Wlassics* Gyula és *Darányi* Ignácz miniszterek, *Szilágyi* Dezső a képviselőház elnöke, *Rakovszky* István főszámszéki elnök, *Plósz* Sándor, *Cseörgheő* Gyula és *Gränzenstein* Béla államtitkárok, *Wekerle* Sándor a közigazgatási biróság elnöke, *Beniczky* Ferencz főispán, *Dessewffy* Sándor csanádi püspök, *Márkus* József főpolgármester, *Szalay* Imre a nemzeti muzeum igazgatója, *Rudnay* Béla főkapitány, gróf *Szapáry* István főrendiházi háznagy, *Szohner* Antal és *Gerenday* György miniszteri osztálytanácsosok, *Halmos* János polgármester, *Kullmann* Lajos tanácsnok, *Ohlhauser* I. kerületi előljáró, *Osztoics* városbiró, számos fővárosi bizottsági tag, a tudomány és a müegyetem tanácsa dr. *Herczegh* Mihály és *Wartha* Vincze rektorok vezetésével. Ott voltak továbbá a helyőrség törzs- és főtisztjei élükön herczeg *Lobkovitz* hadtestparancsnokkal és *Rohonczy* György altábornagy térparancsnokkal. Az idegen államok képviselői közül megjelentek *Barlovácz* szerb és *Schossberger* perzsa főkonzulok, valamint *Weisz* Soma szerb királyi alkonzul. Az istentiszteleten *Vaszary* Kolos biboros herczegprimás pontifikált. Az istentisztelet tizenegy óra után ért véget.

Megünnepelték még a királyné nevenapját: Az erzsébetvárosi plébánia-templomban, az *Erzsébet-leányárvaházban*, a szegényházban, a prófétautczai leányiskolában, az angol-kisasszonyok zárdájában s jóformán az összes fővárosi iskolákban. — Nem maradt el az ünneplésben a *vidék* sem s a hozzánk érkezett telegrammok szerint Magyarország minden városa vetekedett a szeretett királyné nevenapjának megünneplésében.

— **A király unokái.** Hol volt, hol nem volt... Majdnem kedvünk volna igy kezdeni ezt a kis történetet. Mert mesébe való dolog az, hogy egy hatalmas királynak a lánya olyan egyszerüen neveli a gyermekeit, mint akármelyik közönséges ember fia. Pedig ugy van s a mi királyunk kisebbik lánya cselekszi meg. Ez az a királylány, aki a gyermekeit ugy tartja, szoktatja, mint akármelyik polgár, azzal a különbséggel, hogy sok polgárnál a kis csemetét herczegnek tartják, kényeztetik s a gyenge sarjadék már tudja, hogy ő házi ur, gyáros, bankár, mig a főherczegi gyermekek csak gyermekek. Az egyik Erzsike, a másik Ferike. Történt, hogy a minap Bécsből valamely udvari urak jártak Welszben, itt lakik *Mária Valeria* boldog családjával és hogy, hogy nem esett, az egyik ur, a gyermekekkel találkozott, és amint a bécsi udvari illendőség magával hozza, a kis *Ferencz Szalvatort* főherczegnek titulázza. A kis *Erzsébet* ugyancsak mereszti a szemeit. Csodálkozásában nem tud hová lenni. Aztán sarkon fordul és rohan egyenesen az édes anyjához.

— Mama, mama, tudod-e mi az ujság?

— Hát micsoda, kicsikém?

— Az az ujság, hogy a Feri *főherczeg*. Éppen most mondta neki egy bácsi.

És boldogan tánczolt tovább, hogy ime az ő kis öcscse főherczeg.

Ez pedig ugy hangzik, mint egy mese. Pedig szóról-szóra igy mondta el nekünk az udvari körökhöz közel álló magasrangu személyiség.

— **A kereskedelmi miniszter egészsége.** *Kaltenleutgeben*-ből telegrafálja tudósitónk, hogy a mai napon alkalma volt báró *Dániel* Ernő kereskedelmi miniszterrel beszélni. A miniszter ellentétben azokkal a hirekkel, melyek egészségi állapotáról keringenek, teljesen jól érzi magát és a legfrissebb kedvben van.

— **Tisza Kálmán a külügyminiszternél.** *Tisza* Kálmán, mint nekünk Bécsből telegrafálják, ma délután meglátogatta gróf *Goluchowski* külügymi nisztert s hosszabb ideig időzött nála.

— **Az éhesek és a jóllakottak.** Az egyetemi diákok ujabban ellentétbe jutottak a tudománynyal. Mert mig Kövesligethy Radó a tudomány magasiatáról hirdeti, hogy „délnek neveztetik az a pillanat, mikor a nap a horizon fölött legnagyobb magasságát éri el“, addig a szegény diákokat megtanitotta a tapasztalás, hogy délnek inkább az a végtelen időszak neveztetik, mikor más emberek ebédelnek, ők pedig koplalni kénytelenek. Nagyon elszaporodtak az éhező diákok s az egyetem emberséges rektora tudvalevőleg akcziót is inditott, hogy a diákokat visszatéritse a tudomány álláspontjához s a delet ne tekintsék többé olyan időszaknak, amikor koplalni kell. Ennek az akcziónak egyik momentuma lett volna a Jauner ur bécsi szintársulatának budapesti vendégszereplése, mely kerek ötszáz forinttal kecsegtette az éhes diákokat. Ismeretes azonban, hogy a vendégszereplésnek el kellett maradnia, mert ugyanaz a lelkes tábor, mely hónapokkal ezelőtt megakadályozta a Vigszinház német előadásait, ismét mozogni kezdett. Nagyon szép és helyes mozgalom volt s mindenesetre fölemelő tudat, hogy az annak idején megalakult ad hoc segélypénztár, amely a tüntető ifjak összes kiadásait és büntetéspénzeit fedezte, nem riadt volna vissza az ujabb áldozatoktól sem, csakhogy a német színészek vendégszereplését ezuttal is megakadályozza. Az áldozatokra azonban a Jauner ur jobb belátása következtében nem volt szükség s a német előadások elmaradtak Csakhogy elmaradtak velük azok az ötszáz pengőforintok is, amelyekből néhány száz éhező diák jóllakhatott volna. Ez az egyetlen szomoru momentum sugalmazhatott egy hozzánk intézett levelet, amely azt az eszmét veti fel, hogy az annak idején megalakult és ujabb áldozatokra is kész segélypénztár juttassa az éhező diákoknak azt a summát, amelybe a tüntető ifjak szinházi belépő jegyei, az assa foetida s az esetleges rendőri kihágásokért kirótt büntetések kerültek volna. Ilyenformán — mondja a hozzánk intézett levél — a káposzta is megmaradna, a kecske is jóllaknék, mert a német előadások nem koczkáztatnák a mi zsenge magyarságunkat s az éhező diákok mégis megkapnák a remélt támogatást. Sőt tiszta nyereségnek megmaradna mindazoknak éjszakai nyugodalma, akiket a rendőrség esetleg hajnalig tartott volna fogva, továbbá az a csekélyke summa, amelybe az országnak két parlamenti ülés kerül, mert annyit mindenesetre lefoglaltak volna a szokásos interpellácziók.

— **A magyar jogtudósok nesztora.** *Nagyváradon*, mint levelezőnk irja, tegnapelőtt este halt meg dr. *Kudelka* József jogakadémiai tanár, a magyar jogtudósok nesztora. Az öreg ur, akit még V. Ferdinánd nevezett volt ki a nagyváradi jogakadémiához tanárnak, nagyon népszerü és kedvelt alakja volt a társadalomnak s ő maga is ugy megszerette ezt a várost, hogy amikor kinevezték a budapesti egyetemre, nem foglalta el katédráját, csakhogy Nagyváradon maradhasson. Az utóbbi időben már egészen visszavonult s kis házikójából évek óta ki sem mozdult. Nyolczvannégy éves kort ért s tizenkét évvel ezelőtt ment nyugalomba, amikor is a király a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **Névmagyarositás.** Ujra megindult a névmagyarositás nagy áramlata és nincs magyar ember, kinek lelke föl ne melegednék az örvendetes jelenségen. Csak az a furcsa benne, hogy a nagy öröm egy előkelő jeles német nevü polgár elhatározására tört ki. Persze, nagy ünnepélyesen lépett világgá a követésre méltó példa. Kitünő polgármesterünk meghálálta a benne összpontosult bizalmat és lemondott az ősi Haberhauer-ról a századvégi Halmosért. De mit mondanak majd ehhez azok a századok és ezrek, kik egész ingyen, minden megválasztatás nélkül magyarióstották meg nevüket? Mit mondanak a Petrovicsok, kik régóta Petőfiekké lettek, a Szlukák, kik Szilvásiakra változtak, a Müllerek, kik Örlőssiekké váltak? És mit fognak különösen reklamálni jutalmul a tengernyi Kohn-ok, kik a Kormos, Kondor, Kovács, Komáromy és egyéb pecsétnyomót kimélő nevek alatt diszlenek a legujabb czimtárakban? A szegény Kohn-ok fogynak, ritkulnak, elmulnak, maholnap irmagul sem marad közülük egy sem. Ha igy foly a dolog tovább is, az olmützi püspök lesz az egyetlen Kohn a világon.

— **Versek és előfizetők.** Az ujságok szerkesztőségeinek jó ismerőseik ők: versek és előfizetők. Más-más uton és nem is egyforma bőséggel, de pontosan meghozza őket a pósta a szerkesztőségbe, ahol persze nem mindenkor van egyformán szives fogadtatásban részük. Mert az előfizetőkből kell megélni, — a versekből ellenben nem lehet megélni. — Megesik tehát, hogy a vers a papirkosárba kerül, amely kellemetlenségtől az előfizető föltétlenül meg van kimélve. A mai posta azonban együtt hozott nekünk: verset és előfizetőket, még pedig egyaránt kedveseket. Mert a vers, amely a *Tót-Komlóson* gyüjtött előfizetőket kisérte fel hozzánk, nagyon jóizü és azonfelül azt az örvendetes jelenséget is hirdeti, hogy a tótok is magyar ujságot akarnak járatni. Méltóztassék csak elolvasni, mint jelenti főtisztelendő *Gajdács* Pál, a jeles történikus, az ő gyüjtésének eredményét

Vitéz kapitány ur! alássan jelentem,
Én is berukkoltam, én is megjelentem,
S im hozok magammal pár tót rekrutát is,
Ne higyje, hogy hoztam közöttük butát is . .
Mind okos ember ez, nincs itt észnek hija:
Mind jön, ha az ember — quaterkázni hivja.

És ha fizetni kell — mint a köles fizet —
Csak borába senki ne keverjen vizet;
Ujságot járatni? rámondja: csokjassa!
Csak azt ne kivánjuk, hogy el is olvassa;
Olvasni! e szóra megrendül az agyunk!
Lám, hogy mi tótok is jó magyarok vagyunk.

Ezuttal tehát a versnek is örvendtünk. A jövendőre nézve azonban kijelentjük, hogy előfizetőket vers nélkül is elfogadunk, de verset előfizetők nélkül nem.

— **Öt millió forint aprópénz.** Ebben az esztendőben öt millió forintnyi tiz és huszfillérest fognak veretni és forgalomba hozni. Hiányosság mutatkozik a kisebb váltópénzben s ezen a hiányosságon akar a pénzügyminiszter segiteni.

— **A háromszor szép énekesnő.** Az angol fővárosban egy *Trebelli* nevü olasz énekesnő halt meg három esztendővel ezelőtt. Voltaképpen *Bettini*-nek hivták, de az olaszok Trebellinek — háromszor is szépnek — keresztelték el s ez a név az énekesnőnek is tetszhetett, mert egész életére megtartotta. Mikor fényes müvésznői pályáját megfutva Londonban meghalt, egyetlen leányát kitagadta az örökségből s egész vagyonát a londoni királyi zeneakadémiára hagyta. Pedig ez a vagyon elég csinos volt, amennyiben egy londoni palotácska, százezer font sterling s egy hosszu müvésznői pályán gyüjtött gyémántok elég csinos vagyonnak nevezhető. A zeneakadémia természetesen nagyon megörült, kevés a háromszor szép énekesnő leánya, aki maga is énekesnő.

habár nem Trebelli, hanem csak egyszerűen Bettini. Ez a kitagadott leány, továbbá egy *Fellner* Teréz nevű bécsi kisasszony, aki Trebellinek társalkodónője volt s akinek az énekesnő állítólag tizezer forintnyi hagyományt igért, megtámadták a végrendeletet s azt mondták, hogy a néhai énekesnő megakarta változtatni végrendeletét, de ebben váratlan halála akadályozta meg. Viszont a zeneakadémia sem volt hajlandó könnyű szerrel lemondani a csinos hagyatékról s tanukkal igazolta, hogy Trebelli mindig ellenségének mondotta leányát. Huzódott tehát a pör sokáig, de most végre a londoni törvényszék véglegesen kimondotta, hogy az örökség csonkitatlanul a zeneakadémiát illeti meg.

— **Gromon Dezső Nagyváradon.** *Gromon* Dezső államtitkár az ujonnan épült kadetiskola megszemlélése végett tegnap Nagyváradra érkezett. Este a tisztikar és a város notabilitásai a *Széchenyi*-fogadóban, tiszteletére bankettet rendeztek.

— **Amerikai tolvajok.** Senkit se ejtsen tévedésbe ez a czim, mintha annyira szükiben volnánk már a jófajta hazai tolvajoknak, hogy Amerikából kell őket importálnunk. Ellenkezőleg, Amerikával egyáltalán semmiféle összeköttetésben sem volt a suhanczok az tolvajbandája, melyet a rendőrségnek most sikerült megcsipni, s amely a tolvajvilágban *amerikai tolvajok* néven közkedveltségnek örvendett. Rég ideje már, hogy nap nap után panaszkodni járnak a főkapitánysághoz a csomagszállitó kocsisok és bolti szolgák, hogy az áruk szállitása közben egy-egy nagy csomagnak lába kél. A panaszok nyalábszámra jöttek, a kár majd 6000 forint körül járt, de a tolvajok sehol sem voltak megtalálhatók, mert akiket gyanuba vettek, azok teljes tüdővel tagadtak mindent. Hosszas nyomozás után végre mégis meglelték *Krebsz* Ernő pápai és *Schossberger* Mór salgótarjáni születésü 16 éves, továbbá *Deck* Elek pápai születésü 19 éves csavargók személyében a tolvajbandát. A suhanczok már rég ismerősei a rendőrségnek, de ha elfogták őket, olyan ártatlan képpel tagadtak, hogy semmit sem lehetett rájuk bizonyitani. A tartós vallatás azonban végre is megtörte őket és Deck Elek — szerény tartózkodással bár — de mégis csak elejtegetett nehány szót, ami vallomásnak is volt vehető. Lassacskán kiderült, hogy a három jómadár már hosszu ideje rendszeresen üzi a lopást. Hajnali szürkületkor vagy az esteli homályban meglesik a csomagszállitó kocsikat, egy óvatlan pillanatban az egyik leemel egy csomagot, kézből kézbe adja, a leggyorsabb lábu elszáguld vele a legközelebbi zálogházba és kijövet menten összetépi a zálogczédulát. Az üzlet fényesen bevált, mert naponkint nyolcz-tiz lopást csináltak s a hasznot — naponta ötven-hatvan forintot — testvériesen megosztották egymás között, hogy éjjel tolvajtársaikkal, akik nem *amerikaiak*, az egészet eldorbézolják. A zálogházasoknak csudálatosképpen cseppet sem tünt fel, hogy holmi rongyos suhancz napjában ötször-hatszor is megfordul a kasszájuk előtt egy-egy szépen pakkolt csomó posztóval, mert tudni való, hogy az amerikai tolvajok, ámbátor éppenséggel nem mondhatók válogatósaknak, kiválóképen a posztót szerették. Megható testvéries jelenetet is rögtönöztek a csavargók a vallatás alkalmával. Mikor Deck Schossbergernek szemébe mondta vallomását, ez hirtelenében hatalmasan képen vágta a czimboráját, majd épen olyan hirtelen a nyakába borult s aztán egymás vállán sirva vallottak tovább. A rendőrség felszólitja a károsultakat, hogy jelentkezzenek a nyomozó rendőrtisztviselőnél, *Miskolczy* László fogalmazónál.

— **Lechner Lajos a ravatalon.** Néhai *Lechner* Lajos miniszteri tanácsos, volt középitészeti igazgató tegnap délelőtt óta a ravatalon fekszik, amely József utcza 17. számu lakásának dolgozó szobájában van felállitva. A dolgozó szobánál füstölgő kandeláberek közt két asztalka áll, melyek egyikén szenteltviz-hintő fekszik, másikán a megboldogult miniszteri tanácsos kitüntetései: a Lipót- és vaskoronarend tovagkeresztje, a franczia „Legion d'honneur“ jelvénye, az olasz koronarend és az „Instruction publique arany koszoruja vannak elhelyezve. A ravatalt öz vegy *Kammermayer* Károlyné, *Klauzál* Gábor *Kugler* Lajos, *Hieronymi* Károly, *Keleti* Gusztáv *Ambrozovich* Béla miniszteri tanácsos és még számos rokon és barát koszoruja boritja. A temetés holnap délután lesz fél négy órakor *Kanovich* Béla józsefvárosi apátplébános czelebrálásával. A temetésen a kereskedelmi miniszterium, a főváros és a fővárosi középitészeti bizottság testületileg vesz részt. Az engesztelő szentmiseáldozatot ugyancsak *Kanovich* Béla apátplébános fogja bemutatni 23-án, kedden reggel 9 órakor a józsefvárosi templomban. — Mint nekünk Szegedről telegrafálják, Lechner Lajos miniszteri tanácsosnak, Szeged rekonstrukcionális munkálatai vezetőjének halála alkalmából a város tanácsa a családhoz részvétiratot intéz, a ravatalra koszorut helyez és a temetésen képviselteti magát.

— **A temesvári tragédia.** *Suciu* János, a temesvári *Timisiana* román takarékpénztár igazgatója, tegnap gyanus körülmények közt hirtelen meghalt. Erről az esetről ma temesvári levelezőnk ezeket irja: Suciu nejét, aki pár nappal ezelőtt nagyfoku üldözési mánia és delirium tremens miatt, a lipótmezei tébolydába került, azzal gyanusitják, hogy ő mérgezte meg a férjét, mert Suciu minden gyöngédsége daczára, vizióiban mindig legnagyobb ellenségének nézte. A boldogtalan asszonynak mindig voltak kezénél mindenféle ellenmérgek, melyekkel azért látta el magát, hogy megmeneküljön ellenségei merényletétől. A családtagok mind azt hitték, hogy ezekből a szerekből adott be a férjnek s ezért követelték a holttest felboncolását, melyet dr. *Gerdanovits* vizsgálóbiró jelenlétében tegnap végzett dr. *Szigeti* Henrik törvényszéki orvos. A boncolás szerint — telegrafálja levelezőnk — nagyfoku tüdőgyuladás és heveny gyomorhurut okozták a halált. Mindazonáltal, tekintve a felhozott gyanuokokra és mivel a halott hozzátartozói ehhez a kérésükhez ragaszkodnak, — a belsőrészeket vegyi elemzés czéljából mégis felküldötték Budapestre dr. Felletár országos törvényszéki vegyészhez.

— **A multbalátók.** A prófétálás tudvalevőleg sohasem volt könnyü mesterség, mert aki jövendölni mert, biztosra vehette, hogy a história Sturm Albertje — a következő nap — már rája czáfol és kimondja jövendölésére, hogy „minden alapot nélkülöz“. Ellenben minden idők szaporán termelték a multbalátókat, azt a spéciest, amely a legváratlanabb fordulatra is készen volt s a legszenzációsabb fordulathoz is odatapasztotta azt a megjegyzést tudtam! Mikor hire járt, hogy Petőfi a szibériai ólombányákban dolgozik s mikor kitünt, hogy Zichy Nándor voltaképpen karrier-vadásznak tartja Apponyit, mindenkinek elállhatott a szava, de a multbalátók egykedvüen dörmögték: tudtuk! Mert a multbalátókat váratlan fordulatok nem lepik meg, váratlan fordulatokat ők egyszerüen nem is ismernek. Most is, amikor az egész világ bizonyos megdöbbenéssel lesi a Dreyfus-ügyben beállott fordulatot: csak ők maradnak nyugodtan, a multbalátók, a Tudtam Gergelyek, akik régen tudták, hogy a fordulat be fog következni. Száz formában ismétlik, hogy mindig ártatlannak hitték a szegény Dreyfus kapitányt s nemcsak a párisi, de a budapesti s a legkisebb vidéki kávéházak is hemzsegnek most a Tudtam Gergelyektől, akik három esztendeje rejtegették magukban a titkot, hogy a szegény kapitányt ártatlanul számkivetették az Ördögszigetre. Tudtam — hangzik Párisban és tudtam — hangzik az utolsó mezővároskában. Ha azonban bekövetkeznék az az ujabb fordulat, hogy a derék Dreyfus kapitány mégis csak csinált valami suskust s ez a mai hühó csak jól kieszelt manőver, akkor a közönséges világ talán megint megnémul az ámulattól, de a multbalátó akkor is nyugodtan fog pöfékelni. Én istenem — mi ebben a meglepő? Tudtam, ezt is tudtam . . .

— **A hivatalvesztes Kasics.** A Kasics Péter ügyében eljáró fegyelmi biróság a multkor azt határozta, hogy legközelebb ismét összeül s akkor a vádlott miniszteri tanácsost is maga elé idézi. Ma azonban fordulat állott be a dologban, a menynyiben Bánffy Dezső báró miniszterelnök, minthogy a biróság lemondott a tisztéről, a maga hatáskörében intézte el a régóta huzódó ügyet. A miniszterelnök Kasicsot *hivatalvesztésre és nyugdij jogosultságának* elvesztésére itélte. Az itélet megokolásában az is bennfoglaltatik, hogy a miniszterelnök azért volt kénytelen maga itélni ebben az ügyben, mert Kasics a magaviseletével lehetetlenné tette a fegyelmi biróság működését és e miatt a biróság lemondott.

— **Pisztolypárbaj.** *Péterváradon*, mint levelezőnk irja, tegnap reggel véres pisztolypárbaj volt egy ujvidéki ügyvédjelölt és egy miskolczi főhadnagy között. A párbajban, melyre heves összeszólalkozás adott okot, a főhadnagy jobb karján megsebesült.

— **A kémvadászok.** Egy idő óta, talán mert a Dreyfus-eset megint szőnyegre került, Franciaországban egyre kémeket vadásznak. Ma *Nancyból* jelenti egy telegramm, hogy Pagny-sur-Moselle biztosa letartóztatott valami *Evrard* nevü kőmüvest, akit azzal gyanusitanak, hogy *Németország fizetett kémje*. Egyelő azonban annyi bizonyos, hogy a gyanuba vett Evrardot rajtakapták, amikor egyik német vonat gépvezetőjének papirdarabokat adott át. Több nyomra a házkutatás sem vezetett. — Mint egy éjjel érkezett táviratunk jelenti, a kémvadászat csakugyan mulatságos fordulatot vett. Mert most már kisült, hogy *Evrard* kőmivest nem kémkedés, hanem a német kormány megkeresésére *lopás miatt* fogták el.

— **Csokonay emlékezete.** A debreczeni *Csokonay-kör*, mint nekünk irják, tegnapelőtt fényes hangversennyel ünnepelte meg *Csokonay* Vitéz Mihály halálának százhuszonötödik évfordulóját. A hangverseny müsorát jobbára Csokonay munkáiból állitották össze.

— **Az ikrek veszedelme.** Két gyermekkel áldotta meg az ég *Gulyás* Pálné *gyarmatai* asszonyt, de nem nagy öröme telt bennük, mert már halálos jegygyel jöttek a világra. Az eset — mint *lippai* tudósitónk irja — igy történt. A 68 esztendős *Gulyás* Pál gyarmatai dohánykertész nemrégiben feleségül vette *Dudás* Julcsát, aki épen ötven esztendővel volt fiatalabb az uránál. Alig éltek azonban pár hónapig együtt, mikor a dohánykertész legnagyobb meglepetésére kilátásba helyezte látogatását a gólya. A féltékenységtől feldühödött férj előbb el akarta kergetni az asszonyt, de aztán nagyobb bosszura határozta el magát és egyszer meg is mondta feleségének, hogy akkor fogja az utczára kitenni, ha majd megszületik a gyermek. Tegnapelőtt pedig ez az idő kopogtatott s a szegény asszony nagyon megijedt, hogy ura beváltja fenyegetését. Mivel Gulyás épen mezei munkán volt, az asszony a dohányszinbe ment, hol világra hozta gyermekét, de nyomba el is emésztette. Aztán visszasietett a házba, ahol azonban ujra elővettek a szülés fájdalmai és még egy gyermeknek adott életet. Már azon volt, hogy ezt is testvére után küldje, mikor véletlenül odajött sógorasszonya és legalább a második gyermeket megmentette. A csendőrség meginditotta ellene a vizsgálatot.

— **Az elkésett pillangó.** A bécsi lap a következő kétsoros szenzációt közli:

A szent István-téren tegnap este *Grosz* József gyáros egy szines pillangót fogott.

Sajátságos tavaszi derüt hoz bele ebbe a késői novemberbe ez a rövidke kis hir, amely első sorban arra alkalmas, hogy valamennyi bogarászt és lepkegyüjtőt kellemes izgalomba hozzon. Mert hogy a fák másodszor virágzanak, az már megszokott dolog; a becsületes természetet maga a becsületes természet csalja meg a legkönnyebben, de mit keres egy szines pillangó novemberben a szent István-téren? S vajjon a sokféle pillangó közül melyik fajbeli hagyta magát rászedetni a késői napsugár által? Vajjon iloncza volt-e ez a vállalkozó szellemü pille, vagy valamely könnyelmü tagja a népes özöndék családnak? Ki tudná ezt jobban megmondani, mint Grosz József ur a tapasztalt bécsi gyáros, aki lepkéket fogdos novemberben a szent István-téren, még pedig nem is nappal, hanem — este. És itt az emberben akozó ősi sanda gyanu bizonyára illetlen feltevésekre ragadja a gondolkodó természetbuvárt. Mert azok a lepkék, amelyek gondosan lajstromozva helyet foglalnak a lepidopterológiában, nem bujnak elő novemberben, hanem szépen begubózva, mint bábok várják a tavaszi feltámadást. A lepke fázékony állat s szeret a verőfényben sütkérezni. Mit tesz tehát az olyan lepke, amely téli kivándorlásra indul? Minden bizonnyal felöltözködik. Elegáns kis capot-ot tesz a fejére s jó szabásu jaquettet a derekára. Valószinüleg előlábacskáit is meleg muffba dugja. Igy aztán lehet repülni novemberben is este a szent István-téren s ha akad is egy gyáros, aki megfogja, ebből nem lesz még felfedezés a lepketudományban, legfeljebb a gyárosné fogja meggyőzően kifejteni azt a nézetét, hogy a gyárosoknak nem okvetetlenül szükséges természetrajzu szenzációkban utazni a szent István-téren — este.

— **Nagy tüz Londonban.** Ma déli egy óra óta, — mint nekünk Londonból jelentik — a főposta közelében óriási tüzvész pusztit az árucsarnok és gyárnegyed szük utczaközeiben. A kár már most *egy millióra rug és a tüz még egyre terjed. Negyven* áruházat a tüz elhamvasztott. London valamennyi gőzszivattyuja működik a tüz lokalizálásán. Haláleset eddig nem történt. A tüz Oppenheimer papirgyárában ütött ki, és egy óra alatt az egész gyár leégett. A tüzvész következtében a tőzsdén a tollu árában emelkedés állott elő, mert több égett áruházban e czikket árusitották. *A tüz közel százkilenczven czégnek kárositotti meg.*

Napirend.

Naptár: Szombat, november 20. — Róm. kath. Bódog. — Prot. Emilia. — Görög-orosz (november 8.) Mihály. — Zsidó: March. 25, Sabbath Chaje Sarah.

A *horvát miniszter* fogad reggel 8 órától 10 óráig.

Az iparművészeti kiállítás és muzeum megnyitása d. e. 11 órakor.

Népszerű természettudományi est az egyet. fizikai intézetében esti 6 órakor.

A magyar pedagogiai társaság felolvasási ülése az akadémiában 5 órakor.

Marie Garnier hangversenye a lipótvárosi kaszinóban esti fél 10 órakor.

A magyar jogászegyesület ülése 6 órakor az ügyvédi kamara helyiségében.

A Nemzeti Szalon estéje saját helyiségében.

Az országos képtár metszetgyűjteménye megtekinthető 9-től 11 óráig.

Deák mauzoleum a kerepesi uti temetőben megtekinthető esti 6 óráig.

Az uj országház kupolacsarnoka megtekinthető 50 krért 10 órától 1-ig.

Technologiai iparmuzeum zárva.

Nemzeti muzeum: képtár nyitva d. e. 9 órától 1-ig. Többi tárai megtekinthetők 50 krajczár dij mellett.

Utóellenőrző szemle a honvédségnél az I-sső ezredhez 1895—1896-ig besorozottakkal, a közös hadseregnél a 32-ik ezredhez tartozókkal.

Tótok a vásáron.

A néppárt szikrázik a szellemtől, mikor azt mondják a papjai és pápai prelátusai, hogy ők az igazi liberálisok. Van a dologban valami. Mert mese ez ugyan, de olyan, mintha Pesti Mizsér Gábor irta volna; a végére tudniillik oda van ragasztva, hogy „Értelme ez". Értelme az, hogy szövetségesnek jó a turóczi pánszláv tábor is. Ezen pár szó pedig igazán olyan régi csufolódás az én részemről, mintha a lőcsei kalendáriumból szedtem volna, de mélyen az ember természetében rejlik, hogy haragja alkalmával a legegyszerűbb és mindenek által ismert szólamokat alkalmazza. Hej, ha Bartha Miklós volnék, de kihuznám másfél kolumnára.

A mai napon, november tizenkilenczedikén, azért nem kedvelem a néppártot, mert egyrészt Asbóth János pártfogásába veszi Zichyéket a Magyar Államban és igy ismét sikerül elérnie a publiczisztikai hatások legkinosabbikát, az ellenkezőt tudniillik; továbbá mert másrészt arról tudósitanak bennünket, hogy a felvidéki pánszlávok, a néppárt hü szövetségesei, rátették kezüket a *gyermekekre*. A konzekvenczia tökéletes: megnyerik előbb az asszonyokat, azután a gyermekeket. *Rajecz* vidékéről azt irják, hogy *Nemcsek* Ferencz odavaló esperes és *Mátusik* Lajos gyurcsinai tanitó, mindkettő néppárti korifeus és buzgó hive annak a *prágai* egyesületnek, mely a cseh-tót egységet propagálja, a cseh-tót egység érdekében már kiszállitott száznál több tót gyereket Csehországba, cseh gyárakba, gazdasági telepekre, meg mindenfelé, ahol jó a háznál egy dolgos kis árva. A prágai egyesület titkos fiókokat tart a felvidéken, és azok készitik elő Nemcsekéknek a szállitmányokat. *Bielek* Antal, a turócz-szentmártoni pánszláv ujságnak, a *Slovenski Novini*-nek szerkesztője, az szervezte az exporttársaságot és ma ott vagyunk, hogy az Alföldre, haa is karnánk megint, nem hozhatnánk többé tót gyerekeket: könnyebb munkára, jobb ellátásra és magyarositásra. Nem lesznek többé „magyar janicsárok", miként egy pár esztendő előtt a szláv sajtó mondta.

Nincs szebb parasztgyerek a tótnál. Ősi vegetárius táplálékon él, mégis erős izmunak nő fel, mint Xenophon növényevő harczosai. Nem bántja az atavisztikus fehérnyemérgezés, mert sajnos, az ősei se duskáltak a husételekben. És tiszta e mellett; az anyja fehér gyolcsban járatja, ha valamelyik liptói faluban jönnek az iskolából a gyerekek, csupa kis fehér bárány mozog a pap körül. Csak a tisztelendő uron látni a remény szinét, a zöldet. Azt a reverendáján viseli a szegény. Nemcsek esperes urról ellenben meg vagyok győződve, hogy ő már feketébb talárban jár, mint a váczi püspök. Mert a pánszláv agitátor az már husevő és sört iszik az ember. Metszőfogai is jelentékeny számban vannak és körmeit most kis tótocskák, apró fehér báránykák után nyujtogatja. No, csunyának rajzolom, de még csunyább az ilyen pánszláv agitátor. Egyszer egy kupéban utaztam egygyel Trencséntől Szepesig, keresztül az óvilág legcsöndesebb vármegyéjén Árva, ahol csak akkora darabon szalad a vasut, mint ha egy alaguton járna. Beszalad, aztán lassan megy egy kissé, aztán megint kiszalad. Hogy megáll-e Kralovánnál, azt nem lehet pontosan tudni, mert a világforgalom nagyobb zaj helyett csak két gyorsan egymásután következő lökésben jelentkezik. Az én pánszlávom (szintén esperes volt, szintén fekete talárban), az ugy szidta Ipolyi Arnoldot, mint a jégesőt. Holt embert még nem hallottam oly förtelmesen szidni, viszonzásul talán szabad a pánszlávokat is szidni, mert ők meg elevenek.

Egyebet ugy se teszünk. A kis fehér báránykák alapos cseh-tót egységekké fognak nevelődni, elvetik a góth betüt, a tótok cyrill betüjét, azután visszajönnek és folytatják azt a politikai és gazdasági harczot, a melyet mi csak szidni tudunk, de nem igen akadályozunk meg. Az a Csehországban nevelődött tót nemcsak csehnek fogja érezni magát, hanem még csak magyarországi sört se fog inni. Már most is Brünn a kereskedelmi Budapestjük nekik, meg Prága. Magyarországban csak Váczra aspirálnak meg Szegedre és ezt a vágyukat is csak ritka esetben tölthetik be. Azonban mi mégis az erőszakos sovinisták vagyunk, holott ennél rosszabb jelzőt még nem használtak az etnologusok. Olyan, mintha az eszkimót fázékonynak mondjuk. Y.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Amióta az ősgörög papok az első szent éneket eldalolták az áldozatul hozott kecskebak fölött, folyik a vita arról, hogy a szinpad kié: az iróé, vagy a szinészé? Ki a gazda a deszkán? A szinész szolgáljon-e az irónak, vagy az iró a szinésznek? Sem bölcs, sem bolond a kérdés fölött eddig dönteni nem tudott; és ezért maradnak örökké keserves ellenségek az irók és szinészek. Mindegyiknek hada magának vindikálja a siker érdemét és a másikra feni a felelősséget a hibáért. Mi ugy látjuk, hogy évszázados tusájuk egészen jelentéktelen. Olyanok ők, mint a fürészelő emberek. Az egyik ide huzza a fürészt; a másik amoda; és a vége az, hogy a fát mégis felfürészelik. Épp ezért e rovatunkban békében fognak élni egymás mellett Thalia papjai és Apolló föl-kentjei. Egyformán fogjuk hirdetni dicsőségüket, mely ugyis csak addig tart, mig a közönség maga itél. Egy taps, egy pisszegés tulharsogja az ujságiró recsegő trombitáját.

* **A „Tiszturak" és a néppárt.** Van Verneynak egy régi bájos operetteje, a „Tiszturak a zárdában". Mint tudjuk, két muskétás tisztről van benne szó, akik papi ruhába öltözve hatolnak be a klastromba, ahol fehérruhás szerelmes bakfisok éneklik az Ave Máriá-t. Már most ezt az operetteet, mint Budapesten és mindenütt a vidéken, a *pécsi nemzeti szinházban* is előadták. Erre az történt, hogy *Troll* püspöki titkár a polgármester utján felszólitotta Somogyi igazgatót, hogy a darabot vegye le a müsorról. A Pécsett megjelenő néppárti ujság pedig lelkökre kötötte a katholikus vallásu szinházlátógatóknak, hogy az este ne menjenek el a szinházba. A kettős felszólitásnak meg is volt a sikere. Azon az estén tünt fel először a pécsi szinház kapuján egy idáig még soha nem látott tábla és rajta ez volt olvasható:

A mai előadásra minden jegy elkelt.

Premiére a bécsi operában. *Bécsből* telefonozza tudósitónk: Az udvari operában ma este került először szinre *Csajkovszky „Anyegin Eugen"* czimü lirai dalmüve, amelynek szövege *Puskin* hires regénye nyomán készült. A főszereplőknek Renardnak és Schrödternek jelentékeny sikerük volt. *Mahler* Gusztáv igazgató lendülettel dirigált. Az ujdonságot nagy fénynyel állitották ki.

Az iparművészeti muzeum.

Az a gyönyörü palota ott az üllői uton szinesen zománczolt burkolatával és egy fejlődő nemzeti stilre való erős törekvésével egyik nevezetes programmszámja volt a német császár budapesti látogatásának. Ezután majd velünk budapestiekkel együtt meg fogja csodálni minden koronázatlan turista, aki csak a magyar fővárosban megfordul, mi meg büszkén mutogatjuk nékik.

Holnap délelőtt nyitja meg *Wlasics* Gyula kultuszminiszter az *orsz. magyar iparművészeti muzeumot* és ezzel egyidejüleg az *iparművészeti társulat* karácsonyi tárlatát, amely ugyancsak e fényes helyiségekben kapott hajlékot.

Mi ma az esti órákban néztük meg a muzeumot *Radisics* Jenő igazgatónak és *Ráth* Györgynek, az iparművészeti társulat elnökének szives kalauzolása mellett, amikor a villamos ivlámpák sokasága ezüstözte meg a szines üvegtetővel fedett hatalmas udvart, a hová az üllői uti kapun át belépve jutunk, és fehér fényben fürdött a töméntelen bronz és fayence. Ez az udvar különben középpontja az egész épületnek, mig körülötte ives csarnokok diszelegnek, az emeleten pedig erkély fut körül. Megelégedéssel tölt el, hogy az az egymillió kétszázezer forint, amelyet a kormány az épületre és a belső berendezésre forditott, megtérül azon monumentális alkotáson, amely elsőrendü ékessége lesz Budapestnek, és azokon az értékes gyüjteményeken, amelyek ott fölhalmozvák.

Négyezer és egynéhány tárgy van a muzeumban és pedig nem az anyag különbözösége, hanem stil és kor szerint csoportositva, akár majolika az, akár régi cseh üveg. Igy az egész muzeum átteinthetőbbé válik; az impresszió közvetlenebb és mélyebb hatásu.

A második, még jelentősebb szempont, amely e muzeum fölszerelésénél irányt adott, az erős nemzeti jelleg megőrzése volt. Amit ott látunk, az mindenekfölött *magyar*. A nemzeti elem uralkodása észszerü és következetes, anélkül, hogy kicsinyességekig sülyedne.

Ime a nagy udvarban a mezőcsáthi református templom kórusa — a magyar dekorativ festészetnek ez a kiváló emléke, — mennyire jellemzetes! A motivumok ugyanolyanok, aminők láthatók a fazekas munkákon és a himzéseken, de azért korántsem másolatok. Ennek a kórusnak a stiljéhez illeszkedik azután az egész udvar diszitése. Nem közönséges mübecse van aztán annak a két szárnyas oltárnak, amely a kisszebeni templomból került. A középkori egyházi szerelvényeknek szebb példányát legföljebb a kassai egyházban találhatni.

Sok, sok XV—XVIII. századbeli butor, kinai és japán bronz, porczellán, agyagmü, szőnyeg, himzés és más egyéb iparművészeti czikk mellett legjobban a *magyar szoba* köti le figyelmünket. Ebben a teremben válik aktuálissá az a nagy kérdés, hogy van-e egyáltalán magyar stil? Bizonyos az, hogy ha kifejezett nemzeti stillel talán nem is akarunk előhozakodni, azok a müvek, amelyeket itt látunk, mind azonos sajátságuak és századokon keresztül megtartották ugyanazt a karaktert. *Vilmos* császár, amikor itt járt, egy apró zománczos poharat nézett hosszan, aztán hirtelen lekapta onnan szemét, föltekintett a menyezetre és igy szólt:

— Welche Einheit! (Minő egység!)

És igaza volt.

Határozott magyar jellegü az *iparművészeti társulat* kiállitása is. Mig a muzeum az állam erőkifejtését, ez a társadalom serény munkásságát illusztrálja az iparművészet terén.

A legtöbb tennivaló a kisplasztikában akadt. Itt sokat kellett pótolni. A jelen gyüjteményben egész csomó érdekes, magyar genreü bronzot találunk. Ilyen *Hollóé*: „Megy a juhász szamáron". Van továbbá ifj. *Vastagh* Györgynek egy pompás suitje: állat-portraik bronzban, amelyeket maga a művész szinezett. *Loránfi* Antal tanár növendékei ezüst asztaldiszt mintáztak *Nádler* Róbert terve nyomán, és pedig modern egyéni stilben. Tizenkét apró melliszobor hazánk jeleseit ábrázolja; legutóbb a Kossuthé és Petőfié készült el és még hátra van Vörösmarty Mihályé, a melyhez kisegitőül modellt ült a költő fia, *Vörösmarty* Béla államtitkár. Figyelemre méltó debut *Fadrusz* Jánosnéé. A kitünő szobrász neje ugyanis egy bronzzal van képviselve a tárlaton; macska berzenkedik egy béka láttára, — ezt ábrázolja a kis grupp. Fadrusz megjegyezte a kiállitás rendezői előtt:

— De aztán ne higyjék, uraim, hogy segitettem a feleségemnek.

A butorok gyüjteménye szintilyen becses. De még tiszteletreméltóbb azoknak a parasztasszonyoknak a himzése, amelyet az *Izabella* főherczegnő védnöksége alatt álló pozsonyi nőegylet mutat be. Müvészi szinvonalig emelkednek ezek a munkák, bár nem karcsu tündérujjak alól kerültek ki.

A muzeumot minden ékességével együtt, amely rajta és benne van, holnap megnyitják, egyelőre csak kiváltságos vendégeknek, de vasárnaptól kezdve elmehet oda mindenki, sőt belépő dijat sem szednek majd. Nemzeti müveltségünk teremtő és képző erejének szép alkotása ez a palota, és reméljük, nagy leszen a becsülete.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

** **Munkácsy Mihály** összes festményeit, az azokhoz készült rajz- és szénvázlatokat, akvareljeit, pasztelképeit, rézkarczait és rajzait összegyüjtötte egy diszes kiállitásu diszmunka számára *Malonyay* Dezső, ki a mester müveinek igen szép reprodukcióit érdekes szöveggel kiséri, elmondván ebben a művész életének viszontagságait első sorban azok után a memoire-szerü czikkek nyomán, melyeket maga a művész tett közzé különféle időben. Ezen kivül Malonyay a művész alkotásait is kellően méltatja; kimutatja zsenijének fejlődését és végig kiséri a nagy festőművészt egész küzdelmes pályáján. A mü, mely Singer és Wolfner kiadásában jelenik meg, igen szépen és gazdagon van kiállitva. Ára füzve 18 frt; diszkötésben 24 frt.

Fuss vagy fizess!

— Az akadémia és a Nemzeti Szinház konfliktusa. —

Másod izben tör ki a viszály a tudományos akadémia s a Nemzeti Szinház között a drámabirálók díjazása kérdésében.

Néhai gróf Teleki József midőn pályadiját alapitotta, ugy hitte, hogy a tragédiák és vigjátékok szinszerüségét csak a szinészember tudja megitélni. Azért kikötötte, hogy afölött a száz arany fölött, melylyel két-két évben akár prózában, akár versben irt vigjátékot akarnak jutalmazni, mindenkor három akadémikus és két szinész döntsön. A nemes gróf természetesen a Nemzeti Szinház tagjait kivánta birálóknak, hisz más magyar szinház akkor nem is volt a fővárosban.

Egész sor pályanyertes müvet kapott igy a szinház s a vegyes biráló bizottság, ha nem is itélhetett mindig egyhangún, de mindig jó egyetértésben maradt. Még néhány évvel ezelőtt is merő hazafiságból, ingyenes buzgalommal olvasták a versenyműveket.

Csiky Gergely ebben is egy kis reformra törekedett. Rávette az akadémiát, hogy drámabirálóit honorálja. A három akadémikusnak meg is szavaztak évről-évre tiz darab aranyat. Mert az akadémia ugy vélekedett, hogy, ha a szerencsés szerzőnek száz aranyat juttat, gyakran olyan munkáért is, melynek nincs más érdeme, mint hogy társai közt legkevésbé rossz, — a birálók, akik ezt a legió rossznál rosszabb drámát, vigjátékot végig betüzik, legalább a tiz százalékát kapják az aranyjutalomnak.

Csiky Gergely azonban a szinészekről sem feledkezett meg. Ha már az akadémikusokat megvigasztalják a tiz-tiz aranynyal, miért ne jusson az aranyos vigaszból a szinészeknek is? Mint dramaturg ismert erélyével meg is puhitntta az akkori gavalléros és fogékony intendáns szivét, aki a budgetbe fölvette a két szinészbiráló számára a husz aranyat.

Ennek következtében néhány éven át a nemzeti szinház tagjai közt egész kis verseny is volt a Teleki-pályabiróságra. De ime tavaly báró Nopcsa Elek gondol egyet s a takarékosságát azzal fejezi ki, hogy a kötszer tiz aranyat irgalmatlanul kitörli a budgetből! Hiába terjesztette föl gróf Festetics Andor igazgató a két tagot, hiába proponálta a díjazást, hiába kapaczitálta privatim is az intendánst: a husz aranyat Nopcsa minden áron meg akarta takaritani. Még az sem hatotta meg a bárót, hogy két legkedveltebb tagja Bercsényi Béla és Vizvári Gyula vállalkoztak a vigjátékok birálására.

Ekkor gróf Festetics fölkérte az akadémiát, még pedig báró Nopcsa megbizásából, hogy ha már három tagját honorálja, honorálja a többi kettőt is, hisz elvégre akadémiai pályázatról van szó, az alapitvány tevő gróf meghagyta, hogy az akadémia hivja meg a szinészeket. Ámde az akadémia hallani sem akart arról, hogy mást is díjazzon, mint akadémikust és azzal argumentált, hogy a nyertes Teleki-pálya-müveket mindig átküldte a Nemzeti Szinházhoz, az ilyen koszoruzott mü két éven át kizárólag ennek az első szinháznak a tulajdona s e két éven belül másutt *először* elő sem adathatja a szerző. Aztán meg a tantiémek szintén a Nemzeti Szinháznak jutnak, mig az akadémiának az erkölcsi siker kivül más haszna nincs. Végül, ha egyik vagy másik mü nem is kerül szinre, s igy a szinháznak jövedelmét nem szaporitja, de viszont sok mü, mint *Szigligeti* Ede, *Tóth* Kálmán, *Dóczy* Lajos, *Dobsa* Lajos, *Csiky* Gergely, *Váradi* Antal és mások müvei sok fényes estét szereztek és sokszor megtöltötték a pénztárt.

De *Szily* Kálmán főtitkár átirata meg nem inditotta báró Nopcsát. A két szinész-biráló, *Bercsényi* és *Vizvári* aközben megkezdték a birálást és sokkal gavalérosabbak voltak, semhogy potom tiz arany miatt visszaléptek volna. Igy történt az, hogy tavaly a *Botrány* vigjáték jutalmazott szerzője, legifjabb Szász Károly kapott száz aranyat, Rákosi Jenő, Zichy Antal és Berczik Árpád egyenkint tiz aranyat, mig *Bercsényi* és *Vizváry* még egy trabukko-szivart sem! Pedig ők is csak ugy izzadtak, mint a többi három, amig husz pályamüvön átvesződek és a *Botrány*-ig eljutottak! Hát az bizony maga is egy kis botrány volt, de csak a kulisszák közt.

Az idén tragédia van a soron. Ujból megkezdődött a jegyzékek váltása. Elsőbb csak gróf Festetics Andor igazgató és Huszár Kálmán kormánybiztos közt. Az eredmény ugyanaz, mint a tavalyi. Huszár kormánybiztos is takarékoskodik s e tekintetben nem akar kevesebb érdemeket szerezni, mint előde, báró Nopcsa.

Következett azután a jegyzék-váltás *Festetics* és *Szily* Kálmán közt. Az akadémia azonban konzekvens, miért ne lenne az, ha a Nemzeti Szinház is következetes? Az akadémia már kiküldte Zichy Antalját, Rákosi Jenőjét és Berczik Árpádját, akik buzgón uzsonázzák és vacsorálják az okvetetlenül megkivántató jambusokat. A Nemzeti Szinház a veterán Egressy Ákost és az ifjonti Mihályfi Károlyt küldte ki a vegyes bizottság kiegészitésére. De a két komoly szinmüvész, okulván a tavalyi vigabb társainak példáján, jó eleve tisztába akart jutni a tiz-tiz arany kérdésére nézve. Mert hisz ez most már *elv kérdése* lett. S minthogy sem a szinház, sem az akadémia nem akarja a szinész-birálókat honrálni: a Nemzeti Szinház tagjai egyszerüen nem fogadták el a megtisztelő bizalmat.

— Utána jártunk a dolognak s megkérdeztük az akadémia néhány tagját: hogy mi lesz már most? Az akadémikusok abban a nézetben vannak, hogy ha a nemzeti szinház tagjai a felszólitásnak nem tesznek eleget: *akkor az idén ő nélkülök döntenek majd a pályaművek fölött* s a jelentésben egyszerüen megemlitik, hogy a nemzeti szinház a birálóbizottságban nem képviseltette magát.

De hogyan felel meg ez az eljárás gróf Teleki József, a nemeslelkü alapitó intenczióinak?

És lehetséges-e, hogy a Nemzeti Szinház ily módon ki engedje siklani kezéből azt a jogát, hogy a Teleky-pályamüvekre, melyek elvégre a Nemzeti Szinháznak szánt darabok — minden évben befolyás gyakoroljon? A kérdést okvetetlenül tisztázni kell, még pedig a méltányosság szempontjából.

Azt hisszük, hogy az akadémia ha elfogadta a díjat azzal a kötelezettséggel, hogy a müveket elbirálja, köteles azokat elbiráltatni, ingyen vagy pénzért, ahogy neki tetszik. De a Nemzeti Szinház pénztárának rovására a tudományos akadémia nem akademia birálatai alatt a Nemzeti Szinház, mint olyan, aláirva nincs. Az akadémia vagy birál és pedig *ugy, mint azt a dijalapitó kivánta*; vagy pedig lemond a birálásról. Noblesse oblige.

FŐVÁROS.

(Örök deficzit). A pénzügyi és gazdasági bizottságnak ma délután gyülése volt. A jövő évi költségvetést tárgyalta.

A mostani 392.000 frt deficzit esztendőről esztendőre növekedett s ezentul is lavinaként növekszik. Az óriási befektetések tömérdek pénzzel járnak s négy esztendő mulva 2,500.000 forinttal több lesz a kiadás.

Ezt mondotta *Halmos* János polgármester a tanácskozás során. Ez a rövid tájékoztatás a főváros gazdálkodásának a leghivebb képmása és szomoru kritikája, mely után talán felesleges is a bizottság mai tanácskozása rendjével hosszasabban foglalkozni. *Steiger* Gyula szólalt föl először. Hol az a bizonyos takarékosság, amelyet *Márkus* József főpolgármester, polgármester korában emlegetett. Mert ő nem találja sem a mostani költségvetésben, sem másutt. Azt, hogy a mutatkozó hiányt uj adókból fedezzék, komolyan nem tervezhetik. Fedezetet csak meglevő alapokra fektethetni, nem levegőben lógó számitgatásokra. Azután pedig mondják már meg, mi szükség van uj külön adóra? Eddig nincs elég? *Medrey* Zsigmond mindent elfogad, amit *Steiger* mondott. *Weisz* Berthold felpanaszolja a mult évi kiadások előre be nem jelentett tulságos fölemeltetését is. Ne vágja a tanács mindig olyan fába a fejszéjét, amelylyel nem bir. Most is 60 milliós közmunkát terveznek. Ennek pedig az évi kamatja és törlesztése is három millió forintra megy. Küldjenek ki egy bizottságot, nézze az meg, mi a közmunkák nagy csoportjából a kevésbé sürgős s ezeknek az elhalasztásával apasszák a kiadásokat, *Rácz* Károly sem szeretné, ha a tervbe vett pótadók életbe lépnének. *Heltai* Ferencz a költségvetés hiányos voltát kifogásolja. *Lampl* Hugó és Halmos polgármester szólottak még. A polgármester azt mondotta, amit előbb említettünk. Nem fogadták valami nagy tetszéssel. Holnap délután folytatják a közgyülést.

(A községi választások.) A kerületi klikkek hangversengésébe ma belezúgtak a kisiparosok is. Értekezlet volt a borbélyok ipartestülete helyiségében, részt vett a tanácskozásban valamennyi ipartestület s azzal végződött a tanácskozás, hogy az iparágak is kérjenek helyet a főváros köztörvényhatóságában. Azzal a párttal tartanak, amely az ipartestületek elnökeit vagy alelnökeit is jelöli a városi képviselőségre. A demokrata párt már a szavazás idejéről is gondoskodik. Fölkéri az igazoló választmányt, hogy a választás egyik napja vasárnap legyen, mert különben a kézmüvesek nem igen szavazhatnak. Vasárnap a nagymező-utczai 21. számu házban gyülést is tart. A terézvárosi kereskedők 21-én délután hatodfél órakor értekeznek a régi polgári lövöldében. Az első kerületi polgárság is 21-én tanácskozik délután 4 órakor a koronaőr-utczai leányiskolában. A józsefvárosi független polgárság aznap délután tanácskozik a szervezkedésről.

TÖRVÉNYKEZÉS.

= **A főszolgabiró panasza.** *Sovky* Ödön, privigyei főszolgabiró a vádhatóság utján rágalmazás miatt fogta perbe *Betegh* Ferencz, gyéressent-királyi földbirtokost, a ki a belügyminiszterhez intézett egyik beadványában azt irta a főszolgabiróról, hogy az arató munkások által ellene inditott perben a tárgyalási jegyzőkönyvet elferditette és eljárása erőszakos és törvényellenes volt. A belügyminiszter e beadványt átküldte a kir. törvényszék büntető osztályához, s a kir. ügyészség inditványához képest, Betegh Ferenczet *nyilvános rágalmazás* miatt közvetlen végtárgyalásra idézték. Közhivatalnokról lévén szó, a törvényszék a mai tárgyaláson megengedte, hogy a vádlott a főszolgabiró ellen emelt vádak *valódiságát bebizonyitsa.* Betegh Ferencz több tanut jelentett be, a kik közül egyedül *Papp* László dr. tanu vallomása volt lényegesebb, Papp dr, a privigyei tárgyaláson Betegh Ferenczet képviselte.

— Nem igaz — ugymond — hogy a jegyzőkönyveket elferditették, erőszakoskodást sem tapasztaltam. de feltünt nekem, hogy a főszolgabiró úr alapos kifogásaimra azt felelte, hogy „Mi a közigazgatásban nem ragaszkodunk a paragrafushoz és nem hagyjuk embereinket.“ Vissza érkezve Privigyéről. kijelentettem Betegh Ferencz előtt, hogy a pört holt bizonyossággal elvesztjük, és csak fegyelmi uton kaphatunk orvoslást.

A törvényszék Betegh Ferenczet az enyhitő körülmények figyelembe vételével *hetven forint pénzbüntetésre* itélte.

= **A kassai rendőrsztrájk vége.** *Kassáról* telegrafálja tudósitónk: A három esztendővel ezelőtt nagy szenzációt keltett rendőrsztrájknak ma volt utójátéka az esküdtszék előtt. Az akkoriban elcsapott *Rogozsán* őrmester ugyanis sajtópört inditott *Madarász* főkapitány ellen, mert a sztrájk után erős hangu czikket irt róla a Rendőri Közlönyben. Késő estig tartott a tárgyalás, amelynek végeztével az esküdtek a főkapitányt fölmentették.

= **Szinházi banknóták.** A kir. büntető járásbiróság kihágás miatt perbe fogta a m. kir. operaház főfelügyelőjét, *Kéméndy* Jenőt és a Kunossy-nyomda tulajdonosát, akinél 500 darab ezrest, 600 darab százast és 1000 darab tizforintos hamis bankót foglaltak le. A meglehetős ügyességgel készitett hamisitványokat szinházi használatra szánták ugyan, minthogy azonban a királyi ügyészség szerint *„felületes megtekintés mellett könnyen forgalomba hozhatók“*, Kéméndy Jenőt, a megrendelőt és a nyomdászt az 1897. évi XXXVII. törvénycikk második bekezdésében körülirt kihágás miatt vonják majd felelősségre. A bünjelek között legsikerültebb az ezres bankjegy utánzata, amelyen a következő szöveg olvasható:

„Ezen hamisitvány kizárólag a Nemzeti Szinház használatára készült, hogy azon tagok, akik még életükben ezer forintost nem láttak, ezen *komisz hamisitvány* által arról fogalmat szerezzenek. Toth.“

A Népszinház számára is készitett Kunossy szinházi banknótákat. Ezek között legsikerültebb a százforintos utánzata, amelynek szövege a következő:

Kötözni való bolond, aki ezért a hamis százasért száz forintokat ad. Kizárólag szinházi használatra készült.“

A tárgyalást december hó elején tartják meg.

A szjenicsáki vérengzés.

A zágrábi törvényszék napok óta igazán hajmeresztő gyilkossági bünpert tárgyal. A szjenicsáki parasztokkal lelkiismeretlen izgatók elhitették, hogy a magyarok meg akarják őket fosztani vagyonuktól, vallásuk szabad gyakorlatától, és a török járomba akarják őket hajtani. Elhitették velök, hogy a szjenicsáki templomra magyar zászlót fognak kitüzni, már pedig ha az a magyar zászló ott leng a templom tornyán, mindnyájan a magyarok rabszolgái lesznek.

A nép elhitte az izgatók meséit, és három horvát hivatalnokot, a kikben a magyarok megvesztegetett embereit látta, a lehető legkegyetlenebb módon lemészárolta. Harminczhat paraszt vett részt, a gyilkosságban, egy mely oly bestiális volt, hogy a horvát bán mindjárt az első értesülés után statáriumot hirdetett Horvátország területén egyes részeire.

A végtárgyalás iránt nagy az érdeklődés egész Horvátországban. A fővádlott *Vuicsics* Mile, aki emberölésért már büntetve volt, a többiek is nagyobbrészt rabviselt emberek.

Tegnap volt a végtárgyalás negyedik napja. Elsőnek Nikolics Mihály szjenicsáki plébánost hallgatták ki. Azt vallja, hogy a gyilkosság napján reggeli 7 órakor az iskolába ment. Haza jövet *Brozovics* főszolgabiró, *Cvijánovics* telekkönyvvezető a paplakban voltak, *Diakovics* mérnök pedig a mezőn a földméréssel foglalkozott. A templom előtt nagy tömeg volt, s kérték tőle a templom kulcsát, hogy meggyőződést szerezzenek arról, vannak-e a templomban magyar zászlók. Az egyházfi néhány összegöngyölgetett templomi zászlót hozott elő, mire a tömeg orditani kezdett, hogy azok a magyay zászlók.

A tömeg vele szemben is fenyegető állást foglalt el, mert őt is árulónak tartották. Nehezen bár, de sikerült megszöknie.

Manojlvics-Vladika Miklós tanu vallja, hogy a gyilkosságban az egész falu résztvett.

Sosics Jankó tanu látta, hogy *Bizsics* Mile vádlott a meggyilkolt Djakovicsot kirabolta.

Csabsaja Rade tanu vallomása szerint a papot is meg akarták ölni, mert azt hitték, hogy eladta őket a magyaroknak. Látta, a mint *Loncsár* Márta vádlott kapájával két ütést mért a haldkoló mérnökre.

Az *elnök: (Loncsár Máriához)* Könnyitsen a lelkiismeretén, és vallja meg őszintén: miért tette azt?

Loncsár Mária: Nagyon elkeseritett, hogy a magyar törvényeket és a magyar zászlót reánk akarták erőszakolni.

Az elnök: Ki mondta ezt magának?

Loncsár Mária: Az egész falu azt beszélte.

A végtárgyalást holnap folytatják.

NYILTTÉR.*)

Dr. KELEN ISTVAN

svédgyógygimnasztikai

massage és testegyenészeti intézete, jelenleg Budapest, *V., váczi-körut 16., I. em.* (Andrássy-uttal szemközt van. (112)

„A Svédgyógygimnasztika.“

Irta: Dr. Kelen István. Ára egy korona. Kapható minden könyvkereskedőnél.

Dr. Pap Dávid ügyvédi irodája

november 15-e óta

Budapesten, V., Nádor-utcza 9. számu

házban van. (36)

Tartalékos tiszteket, tiszthelyetteseket és hadapródokat,

legelegánsabban felszerelnek:

Weiner és Grünbaum,

cs. és kir. és portug. kir. udvari szabók (115)

Ő csász. és kir. fensége József Ágost főherczeg kamarai szállitói.

Budapest, váczi-utcza 27. sz.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek szivos tudomására adni, hogy az általánosan ismert *kiváló minőségü* ***„Sphinx“ egyptomi szivarkálmnak*** magyarországi vezérképviseletét:

FRANKL és UNGÁR urakra,

Budapest, Andrássy-ut 7. szám a.

Kiváló tisztelettel

THEODORES DANOU, Cairo (Egyptom.)

Üzletem felszerelései:

állványok, portalé stb. *eladók* s a helység kiadó. Férfi-ruha üzletnek kiválóan alkalmas. (118)

Preisach Zsigmond

Üllői-ut 55.

Kérdezzük meg a háziorvost!

KRONDORFI SAVANYÚVIZ

Meleg tejjel vegyitve

minden **hurutos bántalmaknál** legjobban ajánltatik. (29)

THE MUTUAL

NEWYORKI ÉLETBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG.

Alapittatott 1843-ban.

Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.

Az összes nyeremények a biztositottakra esnek vissza.

Állomány: 1897 január 1-én:

Összes vagyon	1216 millió	frank
Évi bevétel 1896-ban	257½ „	„
Érvényben levő biztositások	4761 „	„
Teljesen tehermentes felesleg .	154 „	„

fennállása óta biztositottainak **csupán nyeremények** fejében több mint

482½ millió frankot

fizetett ki. Bővebb felvilágositásokkal és dijtáblázatokkal szolgál a

Magyarországi vezérigazgatóság,

(86) **Budapest, IV., Károly-körut 26.**

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar korona gyöngye.

De vajjon igazán olyan becses, olyan drága, olyan tündöklő-e az a gyöngy? Vajjon csakugyan megéri-e a temérdek sok pénzen kivül a közjogi áldozatot is, amelyet ide s tova harmincz éve hozunk azért, hogy csiszolgassuk?

A magyar közjog, a magyar politikai élet mindig bámulatos udvariasságot mutatott Fiume iránt, még a maga száraz hivatalos nyelvén is megadja neki „a magyar korona gyöngye“ prédikátumát; — alázattal bocsánatért esedezünk, ha mi most egy kis őszinteség számára kérünk helyet.

Amikor a határőrvidéket visszacsatolták az ország területi integritásához, senkinek sem jutott eszébe, hogy Ő Felsége ajándékáról szóljon. A nemzet hálás volt királyának, amiért — szentesitvén a végvidék polgárositását elrendelő törvényeket — az ő nagy akaratával is megszüntetett egy évszázados törvényen kivüli állapotot. De nem beszélt ajándékról. Mikor az 1868: XXX. t. cz. 65. §-ában Magyarország azt igéri, hogy ezentul is követelni fogja a magyar szent korona jogán Dalmáczia visszacsatolását, egy szóval sem emlékezik meg arról, hogy majd „ajándékképen“ fogja kérni ezt a visszacsatolást. Amikor a jászoknak, kunoknak, szászoknak, székelyeknek ősi közjogi priviligiumai megszüntek, hogy helyet adjanak az ország közigazgatási egységének, akkor se jutott senkinek „ajándék“ az eszébe. De, mert Mária Teréziának Fiuméra vonatkozó diplomája „ajándékot“ emleget és „separatum sacrae regni coronae adnexum corpus“-t, hát a magyar közjog az asszony-király iránt való lovagiasságból elfogadta ajándéknak, separatum corpusnak, amihez ép ugy teljes és tökéletes joga lett volna, mint Dalmáczianak, mint a határőrvidéknek visszacsatolásához. De nem erről akarunk beszélni, a közjog tényeit soh' sem lehet a történelem igazságaival megkorrigálni.

Hanem igenis akarunk beszélni arról, hogy az ajándékot megtettük a magyar korona gyöngyének s annak hirdetjük ma is — anélkül, hogy csak valaha is megvizsgáltuk volna e gyöngy természetét.

Hát bizonyos, hogy ez a gyöngy nem Indiákról való, hanem erősen hasonlit a kalárishoz.

Ráköltöttünk Fiuméra 1871 óta majd tizennyolcz millió forintot. És az eredmény? Nem azt kérdjük, hogy mi köszönetet vagy hálát kaptunk ezért a tengersok pénzért, hanem azt, hogy micsoda gazdasági sikereket értünk el? Legyünk őszinték: nagyon keveset. Fiume ma sem piacz, a szónak világkereskedelmi értelmében; Fiume ma is olyan kikötő, amely nagyon távol fekszik a világ forgalmának az utjától. Fiuménak ma sincs kereskedelme, nincsenek se magyar, se idegen import vagy export házai, hanem vannak olyan apró ügynökei, szatócsai, amilyenek akárhány kisebb magyar városban is akadnak. Hiába beszél a statisztika, hogy ennyire emelkedett Fiume hajóforgalma, annyira gyarapodott behozatala, kivitele: azok a számok nem Fiuménak kereskedelmi jelentőségét mutatják.

Hogy mennyire nem, azt bizonyitja, mutatja a legujabb idők forgalmi tendenciája. Még készen sincs a Vaskapu s máris egyre folynak a tervezgetések, hogy miképen kerülhetné el Fiumét az egész magyar külkereskedelmi forgalom. Áruink lemennének a Dunán Galaczig, ott átvenné azokat vagy egy magyar tengerhajózási társaság, vagy a világforgalom hajói, melyek ma is jóval olcsóbbak, mint Fiuméban... S nem hiu álom ez a tervezgetés; máris alakult egy magyar Levante-Társaság; máris azon gondolkodik a kereskedelmi kormány, miként lehetne ketté osztani, keletire és nyugotira a magyar tengeri közlekedést; máris történtek jelentékeny kisérletek Fiume megkerülésére.

Ma még megvan a habozás, hogy melyik tizennyolcz milliónak a kihasználására törekedjünk inkább, arra-e, amelyet Orsova körül a Dunába épitettünk, vagy arra-e, amelyet a Quarneroba sülyesztettünk. Most még megtörtént az, hogy napjainkban, a fiumei passziv rezisztenczia napjaiban ujabb áldozatot hozunk Fiuménak, magunkra vállalván a Lloyd-társaság fiumei magyar szállitmányai után a Suez-csatorna péage-dijait... De azt hisszük, nem fölöttébb czélszerü Fiuméra nézve, ha politikai viselkedésével is elősegiti annak a habozásnak az eldöntését. Ma még azon tanakodik a kormány, hogyan lehetne keletire és nyugotira osztani a tengeri forgalmunkat; ma az állam szubvenczionál egy nyugoti hajóstársaságot — helyesen teszi — és bizonyosan szubvenczionálni fog mihamarább egy keleti társaságot is. De ha azt tudja az ember, hogy manapság a magyar államot illetik a Kelet felé tekintő vasuti érdekek is, az osztrák-magyar államvasut államositása óta; ha azt látja az ember, hogy a keleti tengeri-ut felé szorit bennünket az a száz millió frt, amit már ráköltöttünk folyóinkra és az az ötven millió, amit törvényeink ujabban ismét kijelöltek e czélra; ha tudja az ember, hogy gazdaságunknak egyre kevesebb keresni valója van a Nyugoton és egyre több a Keleten: akkor igazán bajos belátni hogy a fiumeick miért siettetik politikai maguktartásával Fiuménak oda való visszasülyedését, ahonnan a magyar áldozatok kiemelték, mi pedig viszont miért szánjuk rá magunkat még folytonos közjogi áldozatokra is egy város kedvéért.

Szegény Baross Gáborról beszélik, akik közel állottak hozzá, hogy nagyon fájt neki minden krajczár, amit Fiume számára meg kellett szavaztatnia. Talán előre látta a passziv politikai rezisztenciát is és azt is, hogy a „korona gyöngyének“ fénye Magyarország minden küzködése daczára is el fog halaványodni.

A mai lapok irják, hogy Fiume nem jött el a miniszterelnök ankétjére és ma kerül nyilvánosságra, hogy a magyar kormány a Lloyd-társaságot Fiume érdekében támogatni akarja. Nagyon érdekes találkozás ez. Bizony erős az összefüggés a két tény között. Ha a magyar kormány sztrájkolna Fiume érdekeivel szemben, akkor Fiume alkalmasint nem sztrájkolna a magyar államesme ellen. De Magyarország viselkedését látva, csoda-e, ha Fiume komolyan igaz gyöngynek hiszi magát?

Dr. Pap Dávid.

Mezőgazdaság.

A mezőgazdasági főiskola. Már 1883-ban felvetették a mezőgazdasági főiskola tervét és akkor már telket is vásároltak számára, de a kivitelt megakadályozta az akkori pénzügyi helyzet. Dr. Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter megakarván valósitani a régi tervet, két szakembert küldött ki a külföldre, a kik most tértek vissza és már közelebb beterjesztik jelentésüket, a mely főleg abban az irányban fog tájékozást szolgáltatni, hogy való-e az az ellenvetés, hogy a kellő mezőgazdasági háttérrel nem biró intézetek a demonstrativ gyakorlati tanitásra s a kisérleti teendők megfelelő végrehajtására nem alkalmasak. — Ezzel kapcsolatosan felemlitjük, hogy az országos gazdasági egyesület egyik szakosztályában legutóbb beható vita tárgyát képezte Lázár Pál müegyetemi tanárnak ama javaslata, hogy nem volna-e a legczélszerübb, ha a müegyetemen külön mezőgazdasági szakosztály szerveztetnék, mely a mezőgazdasági szakoktatásnak egyetemi fokozatát képezné. A szakosztály kimondotta, hogy a fővárosban egy önálló egyetemi ranggal biró mezőgazdasági főiskola felállitását szükségesnek tartja és csak abban az esetben, ha ez kivihető nem volna, véli ezt a müegyetemnek kapcsolatában szervezendő mezőgazdasági szakosztály által pótolhatónak. Ebben az értelemben a földmivelésügyi miniszterhez fölterjesztést fognak intézni.

Ipar és kereskedelem.

Házaló ügynökök és vándor-raktárak. A kereskedelemügyi miniszter, hogy véget vessen ama gyakran felpanaszolt visszaéléseknek, amelyek szerint egyes, különösen idegen kereskedők megbizottai a magukkal hozott vándor-raktárakból, kereskedelmi utazók pedig mintaraktáraikból, törvényszerü iparüzési jogosultság nélkül, eladásokat eszközölnek s ezzel, valamint hirdetéseikkel az állandóan letelepedett és a közterheket viselő kereskedőknek egyenlőtlen versenyt és kárt okoznak, körrendeletet adott ki, amely ma jelent meg a hivatalos lapban.

E rendelet értelmében mindenki, aki az ország területén boltban, lakásban vagy szállodában vándor-raktárt állit fel, abból eladást nem eszközölhet addig, mig iparigazolványt nem kapott, illetve, amig az annak kiadására a bejelentéstől számitva törvényszerüleg előirt 3 nap le nem telt. Ily bejelentés esetén a kiadott iparigazolványról az illető pénzügyi hatóság azonnal értesitendő. Amennyiben az ilyen vándor-raktár tulajdonosa, vagy üzletvezetője arra a vevő közönséget falragaszok, hirlapi hirdetések, vagy ahhoz intézett nyilt és hirdetésszerü körlevelek által figyelmeztetné, erre az iparhatóság külön engedélye szükséges. Végre, ami a kereskedelmi utazókat illeti, ezek csakis megrendeléseket gyüjthetnek, a mintákat azonban semmi szin alatt el nem adhatják. A kereskedelmi utazók tehát sem lakásukban, sem szállodákban minta-raktárakat fel nem állithatnak s iparigazolvány nélkül oda vevőket meg nem hivhatnak.

A tőzsdebiróság uj ügyrendje. A budapesti áru és értéktőzsde, amint halljuk, holnapi teljes ülésén fogja megállapitani a tőzsdei választott biróság uj ügykezelési szabályzatát. A tárgyalandó javaslat szerint, jövőben a peres ügyekre nézve szigoruan beérkezésük sorrendjében tüznek ki határnapot és pedig mindennapra tizenkét per tárgyalását, kivéve a julius 10-ike és augusztus 20-ika közötti napokat, a melyeken csak négy-négy ügyben fognak itélni. Nagyon is sürgős ügyekben a felperes kellően megokolt kérésére soron kivül is tüzhető ki tárgyalás. A tárgyalásra nem kerülő ügyeknek hivatalból való elhalasztását ezentul a tőzsde elnöke, vagy ennek helyettese személyesen tudatja a felekkel és az elhalasztott ügyek lajstromát azonnal kifüggesztik. Az ilyenformán hivatalból elhalasztott ügyek tárgyalására minden hét szombat délutánján két itélő tanács lesz hivatva és ekként megfognak szünni azok a panaszok, amelyek a tőzsdebiróság hosszadalmas eljárása ellen irányultak. Ezenkivül több, inkább a biróság belső ügykezelésére vonatkozó intézkedéseket tartalmaz a javaslat.

Uj tőzsdei szabályzatok. A tervezett tőzsdei reformok során a tőzsdetanács a fegyelmi eljárást is uj szabályzat alá vonja. A már megállapitott tervezet meghatározza, hogy a tőzsdei tagok fölött a fegyelmi hatóságot egy bizottság gyakorolja, mely a tőzsdetanács tagjai sorából egy évre választatik és a mely hivatva van fegyelmi ügyekben a vizsgálatot megejteni. E bizottság öt tagból áll, határozatképes azonban csak akkor, ha ülésein legalább 3 tagja van jelen. A bizottság tárgyalásai nem nyilvánosak. Jogositva ven a bizottság tanukat és szakértőket kihallgatni. A felek jogi képviselőket is hozhatnak magukkal a tárgyalásra. — Egy másik tervezet a budapesti áru- és értéktőzsde tanácsának hivatalai számára alkotja meg az eddig nélkülözött szabályzatot. E szerint a budapesti áru- és értéktőzsde tanácsának ügykezelését ellátó hivatalok, eltekintve a birósági hivataloktól, amelyekre nézve a fennálló szabályzatok továbbra is érvényben maradnak, a következők: a) a főtitkárság, b) a tanári titkárság, c) az értéküzleti titkárság és pénztár, d) az áruüzleti titkárság és könyvelőség, e) a gazdasági titkárság. Mindezek a hivatalok egy főtitkár, illetőleg titkár vezetése alatt állanak. A tőzsdei tisztviselők és segédhivatali alkalmazottak müködésük megkezdése előtt a tőzsdetanács elnöke előtt fogadalmat kötelelesek tenni a hivatali titkok megőrzésére nézve. A javaslat további fejezeteiben az egyes titkárságok ügyköre van feltüntetve.

Állatbehozatal Szerbiából. Egyideig mostanában Szerbiából nem hoztak be Budapestre szarvasmarhát az ott uralkodó száj- és körömfájás miatt. De már a tegnapi budapesti marhavásárra több mint 500 drb. szerb marha érkezett. A sertések behozatalának sincsen már akadálya. Az első szállitmányokat e hó 22-én eresztik Kőhányára, ahova egyelőre csak annyi jöhet, a menynyi az engedélyezett szerb maximális menynyiséget — 6000 drbot — időre-időre kiegésziti.

Kőbányai sertéspiacz nov. 19. I. Magyar elsőrendü: Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 51—53 krajczárig. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 54—55 krig. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr, felüli sulyban) 51½—53 krajczárig, közép (páronkint 230—260 kilogramm sulyban) 52—53 krajczárig. — Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 52—54 krajczárig. Sertéslétszám: 1897. évi november 17. napján volt készlet 22,083 db, 1897. évi nov. hó 18-ik napján felhajtatott — db., 1897. évi nov. hó 18-ik napján elszállittatott 294 darab, 1897. évi nov. hó 19-ik napjára maradt készletben 21,789 darab.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi konzumvásárra érkezett 583 drb. Sertéslétszám nov. 17-ről 1164 db. Összes felhajtás 1737 darab. Elszállittatott budapesti fogyasztásra 678 darab, eladatlan 1069 darab. Napi árak: 120—180 klgr. sulyban 48—52 krig, 220—280 klgr. sulyban 50½—52 krig, 320—380 klgr. sulyban 49—52 krig. Öreg nehéz 49—53 krig, malaczok 36—40 krajczárig kilogrammonkint. — A vásár hangulata lanyha volt.

Közlekedés.

Előléptetések a Mávnál. Örömhirt közlünk a magyar államvasutak tisztviselőivel, és éppen azokkal, a kik a mai drága időben leginkább rá vannak szorulva. Biztos forrásból tudjuk, hogy a Máv. hivatalnokainak *három alsó fokozatában még ez évben, már legközelebb lesznek kinevezések és előléptetések.* E három alsó rangfokozat körében halálozás vagy nyugdijazás következtében az év folyamán megüresedett helyeket már legközelebb betöltik előléptetés s illetve kinevezés utján. A felsőbb rangfokozatnkban ugyanoly módon beállott üresedéseket azonban ez évben már nem töltik be, azért, hogy az igy megtakaritott hitelt a IV., V. és VI. rangfokozatba tartozó hivatalnokoknak minél nagyobb számban való előléptetésére lehessen felhasználni.

Vasuti bejárás. *A budapest-péczeli villamos helyiérdekü vasut* közigazgatási bejárását *Papp* Árpád miniszteri titkár vezetése alatt tegnap tartották meg. A fővárosi hatóságok képviselői a pályakiindulási pontjától a Juranics-utczáig terjedő tért, miután a kérdéses vonalrész mentén fekvő fővárosi területek szabályozási terve most van tárgyalás alatt a bejárásból kizárandónak vélik. Ezzel szemben *Papp* Árpád bizottsági elnök jelentette, hogy a vasut létesitése s a vonalirány megállapitása, a szabályozási tervek végvges megállapitásának bizonytalan időpontjáig függőben nem tartható.

Az orosz vasutak uj gabnadijtételei, mint a „Petersburgi Herold" irja, az orosz vasutak állomásairól Königsbergbe és Danzigba tetemesen olcsóbbak az eddigieknél.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

— Saját tudósitónktól. —

Budapest, nov. 19.

Mig künn a szabadban a verőfényes meleg tavaszra emlékeztetett benn a gabonacsarnokban ma barátságtalan volt a hangulat. Az időjárás kedvez a vetéseknek és egyelőre nem tartanak attól, hogy a zord évszak meglepi a zsenge növényzetet sem attól, hogy a hajózást maholnap beszüntetik. A vásár mérvadó tényezői ekként hijján vannak oly impulzusnak, a mely őket határozottabb állásfoglalásra bátoritathatná. A spekuláczió nem zárkozhatik el az időjárás és más külső körülmények hangulatkeltő befolyása elől és noha jól tudja, hogy elvégre mégis csak napok vagy hetek kérdése, hogy a viziutak teljesen megtagadják a szolgálatot, most a tavaszias milieu hatása alatt állanak, daczára annak, hogy éppen ma kapjuk Varsóból a hirt, hogy az orosz folyamokat már jég boritja és olvassuk a Magyar tenger- és folyamhajózási-társaság és a Dunagőzhajózási társulat komunikéit, amelyek a járatok nagyobb részének beszüntetéséről számolnak be és látjuk továbbá, hogy a Duna vizállása Budapesten 99 czentiméterre apadt, oly alacsony nivóra tehát, a minőn február február 15-dike óta nem volt.

A külföldi piaczok jelentései szintén hozzájárultak az üzlet elposványosodásához. A newyorki és chicagói tőzsdéken ugyan egyenlegként buzára nézve csak körülbelül egy fél centtel hanyatlottak az árak (a tengeri ára ellenben valamivel emelkedett), de eltekintve a számadatoktól, maga a kábelsürgöny szövege volt a kedvetlenség okozója, mert ez nemcsak a kivitelre való kereslet megcsappanását jelezte, hanem arról is értesitett, hogy a terméskilátásokban ujabb javulás állott be. A délután folyamán Párisból, Berlinből és Londonból beérkezett tudósitások, beszámolva az európai vásárok egy nüanszszal szilárdabb hangulatáról, nálunk is némi élénkséget keltettek az üzletben.

Buza. *Készáruüzlet.* A korlátolt kinálat daczára az irányzat nem veszitett lanyhaságából, mivel mindössze néhány malom vett részt a vásárlásban, nagyobb tételekért majdnem teljes, kocsirakományokért azonban csak néhány krajczárral alacsonyabb árakat engedélyezve. Elkelt mintegy ötezer métermázsa s kizárólag magyarhoni buza. Sem más európai, sem amerikai terméket nem bocsátottak áruba és itt alig hiszik, hogy a tengerentuli buza, a melyből a minapi ötszáz métermázsás tétel eladása csak ballon d'essai számba megy, nálunk meg fog honosodni.

Előfordult eladások.

Mennyiség métermázsában	ó vagy uj	származás	hektoliterenkinti súly klgrban	minőségi megjegyzés	átadási hely	ár, noto 100 klgrint	készp. vagy e hóra
800	uj	tiszavidéki	75½	—	Mezőberény	11.90	kp.
1000	„	„	77	sárga	Sarkad	12.—	kp.
100	„	„	76¼	„	Budapest	12.85	3h.
100	„	„	76⅝	„	„	12.80	3h.
150	„	„	76⅝	„	„	—	3h.
100	„	„	76	„	„	12.75	3h.
200	„	„	76	„	„	12.70	3h.
100	„	„	75	sárga	„	12.45	3h.
100	„	„	74⅝	„	„	12.45	3h.
200	„	fehérmegyei	77	„	„	13.—	3h.
100	„	„	77⅝	„	„	12.95	3h.
100	„	„	75	„	„	12.45	3h.
100	„	„	73⅝	kevert	„	11.85	3h.
150	„	szentesi	78	„	„	13.30	3h.
100	„	pestvidéki	74⅝	„	„	12.25	3h.
100	„	„	74⅝	„	„	12.50	3h.
200	„	felsőmagyar bácskai	74⅝	„	„	11.95	3h.
1280	„	„	74⅝	„	„	12.27½	3h.

Hivatalos jegyzések.

FAJ	Minőség súly hektól.	100 kilogr. készp. ára ftről	ftig	Minőség súly hektól.	100 kilogr. készp. ára ftről	ftig
Tiszavidéki . . . . . uj	74	12.30	12.40	75	12.50	12.55
„ . . . . . „	76	12.60	12.65	77	12.75	12.85
„ . . . . . „	78	12.90	13.—	79	13.05	13.10
„ . . . . . „	80	13.15	13.20	—	—.—	—.—
Pestvidéki . . . . . uj	74	12.25	12.35	75	12.45	12.50
„ . . . . . „	76	12.55	12.60	77	12.70	12.80
„ . . . . . „	78	12.85	12.95	79	13.—	13.05
„ . . . . . „	80	13.10	13.15	—	—.—	—.—
Fejérmegyei . . . . . uj	74	12.35	12.45	75	12.55	12.60
„ . . . . . „	76	12.65	12.70	77	12.80	12.90
„ . . . . . „	78	12.95	13.05	79	13.05	13.10
„ . . . . . „	80	13.15	13.20	—	—.—	—.—

A fővárosi közraktárak állománya: 157,500 métermázsa buza és 92.300 mmzsa liszt.

Határidőüzlet: A forgalom tavaszi buzára szoritkozik és e határidőben is csekély számu kötés fordult elő. Őszi buzában egyáltalában nem volt üzlet, az alább föltüntetett árfolyam csak a vevők árkinálatát jelzi.

Előfordult kötések.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	11.95	11.94—97—96	11.96	11.95	11.96—97	11.98
szept.	9.56	—	—.—	—	—	9.59

Hivatalos jegyzések.

Határidő	Déli tőzsdé zárlata				Leszámoló árfolyamok
	nov. 19.		nov. 18.		
	pénz	áru	pénz	áru	
márczius	11.95	11.96	11.99	12.01	—
szept.	—	—	—	—	—

4
6
= 0 alatt;

1 m.

Gabona- és lisztforgalom.

Az orsz. m. kir. statisztikai hivatal az 1897. évi november hó 17-én este 6 órától november 18-án este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közé:

Az áru megnevezése	Érkezett vasuton	Érkezett hajón	Érkezett együtt	Elszállíttatott vasuton	Elszállíttatott hajón	Elszállíttatott együtt
	métermázsa					
a) helyi forgalomba						
buza	6663	4287	10980	—	5615	5615
rozs	1155	—	1155	—	8350	8350
árpa	3479	—	3479	100	—	100
zab	2248	4173	6421	—	5053	5053
tengeri	—	—	—	300	6008	3608
összesen	13575	8460	22035	400	20026	20426

c) a fővámhivatalnál előjegyeztetett:

Az áru megnevezése	Visszkivitel czéljából való behozatalra előj. mennyiség méterm.	Az áru megnevezése	A visszkivitelre előjegyzett mennyiség métermázsákban
buza	2904	buzaliszt	398
rozs	—	rozsliszt	37
árpa	—	árpaliszt	—
összesen	2904	összesen	435

Rozs. *Készáruüzlet.* Mindössze a helybeli **fogyasztás** vásárolt valamit, állomásról semmi sem kelt el. Az árak alig változtak, helyben 8.40—8.50 frtot engedélyeztek, állomáson átvéve a budapesti árhoz arányitva néhány krajczárral kevesebbet.

Előfordult eladások.

mennyiség mmázsában	ó vagy uj	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 Kgr-kint	Kész vagy 3 hóra
100	Uj	pestvidéki	—	Dabas	8.20	Kp.
200	„	„	—	Budapest	8.45	„
300	„	„	—	„	8.50	„
150	„	fejérmegyei	—	„	8.40	„

Hivatalos jegyzések.

ó vagy uj	faj	hektoliterenkinti suly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára frttól	frtig
uj	elsőrendü	70—72	8.50	8.60
uj	másodrendü	—	8.45	8.50

A fővárosi közraktárak állománya : 44700 métermázsa,

Határidő-üzlet : Csupán tavaszi rozsban volt egy-két kötés tartott árak mellett.

Előfordult kötések.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde kezdet	Délelőtti és déli tőzsde forgalom	Délelőtti és déli tőzsde zárlat	Délutáni tőzsde kezdet	Délutáni tőzsde forgalom	Délutáni tőzsde zárlat
márczius	8.77	8.76	8.78	8.78	—	8.80
szeptember	—	—	—	—	—	—

Hivatalos jegyzések.

Határidő	Déli tőzsde zárlata nov. 19-én pénz	nov. 19-én áru	november 18-án pénz	november 18-án áru	Leszámoló árfolyamok
márczius	8.75	8.80	8.78	8.80	
szeptember	—	—	—	—	

Takarmányfélék. *Készáruüzlet,* Árpa és zab változatlan maradt, mig tengerit tartósan keresnek, főleg uj árut, mely czikk iránt nemcsak Magyarország egyes vidékei, kivált az északi megyék részére élénk és mindinkább fokozódó az érdeklődés, hanem Csehország, Alsó-Ausztria, Tirol, sőt Szerbia is jó árakat kinál főleg a téli hónapokban történendő szállítás mellett.

Előfordult eladások.

Mennyiség métermázsában	ó vagy uj	áru	minőség	átadási hely	ár, netto száz kilogr. kint.	készp. vagy 8 hóra
1000	ó	tengeri	takarm.	Budapest	5.15	keszp.
200	„	„	„	Kőbánya	5.10	„
500	„	„	dohos	Budapest	4.75	„
900	uj	„	takarm.	Ujvidék	4.35	„
400	„	„	„	Mezőtur	4.40	„
1200	„	„	„	„	4.65	„
200	„	„	„	Turkeve	4.37½	„
100	„	árpa	„	Budapest	5.90	„
200	„	„	„	„	6.20	„
600	„	„	középmin.	Pa-Poó	6.25	„
100	„	zab	—	Budapest	6.40	„
200	„	„	—	„	6.60	„

Hivatalos jegyzések.

Áru	ó vagy uj	Faj	Hektoliterenkinti suly kg.-ban	100 kg. készp. frttól	frtig
Árpa	uj	takarmány	60—62	5.80	6.15
„	„	égetni való	62—64	6.30	7.—
„	„	sörfőzdei	64—66	7.50	9.—
Zab	uj	—	39—41	6.40	6.70
Tengeri	ó	bánsági	—	4.85	4.95
„	ó	másnemü	—	4.80	4.85

A fővárosi közraktárak állománya : 101200 mm. árpa, 13,700 mm. zab, 178,000 mm. tengeri.

Határidőüzlet : Zabban gyér volt a forgalom ... tengeri iránt jó vélemény uralkodott, meg... sen erős forgalom és emelkedő árak mellett:

Előfordult kötések.

Áru	Határidő	Délelőtti és déli tőzsde kezd.	Délelőtti és déli tőzsde forgalom	Délelőtti és déli tőzsde zárl.	Délutáni tőzsde kezd.	Délutáni tőzsde forgalom	Délutáni tőzsde zárl.
Zab	márcz.	6.48	6.48—49	6.50	6.48	6.48	6.49
„	szept.	—	—	—	—	—	—
Tengeri	május	5.45	5.45—46—47	5.48	5.46	5.47—48—49	5.50
„	novemb.	—	—	—			
„	decemb.	4.98	5.—5.10	5.08	5.10		5.15

Hivatalos jegyzések.

Áru	határidő	déli tőzsde zárlata nov. 19-én pénz	nov. 19-én áru	nov. 18-án pénz	nov. 18-án áru	leszámoló árfolyamok
Zab	márczius	6.48	6.50	6.50	6.52	—
„	szeptember	—	—	—	—	—
Tengeri	május	5.47	5.48	5.45	5.47	—
„	november	5.—	5.10	4.90	4.95	4.90

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, nov. 19.

A királynak a delegátiókhoz intézett beszéde kiválóan békés hangulatával, végre mégis megtette hatását az összes európai tőzsdékre. A külföldön először érezték meg a nagy jelentőségü szavak sulyát és a Londonból, Berlinből, Párisból érkezett szilárd zárlatok hatása alatt végre Bécs is megindult. Ma reggel azok a bizonyos „jó kezek“ jelentek meg a bécsi sorompó előtt s nagyobb mennyiségekben vásárolták az osztr. hitelrészvényt. Erre a contremineurök is megijedtek és serényen kezdték tartozásaikat fedezni. Egy negyedóra alatt fölötte barátságossá vált a hangulat, mely föltüzelte a németországi tőzsdéket és a budapestit is. Nálunk délben a Hitelt már 355½-al fizették, mely körülmény kihatott az államvasuti részvények, valamint kedveltebb helyi értékeink árfejlődésére is, A villamos és közutiak igy találtak nagyobb érdeklődésre. A jelzálogbank részvényeinek kedvezett az a ma határozottabb alakban elterjedt hir is, hogy régóta tervezett tőkefölemelését végre keresztül viszi. A jövő hétre ez iránt már tüzetes hirt várnak. E remény alaposságára utalt az a körülmény is, hogy a kereskedelmi bank tekintélyes klientélája már napok óta érdeklődik e papir iránt és ma már nyiltabb sisakkal lépett ki a vásárlás terére. Ismét csak bécsi vásárlásokra vezethető vissza a kedveltség is, melyben a brassóiak részesültek nálunk. Bécsben tudniillik az a hir kering, hogy külföldi tőkepénzesek akarják megszerezni a brassói bányákat állitólag 3½ millió forinton. A tőzsde képe tehát ma igen barátságos volt. A kérdés csupán az, hogy meddig tart a hirtelen támadt őszi verőfény, mely tudvalevőleg igen mulékony. A pénz tetemesen olcsóbb. Nálunk ugyan nem igen, mert a mi bankjaink kemény markuak és ember legyen az, ki rajta erőszakot tud tenni. De a külföldi kedvező áramlat e téren is ugy fogja tenni hatását.

Az előtőzsde szilárd irányzattal indult és a forgalomba került papirok már eleve magasabb árfolyammal jegyeztettek, Osztrák hitelrészvény 354.15—354.65 frton, magyar hitelrészvény 388.25—388.75 frton, magyar jelzálogbank 279—280.50 frton, osztr.-magyar-államvasut 335.75—336.40 frton, brassói bánya és kohómürészvény 164 frton köttetett.

Délelőtt 11 óra 15 perczkor zárulnak : Osztrák hitelrészvény 354.10, magyar hitelrészvény 388.—, aranyjáradék 122.35, koronajáradék 100.05, leszámitolóbank 252.—, jelzálogbank 280.50, rimamurányi vasmü 252.50, osztrák-magyar államvasut 336.55 forinton.

A déli tőzsdén tartották magukat az elért nagyobbodása árfolyamok. Előfordult kötések: Budapesti bankegyesület 105.50, magyar ált. kőszénbánya 119.50—120, Adria tengerhajózási r. t. 215, Budapesti közuti vasut 382.75—383.50, Budapesti villamos vasut 285.75—286, magyar hitelbank 387.75—388.25, magyar ipar- és keresk. bank 101.50, magy. jelzáloghitelbank 280.50—280.75 magyar leszámitolóbank 252.50—252.70, Rimamurányi 251.75—252.25, Osztr. hitelr. 354.60—355.20, Oszt.-magyar államv. 336.——336.25 frton.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak :

	nov. 19.	nov. 18.
Magyar aranyjáradék	122.25	122.18
„ koronajáradék	99.90	99.90
Magyar hitelrészvény	388.25	388.—
Magyar ipar és keresked. bank	101.50	101.50
Magyar jelzálogbank	280.50	279.—
Magyar leszámitoló bank	252.50	251.50
Rimamurányi	252.—	252.50
Osztrák hitelrészvény	355.10	354.40
Déli vasut	79.50	79.50
Osztr.-magyar államvasut	336.—	335.75
Közuti vaspálya	383.—	381.50
Villamos vasut	285.50	285.—

A prémiumüzletben a dijbiztositás volt Osztr. hitelrészvényekben holnapra 1.50—2.; nyolcz napra 4.50—5.50; ultimó deczemberre 14.—15 frt. *Az utótőzsde* csendesebb irányzatu volt.

Délután 4 órakor záralnak :

	nov. 19.	nov. 18.
Osztrák hitelrészvény	354.90	354.—
Magyar hitelrészvény	388.—	387.75
Osztrák-magy. államvasut	336.—	336.—
Leszámitolóbank	252.25	251.10
Rimamurányi vasmü	252.—	252.50
Közuti vaspálya	383.—	381.50
Városi villamos vasut	286.—	285.—

TERMÉNYTŐZSDÉK.

Budapest, nov. 19. *Zsiradékárukban* a forgalom csekély volt és az árak nem változtak. *Szilvában* szintén jelentéktelen üzlet volt és az árak kevéssel gyengültek. Vörös heremag 35 frton adatott el.

Hivatalos jegyzések.

Faj		Ár 100 kilogrammonkint Pénz frt	Ár Áru frt
Diszmázsáir ingyen hordó	budapesti	58.—	58.50
	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	magyar Ia légenszárított vidéki	—.—	—.—
	városi légenszárított, 4 daracos	55.—	55.50
	„ „ 3 „	55.50	56.—
	füstölt	60.50	61.—
Szilva Kész áru Zsákkal együtt göngyuly tiszta suly helyett	boszniai, 1895. évi usance-minőség	—.—	—.—
	„ „ „ 120 darabos	18.—	18.50
	„ „ „ 100 „	19.25	19.57
	„ „ „ 85 „	21.50	22.—
	szerbiai, „ „ usance-minőség	16.50	17.—
	„ „ „ 100 darabos	18.50	19.—
	„ „ „ 85 „	21.25	21.75
Szilva Határidőre Minőség 500 grammonkint	boszniai, usance-min.	—.—	—.—
	„ 120 darabos	18.—	18.50
	„ 100 „	19.25	19.75
	„ 85 „	21.50	22.—
	szerbiai, usance-min.	16.50	17.—
	„ 100 darabos	18.50	19.—
	„ 85 „	21.25	21.75
Szilvaiz Kész áru Ingyen hordó	szlavóniai 1896	19.50	20.—
	szerbiai 1896	17.50	18.—
Szilvaiz Határidőre Ingyen hordó	szlavóniai	—.—	—.—
	szerbiai	—.—	—.—
Heremag	luczerna magyar, 1896	48.—	52.—
	vörös aprószemü 1896	28.—	21.—
	vörös középszemü 1896	32.—	34.—
	vörös nagyszemü 1896	35.—	40.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, nov. 19. A mai vásárirányzat a nagybani forgalomban és az egyes czikkeknél a következő volt: *Husnál* élénk, árak csökkentek. — *Baromfinál* élénk, árak szilárdak. — *Halban* élénk, árak csökkentek. — *Tej- és tejtermékeknél* élénk. *Tojásnál* élénk. árak szilárdak. — *Zöldségnél* élénk. — *Gyümölcsnél* élénk. — *Füszereknél* csendes. — A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: *Hus.* Marhahus hátulja I. 48—56 frt, II. 40—52. Birkahus hátulja I. 30—36 frt, II. 28—30 frt. Borjuhus hátulja I. 60—60 frt, II. 56—56 frt. Sertéshus elsőrendő 54—54·0 frt, vidéki 42—46 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—72 kr (kilónkint). Sertészsir hordóval 59·0—60·0 frt (100 kilónkint). — *Baromfi (élő).* Tyuk 1 pár 0·70—1.10 frt. Csirke 1 pár 0·50—1.00 frt. Lud hizott kilónkint 0·45—0·54 frt. — *Különfélék.* Tojás 1 láda (1440 drb) 38—43 frt. Sárgarépa 100 kötés 3—5 frt. Petrezselem 100 kötés 3.50—7 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 35—52 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilónkint 70—80 frt. Vaj téa kilónkint 0·95—1.20 frt. Burgonya rózsa 100 kiló 1.80—2.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2—3.20 frt. — *Halak.* Harcsa (élő) 0·40—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0·30—1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0·40—0·80 frt.

Szesz.

Budapest, nov. 19. Az irányzat szilárd, az árak emelkedőben. Jegyzések: *Finomitott szesz* nagyban 56.25—56.50, kicsinyben 56.75—57.25. *Élesztőszesz* nagyban 56.——56.50, kicsinyben 56.50—57.—. *Nyersszesz adózva* nagyban 55.25—55.50, kicsinyben 55.50—55.75. *Nyersszesz adózatlan* (eczetgyári czélra) 14.25—14.50. *Denaturált szesz* nagyban (hordóstul) 19.——19.25, kicsinyben (hordóstul) 19.50—19.75.

Bécs, nov. 19. Kontingens nyersszesz azonnali szállitásra 19.50—19.80 frt.

Prága, nov. 19. Adózott trippló szesz 54.—— 54.¼ frt azonnali és 53.75 frt deczemberi szállitásra.

Trieszt, nov. 19. Kiviteli szesz nagyban 10 frt, román áru 9.75 frt 90%, tartályokban november-februári szállitásra.

Berlin, nov. 19. Szesz helyben 36.— márka = 21.17 frt. Fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint á 10,000 literszázalék. Átszámitási árfolyam 100 márka = 48.80 frt.

Stettin, nov. 19. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 35.50 márka = 20.88 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Boroszló, nov. 19. Szesz (50-es) pr. november 54.50 márka = 32.05 frt; szesz (70-es) pr. novem-

ber 35.— márka = 20.58 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.50 frt.

Hamburg, nov. 19. Szesz nov.—decz. 19.50 márka = 11.41 frt; decz.—jan. 19.50 márka = 11.47 frt; jan.—febr. 19.40 márka = 11.41 frt. Lanyha. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, nov. 19. Szesz folyó hóra 42.50 frk = 23.93 frt; deczemberre 42.25 frk = 23.08 frt; négy első hóra 42.25 frk = 22.27 frt; májustól 4 hóra 42.— frk = 22.13 frt. Az árak 10.000 literszázalékonkint 1/4% leszámitolással értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.60.

Czukor.

Páris, nov. 19. Nyersczukor (88 fok) kész áru 27—27.50 frk, fehérczukor novemberre 29.75 frk, deczemberre 29⅞ frk, 4 első hóra 30.50 frk, 4 hóra májustól 30⅜ frk. Finomitott készáru 97.50—98 frk.

London, nov. 19. Jávaczukor 10.5/8 sh. Ártartó. Nyers czukor ártató; finomitott darabczukor szilárd, meglehetős üzlet; kristályosodott mérsékelten keresve. Külföldi tört nyugodt. Jegyeztetett: helyben 10.975 sh.; nov.-decz.-re 10.975 sh. Répaczukor eleinte szilárd, zárlatkor nyugodt; nov.-re 9.75 sh., decz.-re 9.15 sh., májusra 9.525 sh.

Prága, nov. 17. Nyersczukor készáru ab Aussig 12.25 frt, deczemberre 12.27½, I. min. finomitvány készáru ab Prága 36 frt.

Kávé, téa és rum.

Hamburg, nov, 19. Santos good average deczemberre 29, márcziusra 29¾, májusra 30¾, szeptemberre 31. Az árak fillérekben forintonként értendők.

London, nov. 19. *Santos* határidő nyugodtabb: nov.-re 30 sh., decz.-re 30.3 sh., márcz.-ra 30.9 sh., szept.-re 31.6 sh. *Tea:* Ceylon mérsékelten keresve, többnyire ártartó. *Rizs* vontatott, de ártartó.

Petroleum.

Hamburg, nov. 19. Petróleum helyben 4.70 márka = 2.76 frt. Bágyadt.

Antwerpen, nov. 19. Petróleum fin. helyben 15 frank = 7 frt. Nyugodt.

Bréma, nov. 19. Petróleum fin. helyben 4.95 márka = 2.91 frt. Nyugodt.

Newyork, nov. 19. Petróleum fin. 70 Abel Sest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petróleum Philadelphiában 5.35 cents; United Cipe Line Czertifikates deczemberre65; Nyers petróleum deczemberre 5.95.

London, nov. 19. Amerikai Petróleum 4 sh, 71 p. — 4.5 sh.; orosz 4.3 sh. — 4.25 sh.

Olajok.

Páris, nov. 19. Repczeolaj folyó hóra 60.— frk (= 28.24 frt); januárra 59.75 frk (= 28.12 frt); négy első hóra 60.— frk (= 28.24 frt); négy hóra májustól 58.75 frk (= 27.65 frt). Árak 100 kilónkint értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.75 frt.

Hamburg, nov. 19. Repczeolaj helyben 60 márka (= 35.28 frt) Nyugodt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 9.80 frt.

Köln, nov. 19. Repczeolaj májusra hordóval) 62.— márka (= 36.45 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 9.80 frt.

London, nov. 19. Repczeolaj 26 sh, Lenolaj 15 sh 1½ p.

Fémek.

London, nov. 19. *Réz* 48⅛—48⅜ sterling, készáru 48⅞—48¹¹/₁₆ sterling 3 hóra; best selected 51¾—52¼ sterling. *Ón* finom külföldi 62⅞—63⅛ sterling készáru; 63⅞—63¹⁵/₁₆ 3 hóra. *Ólom* angol 13¼ sterling; külföldi 12⅞—13 sterling. *Horgany* külföldi 17⅞ sterling. *Higany* 7 sterling első- és 6.19 sterling másodkézből. *Vas.* A glasgovi nyerspiacz változatlanul indult és épugy zárult kisforgalmu üzlet mellett. Jegyeztetett: 45.65 sh készáru, 45.85 sh egy hóra; Cleveland 41 sh készáru, 41.75 sh egy hóra; Hematit 48.4 sh készáru, 48.65 egy hóra; Middlesbyough 49.1 sh készáru, 49.35 egy hóra.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, nov. 19. Az alacsonyabb new-yorki jegyzések és az enyhébb időjárás hatása alatt a mai gabonatőzsde bágyadt irányzattal indult, de a csekély forgalom mellett az árváltozások jelentéktelenek voltak. Csak zab részesült figyelemben és ára emelkedett is. Köttetett: buza tavaszra 11.90—11.92 frton, rozs tavaszra 8.85—8.84 frton, zab tavaszra 6.84—6.85 frton, tengeri máj.-jun. 5.72—5.75—5.74 forinton.

Hivatalos határidő-jegyzések: buza tavaszra 11.91—11.92, rozs tavaszra 8.83—8,85, tengeri novemb. 5.50—5.52, tengeri máj.-jun. 5.73—5.75, zab tavaszra 6.84—6.86, repcze jan.-febr. 14.—14.10.

Boroszló, nov. 19. Buza helyben 18.80 márka (= 11.05 frt) sárga, Buza helyben 18.70 márka (= 10.99 frt), Rozs helyben 15.20 márka (= 8.94 frt), Zab helyben 13.80 márka (= 8.11 frt), Repcze helyben —.— márka (= — frt), Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.92 frt). Minden 100 kilónként. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, nov. 19. Buza holsteini 176—188 márka (= 10.35—11.05 frt), Rozs meklenburgi 135—150 márka (= 7.94—8.82 frt), Rozs orosz 109—110 márka (= 6.41—6.47 frt) Minden 100 kilonként. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, nov. 19. (Megnyitás.) Buza folyó hóra 30.10 frank (=14.31 frt), Buza deczemberre 29.50 frank (= 14.06 frt), Buza 4 első hóra 29.25 frank (= 13.94 frt), Buza 4 hóra májustól 28.90 frank (= 13.77 frt), Rozs folyó hóra 17.60 frank (= 8.38 frt), Rozs deczemberre 17.75 frank (= 8.44 frt), Rozs 4 első hóra 18.— frank (= 8.56 frt), Rozs 4 hóra májustól 18.10 frank (= 8.61 frt). Minden 100 kilónként. Átszámitási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, nov. 19. (Zárlat.) Buza folyó hóra 29.75 frank (= 14.14 frt.), Buza deczemberre 29.40 frank (= 14.02 frt), Buza 4 első hóra 29.10 frank (= 13.87 frt), Buza 4 hóra májustól 29.— frank (= 13.82 frt).

Pétervár, nov. 19. Rozs helyben 6.70 kopek.

New-york, nov. 18. Buza helyben 98⅝ cent. (= 8.87 frt), novemberre 96.25 cent. (= 8.66 frt), deczemberre 96⅝ cent. (= 8.69 frt), májusra 93.— cent. (= 8.37 frt). — Gabonafuvardij imperialquarterenként Észak-Amerikából angol kikötőbe és az ezekkel egy magasságban fekvő kontinentális kikötőkbe tonnánként 4½ dollár (= 1.12 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, nov. 19.

A mai tőzsde csendes irányzattal indult. Vásárlási kedv nem igen mutatkozott. Csak villamossági, valamint brassói bányarészvények iránt mutatkozott némi érdeklődés, itt is csekély számu kötés történt, bár magasabb árfolyamokon. Járadékok közül magyar koronajáradékok emelkedett áron került forgalomba. Valutákban nem volt üzlet.

Az *előtőzsdén*: Osztrák hitelrészvény 354.25—354.62. Magyar hitelr. 388. Länderbank 220.25—219.50. Angolbank 162.75. Bankegyesület 253.50. Osztr. földhitel 458.50. Állambank 336.25—335.75. Alpesi bánya 132.25—133. Brassói bánya 162—163. Osztrák villamossági 311.50—312 frton köttetett.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 354.37. Magyar hitelrészvény 387.—. Anglobank 163. Unionbank 290.50. Länderbank 219.50. Osztrák földhitel 457. Államvasut 335.75. Déli vasut 79.50. Alpesi bánya 132.60. Rimamurányi 251.59. Töröksorsjegy 52.75. Német márka 58.86.

A *déli tőzsdén* szilárdabb árfolyamokkal nyilt meg. Hitelrészvényekben fedezési vásárláson javitották a hangulatok zárlat felé jobb londoni kurzusok szintén szilárditották az irányzatot.

Délután 2 óra 30 perczkor zárulnak: Magyar aranyjáradék 122.35. Magyar koronajáradék 99.95. Tiszai kölcsönsorsjegy 138.75. Magyar földtehermentesitési kötvény 97.70. Magyar hitelrészvény 388.—. Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 152.—. Kassa-oderbergi vasut 190.75. Magyar kereskedelmi bank 1432.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.75. Magyar keleti vasut államkötvények 120.60. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 253.—. Rimamurányi vasrészvénytársaság 251.75. 4.2%-os papirjáradék 102.50. 4.2%-os ezüstjáradék 102.45. Osztrák aranyjáradék 122.95. Osztrák koronajáradék 102.15. 1860. évi sorsjegyek 143.25. 1864. évi sorsjegyek 192.—. Osztrák hitelsorsjegyek 199.75. Osztrák hitelrészvény 355.13. Angol-osztrákbank 163.—. Uninbank 292.50. Bécsi bankverein 252.75. Osztrák Länderbank 220.—. Osztrák-Magyar bank 950.—. Osztrák-Magyar államvasut 336.—. Déli vasut 79.50. Elbevölgyi vasut 260.—. Dunagőzhajózási részvények 443.—. Alpesi bányarészvény 132.70. Dohányrészv. 153.75. 20 frankos 9.53.½. Cs. kir. vert. arany 5.67. Londoni váltóár 119.80. Német bankváltó 58.85.

Berlin, nov. 19. Az irányzat kedvező, nyugoti tőzsdékre és hitelrészvénybeni fedezetekre szilárd. Járadék keresett. kamatláb 4%.

Berlin, nov. 19. (Zárlat) 4·2% ezüstjáradék 102.20, 4% osztrák aranyjáradék 104.20, 4% magy. aranyj. 103.70, osztrák hitelrészvény 222.90, déli vasut 34.70, osztr.-magyar államvasut 143.10, Károly-Lajos-vasát 107.—, kassa-oderbergi vasut 95.20, orosz bankjegy 217.40, bécsi váltóár 169.70, 4% uj orosz kölcsön 66.50, Magyar beruházási kölcsön 102.90, olasz járadék 94.—. Az irányzat szilárd.

Berlin, nov. 19. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 222.50, déli vasut 34.70, osztr.-magyar államvasut 143.—. Az irányzat gyengült.

Frankfurt, nov. 19. (Zárlat) 4·2% papirjáradék 86.55, 4·2% ezüstjáradék 86.70, 4% osztrák aranyjáradék 104.20, 4% magyar aranyjáradék 103.65, magyar korona járadék 100.50, osztrák hitelrészvény 300.87, osztrák-magyar bank 806.50, osztrák-magyar államvasut 284.25, déli vasut 70.37, északnyugoti vasut 209.—, elbevölgyi vasut 224.50, bécsi váltóár 169.70, londoni váltóár 20.345, párisi váltóár 80.775, bécsi Bankverein 215.50, villamos részvény 139.10, alpesi bányarészvény 112.—, 3% magy. aranykölcsön 92.60. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, nov. 19. (Utótőzsde.) Osztr. hitelrészvény 301.—, osztrák-magyar államvasut 284.50, Déli vasut 70.87.

Hamburg, nov. 19. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 86.50, osztr. hitelrészv. 300.50, ozztr.-magyar államvasut 712.—, déli vasut 168.50, olasz járadék 94.10, 4% osztr. aranyj. 104.70, 4%-os magy. aranyj. 103,90. Az irányzat gyengült.

Páris, nov. 19. (Zárlat.) 3% franszia jár. 103.67, 3½% franczia jár. 106.67, olasz járadék 95.10, osztr. földhitelrészvény 1262.—, osztr. m. államv. 727.—, Franc. törl. jár. 102.47, ottomanbank 591.60, dohányrészv. 327.—, párisi bankrészv. 868.—, osztr. Länderbank 482.—, alpesi bányarészvény 290.—. Az irányzat bágyadt.

New-York, nov. 19. ezüst 37718.

London, nyv. 19. (Zárlat.) Angol consolok 112⁷/₁₆, déli vasut 7.70, spanyol járadék 60⅜, olasz járadék 91⅛, 4% magyar aranyjáradék 103.28, 4% rupia 62.75, canada pacificvasut 85.—, leszámitolási kamatláb 2.75, bécsi váltóár 12.13. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, nov. 19. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 300.37, déli vasut 70.50. Az irányzat gyenge.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet táviratí jelentése 1897. november 19-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérsék-let Celsius szerint	Felhőzet	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérsék-let Celsius szerint	Felhőzet
Árvaváralja	—	—	—	Póla	73·3	+ 10.4	2
Selmeczbánya	70·9	+ 4.8	0	Lesina	73·0	+ 14.2	4
N.-Szombat	71·5	+ 1.1	≋	Sarajevo	74·7	+ 2.6	3
Magyar-Óvár	7·30	+ 1.2	1	Torino	74·8	+ 8.1	3
O-Gyalla	71·5	+ 1.4	3	Firenze	73·7	+ 12.8	4
Budapest	70·9	+ 4.0	0	Róma	73·1	+ 10.2	4
Sopron	72·3	+ 3.6	2	Nápoly	73·3	+ 12.2	4
Herény	72·2	+ 2.4	1	Brindisi	73·7	+ 13.3	≋
Keszthely	71·6	+ 6.0	1	Palermo	72·8	+ 11.6	4
Zágráb	71·6	+ 12.8	1	Malta	71·7	+ 17.8	1
Fiume	72·3	+ 8.0	2	Zürich	74·2	+ 3.3	1
Cirkvenica	72·1	+ 8.6	1	Biarritz	72·9	+ 14.6	2
Pancsova	72·3	+ 3.9	2	Nizza	72·7	+ 10.2	3
Zsombolya	71·4	+ 4.8	2	Páris	69·8	+ 7.9	0
Arad	71·9	+ 4.0	2	Kopenhága	—	—	—
Szeged	71·2	+ 5.0	≋	Hamburg	69·8	+ 3.7	0
Szolnok	72·4	+ 0.0	3	Berlin	70·5	+ 7.0	3
Eger	71·4	+ 1.0	4	Christiansund	42·3	+ 9.5	●
Debreczen	70·1	+ 1.8	4	Stockholm	—	—	—
Késmárk	70·8	+ 1.2	≋	Szent-Pétervár	51·9	— 5.4	3
Ungvár	70·7	+ 3.0	≋	Moszkva	50·9	— 6.1	✳
Szatmár	72·4	+ 5.1	3	Varsó	65·9	+ 5.8	1
Nagy-Várad	70·4	+ 7.0	4	Kiew	58·6	+ 5.0	4
Kolozsvár	71·0	+ 2.0	1	Odessza	—	—	—
Nagy-Szeben	72·0	+ 0.2	≋	Sulina	67·5	+ 4.0	3
Bécs	72·0	+ 4.4	≋	Szófia	—	—	—
Salzburg	72·9	+ 8.5	4	Konstantinápoly	67·2	+ 6.1	4
Klagenfurt	73·7	+ 2.2	≋				

Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 0 = egészen borult, ● = eső, ✳ = hó, ≋ = köd, ⌇ = zivatar.

Az északkeleti depresszió lejebb ereszkedett Oroszország belsejébe, egy másik depresszió a magas északot érinti. A légnyomás egyuttal nyugaton emelkedett, ugyhogy a maximum Nyugot és Dél-Európát egész terjedelmében boritja.

Meglehetősen sürü csözés, illetve havazás támadt Oroszországban, volt azonkivül még eső Németországban és Európa északi szélén, mig délen és nyugaton az idő száraz. A hőmérséklet általában magas. Erős hőemelkedés keleten tapasztalható.

Hazánkban az idő enyhe és tulnyomóan száraz. Gyenge éjjeli fagy csak a hegyes tájakon volt. A nappali hőmérséklet nyugaton és az Alföldön 10 fölé emelkedik. Estve felé borulás az északkeleti határmegyékből jelentenek.

Enyhe és jobbára száraz idő várható; kevés csapadék csak a keleti megyékben valószinü.

VIZÁLLÁS.

— November 19-én. —

Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel centiméter	Áradás v. apadás	Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel centiméter	Áradás v. apadás
Ina	Schärding	+ 48	V 2	Tisza	M.-Sziget	+ 20	—
Duna	Passau	+ 132	—	"	Tisza-Ujlak	+ 60	∧ 3
"	Bécs	— 140	V 2	"	V.-Namény	+ 94	∧ 3
"	Pozsony	+ 108	V 2	"	Csap	+ 182	∧ 3
"	Komárom	+ 135	—	"	Tokaj	+ 98	∧ 2
"	Budapest	+ 88	—	"	Szolnok	+ 119	∧ 1
"	Ercsi	—	—	"	Csongrád	+ 110	∧ 4
"	Paks	—	—	"	Szeged	+ 106	∧ 2
"	Mohács	+ 120	∧ 3	"	Titel	+ 70	∧ 4
"	Ujvidék	+ 88	∧ 3	Szamos	Dees	+ 30	∧ 2
"	Zimony	+ 66	∧ 3	"	Szatmár	+ 4	∧ 2
"	Pancsova	+ 11	∧ 3	Laborcza	Munkács	— 8	∧ 2
"	Báziás	—	—	Laborcza	Homonna	—	—
"	Orsova	+ 100	∧ 5	Ung	Ungvár	—	—
Morva	M.-Falva	—	—	Ondava	Bártfa	+ 20	— 1
Vág	Zsolna	—	—	Bodrog	Zemplén	+ 87	—
"	Szered	+ 20	∧ 2	Sajó	Zsolcza	—	—
Nyitra	Ersekujvár	—	—	Hernád	H.-Németi	—	—
Rába	Sárvár	+ 23	— 1	Berettyó	B.-Ujfalu	+ 14	V 14
"	Győr	+ 170	—	Seb. Kör.	Csucsa	—	—
Dráva	Zákány	+ 94	V 1	"	Nagyvárad	— 13	V 1
"	Eszék	+ 86	—	F.-Körös	Belényes	—	—
Száva	M.-Szerdah.	—	—	Feh. Kör.	Borosjenő	— 20	V 5
"	Zágráb	—	—	Kef.-Kör.	Békés	—	—
"	Sziszek	— 30	V 4	N.-Kör.	Gyoma	— 13	V 1
Kulpa	Mitrovicza	+ 125	V 3	Maros	Gy.-Fehérv.	—	—
Una	Károlyvár.	—	—	"	Arad	— 134	—
Verbász	Novi	—	—	"	Makó	— 36	—
Bosznа	Banjaluka	—	—	Temes	K.-Kosléły	—	∧ 4
Drina	Doboj	—	—	Béga	Temesvár	— 40	∧ 6
Morava	Zwornik	—	—	"	N.-Becskerek	— 53	∧ 12

Jelek magyarázata: * = Jeges viz; + = 0 felett; — = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Felelős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1897. november 19-én.

Kamatláb %	I. Államadósság.	Mai záróárfolyam pénz	áru
	a) Magyar államadósság.		
4	Magyar aranyjáradék	122.10	122.60
4	„ 10,000 írtos	—.—	—.—
4	Magyar koronajáradék	99.90	100.40
5	1876. keleti vasuti kölcsön	120.50	121.50
4½	1889. évi államvasuti aranykötelezvény	121.—	122.—
4½	1889. „ ezüstkötelezvény	100.75	101.75
3	Vaskapukölcsön	93.—	94.—
—	1870-ki nyerem.-kölcsön, 100 írtos	152.50	153.50
—	1870-ki „ 50 „	152.50	153.50
4½	Magyar regále-kárt. kötvény	101.25	102.—
4½	Horvát-Szlavon „	101.25	102.—
4	Magyar földtehermentesítési kötvény	97.75	98.75
4	Horvát-Szlavon „	97.50	98.50
4	Tiszai és szegedi nyer.-kölcsön	139.50	140.50
5	Horv.-Szlav. jelz. földv. kötvény	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
4²/₁₀	Egyes. járadék papir febr.—aug.	102.25	102.75
4²/₁₀	„ „ „ máj.—nov.	102.25	102.75
4²/₁₀	Egyes. járadék ezüst. jan.—jul.	102.25	102.75
4²/₁₀	„ „ „ ápr.—okt.	102.25	102.75
4	Osztrák aranyjáradék	123.—	123.50
4	Osztrák koronajáradék	101.75	102.25
4	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt p. p.	160.—	161.—
5	„ 1860. „ 500 „ o. o.	143.50	144.50
5	„ 1860. „ 100 „ „	159.50	160.50
—	„ 1864. „ 100 „ „	192.—	193.—
—	„ 1864. „ 50 „ „	192.—	193.—
	Idegen államadósságok.		
6	Bolgár államv. zálogkölcsön	111.50	112.50
2	Szerb. nyer.-kölcsön	36.—	37.—
2	„ „ (osztr. felib.)	37.—	38.—
	II. Más közkölcsönök.		
	Bosnyák-Herczegov. orsz. kölcsön	97.75	98.75
4½	Budapest főváros 1890-ki kölcsöne	100.—	101.—
4	Budapest főváros 1897-ki kölcsöne	98.25	98.75
5	Temes-bégavölgyi kölcsön	100.—	101.—
4	„ „ „	99.—	99.50
	III. Zálogjelvelek és kölcsönkötvények.		
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
4½	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	100.25	101.25
4½	Egyes. bpesti fővár. takarékp.	100.—	101.—
4	„ „ „ koronaért.	97.75	98.75
5	Kinbirt. orsz. földhit.	102.—	103.—
5	„ „ „ 50½ év kor. ért.	102.—	—.—
4½	„ „ „ 50½ évre	100.25	100.75
4½	Magyar földhitelint. pap.	100.—	101.—
4	„ „ „ 41 évre	98.25	98.75
4	„ „ „ kor. ért. 50 évre	98.—	98.50
3½	„ „ „ kor. ért. 68 évre	91.75	92.25
4	„ „ „ szab., talajjav.	97.25	97.75
4½	Magy. vasut. kötv. 50½ évre	99.50	100.50
4	„ „ „ 50 évre kor. ért.	96.—	97.—
4	„ „ „ 50 évre 105%	98.50	99.50
5	Magyar jelzáloghitelbank	102.25	103.25
4½	„ „ „	100.—	101.—
4	„ „ „	99.10	100.10
4	„ „ „ 50 évre kor. ért.	—.—	—.—
4	„ „ „ közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	100.—	100.50
4	„ „ „ közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
4½	„ „ „ közs. kötv. 50 évre	100.—	101.—
4	„ „ „ nyer.-kötv.	121.50	122.50
4	„ „ „ osztr. felülib.	123.—	124.—
—	„ „ „ nyer.-jegy	20.—	21.—
—	„ „ „ osztr. felülib.	21.—	22.—
3	„ „ „ nyer.-kötv.	102.25	103.25
4½	Magy. orsz. közp. takarékp.	100.25	101.25
4½	„ „ „ „ kor. ért.	100.25	101.25
4	„ „ „ „	98.25	99.—
4½	Magy. takarékp. közp. jelzálogb.	100.50	101.50
4	„ „ „ „ kor. ért.	98.25	99.25
4½	„ „ „ „ közs. k.	100.—	101.—
4	„ „ „ „	96.—	97.—
4	Osztrák-magyar bank 40½ évre	100.10	101.—
4	„ „ „ 50 évre	100.10	101.50
4	Pesti hazai takarékp. közs. kötv.	96.30	96.50
4	„ „ „ zálogl. kor. ért.	99.—	100.—
4½	Pesti m. keresk. bank	100.—	101.—
4	„ „ „	93.75	9.50
4½	„ „ „ közs. k. 110 frt	105.—	106.—
4	„ „ „ közs. k. 210 k.	99.—	100.—
	b) Vidéki és külföldi int. kib.		
5	Albina takarék- és hitelintézet	101.—	102.—
5	Aradi polg. takarékp. 40 évre	100.—	100.50
5	„ „ „ 40 é. 110 frt.	101.—	—.—
5½	„ „ „ 40 évre	100.—	100.50
4½	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.—
5	Bosnyák-herczegov. orsz. bank	—.—	—.—
4½	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	99.50
5	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	100.—	101.—
4½	„ „ „ 40 é. visszafiz	98.50	99.50
4½	Horv.-szlav. orsz. jelzálogbank	100.50	101.25
5	Nagyszeb. ált. takp. 31½ é., 110 frt	102.—	—.—
5	„ „ „ 40 évre, 106 frt	102.—	—.—
5	„ „ „ 40 évre III. kib.	101.75	102.25
4½	„ „ „ 85 évre IV. kib.	100.25	101.25
5	Nagyszebeni földhitelintézet	103.50	105.—
5½	„ „ „	102.—	—.—
6	„ „ „	103.—	—.—
4½	„ „ „ VI. kib.	100.25	101.25
3	Osztrák földhitelint. nyer.-kötv.	118.50	119.50
—	„ „ „ nyer.-jegy	18.—	19.—
5	Temesvári első takarékpénztár	101.—	102.—
4½	„ „ „	99.—	99.50
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
4½	Adria m. kir. t. hajóz. r.-t.	100.50	101.50
4	Bpesti közuti vaspálya kor. ért.	99.—	99.50
4	Bpesti villamos v. vasut r.-t.	98.50	99.50
4	Bpest-pécsi vasut	96.50	97.50
4	Déli vasut	—.—	—.—
6	Első cs. kir. sz. dunagőzhajózási t.	—.—	—.—
5	Első spódium- és csontlisztgyár r.-t.	150.50	152.50
4	Kassa-oderbergi vasut 1889, ezüst	100.—	100.—
4	„ „ „ 1889, arany	120.—	121.—
4	„ „ „ 1891, ezüst	98.75	99.75
4	„ „ „ 1891, arany	120.—	121.—
4	„ „ „ (oszt. von.) 1889, ez.	99.50	100.50
4½	Magyar folyam- és tengerhaj. r.-t.	100.—	101.—
5	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	103.—	103.—
5	„ „ „ II. kib.	103.—	103.—
4	„ „ „ ezüst	99.50	100.—
5	Magy. ny. v. (székesf.-győr-grácz v.)	106.75	107.25
5	„ „ „ 1874. kib.	106.75	107.25
4½	Magyar v. els. kölcsön	121.50	122.50
4	Osztrák-magyar államv. 1883.	—.—	—.—
3	„ „ „ X. kib. 1885	—.—	—.—
4½	Pesti Lloyd- és tőzsdeépület	100.—	100.50

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenként	Kamatláb %	
			4½	Torontáli h. é. vasutak
			5	Urikány-zsilv. m. kőszénb.
			5	„ „ „ „ II. kib.
				V. Bankok részvényei.
8.50	150000	120	5	Angol-osztrák bank
7.—	60000	100	5	Budapesti bankegyesület
12.—	13334	150	5	Első magyar iparbank
6.50	12000	80	5	Fiumei hitelbank
5.50	4000	100	—	Fővárosi bank r.-t.
40.—	500	K. 2000	4	Bpesti giro- és pénztár-egylet
6.—	50000	K. 200	5	Hazai bank r.-t.
†6.—	5000	K. 200	4	Hermes magy. ált. váltóüzlet t.
15.—	5000	K. 400	—	Horvát leszámítoló bank
5.50	20000	100	5	Horv-szlav. orsz. jelzálogbank
21.—	85000	200	5	Magyar általános hitelbank
6.—	100000	100	5	Magy. ipar- és keresk. bank
†48.—	3000	Ar. 200	5	Magy. jelzáloghitelb. I. kibocsátás
†24.—	97000	Ar. 100	5	Magy. jelzáloghitelb. II. kibocs.
12.—	6000	200	5	Magyar kereskedelmi r.-t.
14.—	75000	K. 400	5	M. leszámít. és pénzváltó bank
25.—	6000	500	5	M. takarékp. közp. jelzálogb.
18.—	230000	160	5	Osztrák hitelintézet
43.40	150000	600	5	Osztrák-magyar bank
65.—	25000	500	5	Pesti magy. keresk. bank
16.—	60000	200	5	Uniobank
				VI. Takarékp. részvényei.
5.50	25000	100	5	Belvárosi takarékpénztár
7.—	992	50	—	Budapest, III. k. takarékp.
5.—	10000	K. 200	—	Bpest-erzsébetvárosi takarékp.
12.—	25000	K. 400	—	Bpesti takarékp. s orsz. zálogk. r.-t.
60.—	12000	300	—	Egy. bpesti fővárosi takarékp.
7.—	10000	100	—	Magy. ált. takarékp.
40.—	12000	300	—	M. orsz. központi takarékpénzt.
460.—	5000	1000	—	Pesti hazai takarékpénztár
				VII. Biztosító-társ részv.
14.—	10000	200	5	Bécsi biztosító társaság
16.—	5000	200	5	Bécsi élet- és jár.-bizt.intézet
230.—	3000	1000	—	Első m. ált. biztosító társaság
7.—	20000	100	5	Fonciére, pesti bizt. intézet
5.—	5000	100	—	Lloyd, m. viszontb. társ.
8.—	15000	100	5	M. jég- és viszontb. r.-t.
6.—	5000	K. 200	5	Nemzeti baleset biztosító r.-t.
70.—	2000	300	—	Pannonia viszontb. intézet
				VIII. Gőzmalmok részv.
—.—	2300	400	—	Concordia-gőzmalom r.-t.
—.—	825	400	—	„ „ „ els. rész.v.
35.—	6000	K. 500	—	Első bpesti gőzmalom
12.—	6750	200	—	Erzsébet-gőzmalom
8.—	8750	160	—	Lujza-gőzmalom
32.—	2000	400	—	Pesti hengermalom
10.—	4500	200	—	Pesti moln. és sütők
—.—	8000	150	—	Pesti Viktória-gőzmalom
				IX. Bányák és téglagy. r.
5.—	20000	100	5	Brassói bánya- és kohó-egylet
5.—	6000	K. 200	—	Bpesti tégla- és mészégető
11.—	2000	100	—	Bpest-szentlőrinczi téglagy.
5.—	20000	100	5	Egy. tégla- és czementgyár
10.—	20000	100	5	Északm. egy. kőszénb. és iparv.
30.—	8500	200	—	Felsőm. bánya- és kohómű
—.—	5000	100	—	István téglagyár r.-t.
1.50	15000	30	—	Kassa-somodi kőszénb. id. elism.
7.—	5000	K. 200	—	Kis-sebesi gránitbányák
†45.—	2100	160	—	Kőbányai göztéglagyár
30.—	8500	200	—	Kőszénbánya és téglagyár
—.—	5000	100	—	Lechner rákosi téglagyár
15.—	15000	100	5	Magyar asphalt r.-t.
8.—	34000	100	5	Magy. ált. kőszénbánya r.-t.
5.—	20000	100	5	Magy. göztéglagyár r.-t.
10.—	10000	100	5	Magyar keramiai gyár
—.—	6000	K. 200	5	Péterhegyi téglaipar
32.—	32000	100	5	Salgótarjáni kőszénbánya
14.—	8000	150	—	Ujlaki tégla- és mészégető
—.—	50000	40	—	Urikány-zsilvölgyi m. kőszénb.
				X. Vasművek és gépgy. r.
10.—	7500	200	5	Első m. gazdasági gépgyár
†7.—	30000	K. 200	5	„Danubius" hajó- és gépgyár
110.—	6000	400	—	Ganz és társa vasöntőde
14.—	3750	200	5	Nadrági vasipar társulat
6.—	10000	K. 200	—	„Nicholson" gépgyár r.-t.
†12.—	100000	100	5	Rimamurány-salgótarjáni vasmü
13.—	10000	200	—	Schlick-féle vasöntőde
11.—	6000	K. 200	5	Teudloff és Dittrich gépgy. A. sor.
16.—	6000	K. 400	5	Weitzer János gép-, waggongyár.
				XI. Könyvnyomdák r.
20.—	4000	100	—	„Ahenaeum" irod. és nyomd. r.-t.
†13.50	4800	150	—	Franklin-társulat
—.—	13000	100	5	„Kosmos" müintézet
†8.—	2000	K. 200	—	Könyves Kálmán r.-t.
12.—	3000	200	—	„Pallas" irod. és nyomd. r.-t.
80.—	591	500	—	Pesti könyvnyomda r.-t.
				XII. Különféle váll. részv.
25.—	6000	K. 300	5	Általános waggonkölcsönző
—.—	15000	K. 200	—	„Apolló" kőolajfinomító-gyár r.-t.
25.—	2500	K. 500	—	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.
—.—	4000	K. 200	5	Bihar-szilágyi olajipar r.-t.
6.50	35000	K. 200	5	Bpesti ált. villamossági r.-t.
—.—	2310½	200	—	Egy. magyarh. üveggyárak r.-t.
7.—	3000	100	—	Első magy. betüöntőde
24.—	700	200	—	Első magy. gyapjumosó r.-t.
†70.—	3000	300	—	Első magy. részvényserfőződe
—.—	2500	200	—	Első magy. serfőzőipart. r.-t.
16.—	2500	200	5	Első magy. szállítási vállalat
8.—	5550	80	—	Első magyar szálloda
5.—	1200	100	—	Első pesti spódium-gyár
100.—	1600	500	—	Fiumei rizshántoló-gyár
25.—	3000	200	—	Gschwindt-féle szeszgyár
—.—	2895	200	—	Gr. Esterházy cognac-gyár
—.—	20000	K. 100	—	„Hungária" műtrágya- s kénsav-gy.
—.—	5000	100	—	Jordán Viktor-féle bőrgyár
—.—	2000	200	—	„ „ „ els. rész.v.
18.—	6000	200	—	Kábelgyár részvénytársaság
—.—	20000	K. 200	—	Kőbányai király-serfőző r.-t.
—.—	20000	K. 200	—	Kőbányai polgári serfőző r.-t.
†4.50	26000	100	4	Magyar czukoripar r.-t. A. sor.
†8.—	30000	100	4	„ „ „ „ B. „
7.—	4000	100	—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár

Osztalék 1896-ra	Névért.		
12.50	3000	100	—
—.—	10000	K. 200	5
6.50	40000	K. 200	5
—.—	900	500	—
†16.—	30000	200	5
25.—	7600	K. 400	5
—.—	1600	2000	—
—.—	12500	100	—
—.—	12000	K. 200	—
15.—	2300	200	—
—.—	1250	100	—
—.—	6000	K. 100	—
fr. 15	200000	Fr. 200	5
			XIII. Közleked. váll. részv.
10.—		100	5
—.—		100	—
10.—		200	5
—.—		105	—
14.—		100	5
—.—		100	5
9.—	—	—	—
12.—		100	5
7.—	—	—	—
—.—		100	—
—.—		100	—
—.—		K. 200	5
—.—		100	—
fr. 4.—		Ar. 200	5
21.—		500	5
—.—		K. 200	5
3.—		200	—
7.94⁴/₁₀		200	4
—.—		200	—
9.94⁴/₁₀		200	5
10.—		200	—
9.87⁴/₁₀		200	5
4.50		100	4½
3.—		100	—
3.—		100	—
—.—		100	—
—.—		100	—
—.—	K.	1000	—
fr. 31.—	A.	200	5
9.94⁴/₁₀		200	5
—.—		100	—
—.—		200	—

XIV. Sorsjegyek.

Bazilika sorsjegy	6.30	6.80
„ „ osztr. felülbélyegzéssel	6.80	7.20
„ „ nyeremény-jegy	1.60	1.90
Bécsi városi nyereménykölcsön 1874. évről	165.50	167.50
Budavárosi sorsjegy	62.—	64.—
„ „ „ osztr. felülbélyegzéssel	63.—	64.—
„Jó szív" egyesületi sorsjegy	3.30	3.60
„ „ „ osztr. felülbélyegz.	3.60	3.90
Magyar vörös-kereszt sorsjegy	8.—	8.50
„ „ „ „ oszt. felülbélyegz.	9.50	10.—
„ „ „ „ nyeremény-jegy	2.50	2.80
Olasz vörös-kereszt sorsjegy	11.—	11.50
„ „ „ „ oszt. felülbélyegz.	11.50	12.—
Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	19.50	20.—
Osztrák hitelintézeti sorsjegy	199.—	202.—
Pálffy sorsjegy	59.—	61.—

XV. Pénznemek.

Arany, cs. és kir. vert	5.66	5.70
„ „ „ „ kör.	5.63	5.67
„ osztrák vagy magyar 8 frtos	9.51	9.54
„ 20 frankos	9.51	9.54
„ 20 márkás	11.75	1.79
„ török aranylira	—.—	—.—
Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	58.80	59.—
Franczia bankjegy (100 frank) (M.)	—.—	—.—
Olasz bankjegy (100 lira)	45.15	45.35
Papirrubel darabonkint	1.275	1.285
Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

XVI. Váltók árfolyamai (látra).

Amsterdam	100 hollandi frtért	99.30	99.60
Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
London	10 sterlingért	119.75	120.15
Német bankpiacok	100 márkáért	58.85	59.05
Olasz bankpiacok	100 liráért	45.15	45.35
Páris	100 frankért	47.55	47.70
Svájczi bankpiacok	100 „	47.425	47.575
Szentpétervár	100 rubelért	—.—	—.—

XVII. Határidőre kötött értékp.

November hó végére.

Magyar aranyjáradék	122.25	122.50
Magyar koronajáradék	99.90	100.10
Magyar általános hitelbank	388.25	388.75
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	101.50	102.50
Magyar jelzálog hitelbank	280.50	281.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	252.50	253.—
Rimamurányi vasmü	252.—	252.50

Decczember hó végére.

Osztrák hitelintézet	355.10	355.30
Déli vasut	79.50	80.—
Osztrák-magyar államvasut	336.—	336.5

Leszámoló árfolyamok november 18-áról.

Magy. ált. hitelbank	387.—	Brassói bánya- és kohóm.	159.—
Osztrák hitelintézet	354.—	Felsőm. bánya- és kohómü	—.—
Magyar aranyjáradék	—.—	Kőszénb. és téglagy. r.-t.	—.—
Magyar koronajáradék	—.—	Magy. ált. kőszénb. r.-t.	118.—
Magy. ip. és keresk. bank	—.—	Magyar asphalt r.-t.	—.—
Magy. jelzáloghitelbank	—.—	Salgó-Tarjáni kőszénb. r.-t.	605.—
Magy. leszámitoló bank	—.—	Ujlaki téglagyár r.-t.	249.—
Rima-Murányi vasmü r.-t.	—.—	Danubius-Schoen. hajógy.	—.—
Déli vasut	—.—	Ganz-féle vasöntőde r.-t.	—.—
Osztr.-magy. államvasut	—.—	Schlick-féle vasöntődo r.-t.	—.—
Budapesti bankegyesület	—.—	Weitzer-féle waggongyár	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Ált. waggonkölcsön. r.-t.	—.—
Fiumei hitelbank	—.—	Első magyar részv.-serfőző	—.—
Pesti magy. keresk. bank	1430.—	Első m. sertéshizlaló r.-t.	—.—
Bpesti takp. és zálog. r.-t.	234.—	Magyar villamossági r.-t.	—.—
Bp. Erzsébetv. takarékp.	—.—	Kőbányai polg. serfőző r.-t.	—.—
Magy. ált. takarékpénztár	123.—	Magy. czukor-ipar r.-t.	152.—
M. orsz. közp. takarékp.	828.—	Adria m. tengerhajóz. r.-t.	—.—
Első magy. ált. bizt.-társ.	—.—	Bp. közuti vaspálya-társ.	382.—
Erzsébet-gőzmalom r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	285.—
Lujza-gőzmalom r.-t.	—.—	Bp.-ujpest-r. villam. vasut	—.—

A †-el megjelölt értékpapíroknál, melyek üzleti éve nem esik össze a naptári évvel, az osztalék az utolsó üzletévre vonatkozólag értendő.

SZINHÁZAK.

Budapest, szombat, 1897. november 20-án.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Évi bérlet 127. Havi bérlet 18.

Jancsi és Juliska.

Mese 3 képben. Szövegben írta: Wette Adelaide. Ford. Ábrányi Emil. Zenéjét irta: Humperdinck.

Személyek:

Andris	Beck
Panna	M. Rotter
Jancsi	Diósné
Juliska	Gábos
A vasorru bába	Kaczér
Általvető bácsi	Wlassák
Harmat bácsi	Payer

Utána:

A babatündér.

Látványos ballet 1 felv. Szerzették Hassreiter és Gaul. Zenéjét irta Bayer.

Személyek:

Játékkereskedő	Smeraldi
Mindenese	Zolnai
Segédje	Reverje
Lord Plumsterhire	Szinyei
Lady Plumsterhire	Führerné
Japáni baba	Ga-zner
Spanyol baba	Rajz
A babatündér	Balogh
Dohverő baba	Kiss
Tiroli baba	Kranner
Beszélő baba	Felei R.
Mozgó baba	Pini
Polichinello	Carbone
Szerecsen baba	Monori
Csikós	Hauptmann
Magyar baba	Hauptmann

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Az oroszlánvadász

Operette 3 felv. Schönthan és Stein után irta és zenéjét szerzé Verő.

Személyek:

Bisson	Solymosi
Dorottya	M. Csatai Zs.
Madlen	V. Margó C.
Previllier	Mihályi
Lusac	F. Hegyi A.
Toupin	Tollagi
Guervasson	Várnay
Jeanette	Bártfai M.

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.

518. szám. 518. szám.

Coulisset ur!

Bohózat 3 felv. Irták: Ernest Blum és Raoul Toché. Forditotta Mihály József.

Személyek:

Coulisset	Hegedüs
St. Castel tábornok	Mátrai
Gaston de Brionne	Fenyvesi
Rosine	Lánczy I.
Lucien	Tapolczai
Louise	Kalmár P.
D'Esparvillené	R. Rostagni
Alfredné	Nikó L.
Annette	Delli E.
Baptiste	Szőke
Benoit	Szép
Első játékos	Décsi
Második játékos	Nánássy
De Pontalierné	K. Bodor E.
Kis leány	Hódossy L.

Kezdete fél 8 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 202. Havi bérlet 16.

Először:

A bilincs.

Szinmű 3 felvonásban. — Irta: Hervieu P. Ford. Zamplémi P. Gy.

Személyek:

Fergan	Gyenes
Irépe	Hegyesi
Valanton	Hetényi
Pauune	Helvey L.
Davernier	Dezső
René	Gálosi Z.
Inas	Narczisz

Új betanulással először:

A hol mulatnak.

Vigjáték 1 felv. Irta Pailleron. Forditotta Huszár Imre.

Személyek:

Brunner	Ujházi
Bussac	Bercsényi
Paul de Bussac	Császár
Veret	Zilahi
Castiljac	Náday B.
Fodrász	Faludi
Benait	Abonyi
Joseph	Pantay
Brunner báróné	Csillag T.
Bryasné	K. Gerő L.
Nunezné	Szacsvayné
Mariette	Vásárhelyi

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Derül-borul.

Operette 1 felvonásban. — Irta Adrián Koss. Forditotta: Faragó Jenő. Zenéjét szerzette: Selby.

Személyek:

Legényke	Sziklay K.
Leányka	Felhő R.

A báránykák.

Operette 2 felvonásban. — Irta: Liorat. Forditotta: Makai Emil. Zenéjét szerzette: Varney.

Személyek:

Badurel	Sziklay K.
Christian	Szentmiklóssy
Fifrelin	Iványi A.
Joseph	Feleneczy K.
Emeraldine	Láng Etel
Alice	Vlád G.
Grobichon	Csik J.
Germaine	Rózsa L.
Marcella	Szegedi I.
Marietta	Hében A.
Jeanne	Gömbaszögi
Juliette	Haraszti V.
Louise	Zelenka I.

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Nagy bérlet 20. Havi bérlet 8.

Válás után.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson A. Forditotta Paulay.

Személyek:

Duval Henri	Náday
Beurganeuf	Vizvári
Champeaux	Horváth
Corbulon	Gabányi
Egy napszámos	Latabár
Bonivardné	Vizváriné
Diane	Nagy Ilolya
Gacrielle	Palotai P.

Kezdete 7 órakor.

Színházi műsorok lásd a 19. oldalon.

Uj! Uj! Uj!

„Siralomház"

Munkácsy leghiresebb festménye után.

a Plasticonban (Andrássy-ut 69.)

naponta látható.

Azonkivül több érdekes látványosság. (19)

Belépő díj 20 kr. **Belépő díj 20 kr.**

„A magyar kesztyű"

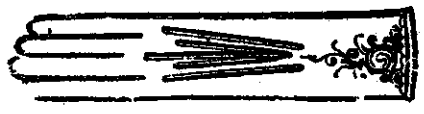

legjobb minőségben és legolcsóbb árban, azonfelül dús raktárt tartok gummiküllönlegességek, sérvkötők és betegápolási szerekben, szolid árak mellett. Szétküldés utánvéttel mellett.

POLATSCHEK A. HUGÓ,

többszörösen kitüntetett kesztyügyáros és kötszerész, (7)

BUDAPEST,

V. kerület, Marokkai-utcza 4. szám.

„Princess Mill" a legjobb és legolcsóbb csomagolópapir. — 50—50 darab díszes dobozban 7 forint.

TELEFON 931. TELEFON 931.

Sárosi Adolf

papirkereskedése,

irodafölszerelési szaküzlete

Budapest, V., Nádor-utcza 20.

AZ ÜZLET FŐBB ÁGAI:

Papir és papirnemüek, irodai czikkek, rajz- és festőszerek szállitása.

Nyomtatványok, üzleti könyvek, litografiai és könyvkötészeti munkák készitése.

Hivatalok, egyletek, pénzintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok

teljes irodai fölszerelése.

Árjegyzék bérmentve. 52

100 drb. lithografált névjegy elegáns dobozban 1.20, 2-soros 1.40, 3-soros 1.60 frt. — Ajánlott küldés 20 kr.

Heckenast Gusztáv

zongora termei. (74)

Budapest, IV., Kigyó-utcza 7. sz.

Legnagyobb választék.

Elsőrendü gyártmányok

Árjegyzékek ingyen.

Alapitva 1865-ben.

ERDEKES KÖNYVEK ÁRLESZÁLLITÁSA.

Aubert Ch. A szép Luciole, (1.—) — 30 kr. **Bartalus István.** A kávénénék. Humoros regény (1.—) — 40 kr. **Belet A.** A szép asszony ajkai, (1.—) — 30 kr. **Birták,** a mig lehetett, (—.20) — 10 kr. **Lopecsételt** szerelmesek, (—.20) — 10 kr. **Boccacolo** 100 vig elbeszélése, uj remek forditásban hozzáillő 100 pikáns képpel csak 1 frt. Gyönyörü pikáns képü vászonkötésben 1.50. **Dr. Albrecht,** forditotta és átdolgozta **dr. Nádas Mihály. Az ember és nemo, egyedüli** jó kiadás (1.—) 50 kr. **Dumas S.** Gróf Monte Christo, 7 frt 50 kr. h. 2 frt 80 kr. — A világ ura, 6 frt 25 h 2. frt. **Gárdonyi Géza.** A világjáró angol. Vig regény. 20 kacagtató képpel (1.—) — 50 kr. **Gárdonyi Géza.** A lámpás. Erdekes regény. (1.—) — 50 kr., diszk. 1.—. **Dr. Gerlach:** forditotta és átdolgozta **dr. Nádas Mihály:** A gyermektelen szerelem. (1.—) 50 kr. **A szüzesség** egészségtana. Erdekes (1.—) — 50 kr. — **A megoldott** problema: fiuk vagy leányok tetszés szerint való nemzése (1.—) — 50 kr. **Az önmegóvás.** Képekkel. Erdekes. (1.—) — 50 kr. **Az önsegély.** Orvosi tanácsok. Bonctani képekkel (1.—) — 50 kr. **Kock Pál,** Nőm ia (szép czimképpel), (1.—) — 35 kr. **Márkus J,** (Satanello) Kuliszák mögül, roppant érdekes pikantéria. (1.—) — 30 kr. **Monolog 34-féle vig és komoly magánjelenet** szavalásra mulatságokon, a legelőkelőbb iróktól Gabányi, Gárdonyi stb-től kötetjo csak — 10 kr. A 84 egyszere csak frt 2.70. **Ohnet Gy.** A vasgyáros. (A hámoros), a legszebb regények egyike, teljes forditás (3.—) — 60 kr., diszkötésben 1 frt. **Ohnet György.** Sérgo Panin, (Az élet harczai), 2 frt h. 60 kr. Szolid diszk. 1 frt. **Pompadour marquise** élet és jellemrajza, irta Fréron A. dr. Roppant érdekes, ára 1 frt helyett — 50 kr., diszkötésben 1 frt. **Sudermann,** A halotti ének (50 kr.) — 10 kr. **Stanley és Emin** szerelmi kálandjai Afrikában. (—.30). — 15 kr. **Strauss E.** Harácsligeti tündérnő (1.—) 20 kr. **Strauss A.** A Balkán-félsziget. Romek utazási mü számos képpel. Pompás ajándékkötésben (3.—) — 2.50. **Urambátyám.** Teljes, 1892, 93, 94, 95, 96, és 97. évre, a tiszta humor tárháza (3.—) — 2.50. **Vénusz könyvtár** 10 kötet ára 1.80. Pikáns novellák gyüjteménye, külön kütetje 20 kr. **Dr. Yáng Á. Ö.** a török szultán nyugalmazott háremorvosa által irt: **A szerelem titkai,** Képekkel diszitett 2-ik kiadás. (1.—) 50 kr. **Thewrewk István.** Nincsenek többé lányok! Humoros elb. (1.—) — 70 kr., diszk. 1.— **Corvin** Papok tükre, Szenzációs leleplezések (1.—) — 50 kr. **Egy ballerina** emlékiratai. Pikáns! (1.—) 50 kr. **Exotikus** növények. Pikáns történetek (1.—) — 80 kr. **Thália pongyolában.** Képekkel. (1.—) 30 kr.

A legujabb legteljesebb nagy háziczukrászat

200 képpel irta: **Kugler G.** 459 oldalon, 2200 recipével, Tartalmazza a legteljesebb **czukrászatot,** a legkitünőbb **tészták könyvét,** gyümölcsök **befőzését,** fagylaltokat, italokat stb. Szép kötésben ára 3 frt.

A legjobb, legteljesebb nagy

MAGYAR SAKKÖNYV,

melyet a világhirü Bilguer és Mórphy nyomán **Akantisz és társnyai** szerkesztettek 360 ábrával, 160 problemával és 250 mesterjátszmával, a budapesti milleniális mesterversenyt is. Magántanulásra legalkalmasabb, ára 2 forint. Szép vászonkötésben ára 2 frt 50 kr.

Részletes szépirodalmi árjegyzék ingyen és bérmentve, 5 frtos megrendelések a pénz előleges beküldése esetén bérmentve.

ROZSNYAI KÁROLY könyvkiadónál, BUDAPEST, IV., Museum-körut 15. szám.

Bárki által hirdetett könyv vagy zenemü ugyanazon az áron, sokszor jóval olcsóbban megrendelhető. (33)

Grand Restaurant

PLASTICON

Budapesten, Andrássy-ut 69. sz. (18)

A székesfőv. legelegánsabb és legkényelmesebb nagyvendéglője.

Francia étterem, nagy sörözőterem. XIV. Lajos korabeli mintára berendezett télikert, mely egymaga is látványosságot képez. Kitünő magyar és franczia konyha. Dréher-féle és pilseni sörök, valamint a legjobb minőségü hazai- és külföldi borok kimérése. Külön termek. — Pontos és előzékeny kiszolgálás. — Mérsékelt árak.

Feltünő ujdonság! Papir-irón. Feltünő ujdonság!

Rövid idő alatt az egész világot megháditotta! Amerikában iskolákban hivatalosan elrendelve, külföldön mindenütt a legnagyobb feltünést kelt! A hegyezéshez többé kés nem szükséges, mert a papirburkolat kézzel levonható, mi által az irón folyton hegyes marad! Óriási időmegtakaritás! Tiszta munka! Nem törik soha! Tucatja: fekete 72 kr., kék 96 kr., ténta 1 frt, piros 1 frt 20 kr. Csakis az összeg előzetes beküldése ellenében! Viszontelárusitóknak nagy engedmény! Vezérképviselő:

POLLÁK NÁNDOR,

Budapest, V. Széchenyi-utcza 8. (22)

Ifjaknak és öregeknek!

Kik *ifjukori kicsapongások* és *bünök* következtében *idegszétdultságban, ideggyöngeségben, férfigyengeségben, (impotencia)* és minden abból folyó *gyengeségi* állapotban szenvednek, leggyorsabban és legbiztosabban Dr. Müller fötörzsorvos általánosan ismert és jónak talált *regeneráczios-készitményei* által gyógyittatnak meg. — Ezek visszaadják az *ellankadt* és idő előtt *kimerült szerveknek az erőt és ifjui ruganyosságot.* Egy adag ára kimeritő orvosi füzettel és használati utasitással 3 frt 10 kr., postán 25 krral több. *Valódi minőségben csak a Szt.-György gyógyszertárban Bécs VI/2 Wimmergasse 33 és Budapesten* TÖRÖK JÓZSEF *gyógyszertárában Király-utcza 12.*

Óvakodni kell külföldi hasonló készitményektől. *Határozottan* a bécsi Szt-György gyógyszertárból való valódi készitmény kérendő.

„Ezt a hirdetést tessék kivágni és eltenni." 61

Dr. VASKOVITS-féle

Svábhegyi és városmajori

hidegvizgyógyintézet.

Az ország legrégibb vizgyógyintézete.

A modern Hygieia, valamint a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezve. Szigoruan szakszerü kezelés, mérsékelt árak. Közlekedés villamos és társaskocsival. Prospektust kivánatra bérmentve küld az intézet vezetősége. (35)

SZÉKLER IGNÁCZ

férfi szabó, (39)

Budapest, V., Erzsébet-tér 8. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát izléses, finom kelmékben, legszebb szabás szerint, mérsékelt árak mellett.

Ezer és ezer ember!

ifjutal és öreg, köszöni visszanyert *erejét* és *egészségét* Dr. Müller fötörzsorvos világhirü jónak elismert *regeneráczios készitményeinek.* Kiváltkép jónak bizonyultak ezen szerek az *idegszétdultság, ifjukori bünök és kicsapongások* következményei gyanánt előállt *idegszilbadtság, magömlés,* a *kezek* és *lábak ideges rezketése, gerinczelő-bajok, bátortalanság, félelemérzet, kedély lehangoltság, ideges fejfájás, migrén,* kiváltképen pedig *férfiui gyengeség (impotencziás)* és minden abból folyó *gyengeségi* állapotban. A gyógyhatás már rövid idő alatt beáll a *Bécsben VI/2 Wimmergasse 33. sz.* alatt lévő *Szt.-György gyógyszertárból* való *Dr. Müller fötörzsorvos-féle regeneráczios készitmények* következtében. Ára kimerilő orvosi használati utasitással együtt 3 frt 10 kr., postán 25 krral több. *Ugyanott* kaphatók *Dr. Müller fötörzsorvos-féle Injekczió és labdacsok,* melyek a *hugyosó minden kifolyását (kankó), férfiaknál, mint nőknél (fehér folyás)* pár nap alatt gyógyitják. Ára kimerilő orvosi utasitással Nr. I. uj bajokra 1 frt 60 kr., Nr. II. régi folyásra 2 frt 50 kr., postán 25 krral több.

Csak valódi, a bécsi Szt.-György gyógyszertárból való készitmények kérendők.

Budapest TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában Király-utcza.

Ezt a hirdetést tessék kivágni és eltenni. (61)

Csillogó karácsonyfa-disz,

alkalmi ajándéktárgyak, mikulások, korosolyák, aki és egyéb téli sportczikkek, mulattató társasjátékok és tombolatárgyak, lakásfelszerelési czikkek és *uj gyermekjátékok* stb. felől;

képes árjegyzéket

kivánatra ingyen és bérmentve küld,

KERTÉSZ TÓDOR

Kristóf-tér.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal:
VII. ker., József-körut 65. szám.

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betükből szedve 4 krajczár.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Fiók-kiadóhivatal:
V. ker., Marokkói-utcza 4. szám.

Ha a hirdető czimét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére irni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámithatja az apróhirdetés árát.

HÁZASSÁG.

Házasodni szeretnék. Megnyerő külsejü magánhivatalnok vagyok, *nyolczszáz forint* évi *tizetéssel*. Oly nőt keresek (lehet asszony is), a ki igazán még sohasem szerelemből és a kinek legalább is huszezer forintnyi hozománya van, képpel ellátott komoly ajánlatok „Adonis“ czimmel a kiadóhivatalhoz intézendők. 56.2

Intelligens magánhivatalnok izr. vallásu, 1200 frt fix évi fizetéssel, megfelelő hozománnyal bíró, jó házból való leánynyal házasságra lépni óhajt. Csakis fényképpel és teljes névvel ellátott ajánlatok, melyek „U. C.“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek, vétetnek figyelembe. Titoktartás becsületi ügy. Közvetitők kizárva. 40.2

Vidéken lakó izr. kereskedő szép jövedelemmel, *20.000 frt hozománnyal* bíró csinos hölgy komoly ismeretségét óhajtja. Szives ajánlatok „K. M.“ alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 120.2

Róm. kath. 35 éves földbirtokos vagyok. Megunván a legényéletet: agglegény meg épen nem akarok maradni, szóval házasodni akarok még ezen a télen. Keresek oly 16—20 éves leányt, kinek a puszta élethez kedve van, s egy kissé a gazdasághoz is ért. A vallás mellékes, hozomány nem kivántatik. Legyen a leány házias nevelt, jó gazdasszony, tudjon zongorázni, hogy esténként farsolajátékomban kiserjen, s igy aztán kész a duett. A mi a kinézésemet illeti, azt mondják róla, hogy csinos vagyok, én meg épp az ellenkezőjét állitom. Szőke hajam, bajuszom, szakállam van és fekete szemem. A ki tehát hajlandó magát kötni egy vén medvének, az irjon a kiadóhivatalba „Megbizható“ . . . . cz. alatt. Közvetitőkre nem reflektálok. 122.2

3000 frt hozománnyal szeretném gyámleányomat férjhez adni iparos emberhez vagy kereskedőhöz. Leveleket kérek „Árva leány . . . czim alatt e lap kiadóhivatalába. 124.2

ÁLLÁST KERES.

Irodai foglalkozást keres egy előkelő, müvelt leány a legszerényebb föltételek mellett. Ajánlatok „G. Sz.“ jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők. 58.3

Nevelőnőnek ajánlkozik egy előkelő családoknál alkalmazásban volt, kitünő bizonyitványokkal rendelkező fiatal hölgy. Ajánlatok „Szerény“ jegy alatt a kiadóhiv. küldendők. 60.3

Masszirozónő nagy gyakorlattal 50 krért ajánlkozik. Leveleket „Mussage“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 84.3

Nagy uri házakhoz gyermekek mellé ajánlkozik egy intelligens, idősebb uri nő, görög katholikus papnak leánya, a ki szivesen végezne házi teendőket is s a rábizott kicsinyeknek gondos felügyelője, szerető gondozója lenne. Jószakaró megkereséseket „Anyahelyettes“ czimen a kiadóhivatal továbbit. 126.3

Bank főkönyvvezető délutáni foglalkozást keres; beszél magyar, német és román nyelven. Czim a kiadóhivatalban. 204.3

Okleveles masseur orvostanhallgató, becsi klinikai kikepeztetéssel és gyakorlattal, privát házakhoz ajánlkozik. Választ „Massage“ jeligével a kiadóhivatal továbbit. 11.3

Arczkép után készitek olajfestményeket és krétarajzokat igen olcsón. Érdeklődők sziveskedjenek czimeiket „Elethű“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába beküldeni. 86.3

Előkelő családból való 22 éves fiatal ember, könyvelő vagy irodistai állást keres. Czim a kiadóban. 200.3

Irnoknak vagy bármiféle kis állásra pályáz egy intelligens idősebb uri ember, a kinek most jó állása van a vidéken, de a fővárosban akarna alkalmaztatást, hogy együtt lehessen a fiával, a kinek háztartásához a maga kicsike jövedelmével is hozzájárulhasson. Esetleg kisebb biztositékot is nyujthatnék. Ajánlatokat „Irnok“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 123.3

ÁLLÁST KAPHAT.

Urasági inas csinos külsejü felvétetik. Jelentkezhetni déli 12—2 óráig a kiadóhivatalban megtudható czimen 68.4

Okleveles gyermekkertésznő kis zongorázásban és a franczia nyelvben jártas, alkalmazást nyer. Ajánlatokat „Okleveles“ jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 92.4

Comptoiristanő, kereskedelmi szaktanfolyamot végzett, magyar, rul stenografáló és a Jost irógépet kitünően kezelő állást nyer. Ajánlatokat „Gyorsiró“ jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 84.4

Egy gyakorlott ruhavarrónő hazakhoz ajánlkozik. Czim a kiadóban. 86.4

Intelligens hölgy ajánlkozik üzletbe mint pénztárnoknő. Ajánlatok „Szorgalmas“ czimen kérek a kiadóhivatalba. 38.4

Nevelőnő keresztelik vidékre 3 gyermek mellé, azok akik a női munkában és a fehérnemüvarrásban jártasak, előnyben részesülnek. Ajánlatok „Vidékre“ jelige alatt bizonyitványmásolatokkal a kiadóhivatalba küldendők. 16.4

Ügyes lapkihordók felvétetnek. Czim a kiadóhivatalban.

OKTATÁS.

Okleveles gyermek-kertésznő, még néhány szabad órával rendelkezik. Czim a kiadóhivatalban. 2.5

Correpetitori állást keres egy VIII. reáliskolai tanuló. Szives megkeresések e lap kiadóhivatalába kéretnek „Correpetitor“ jelige alatt, hol az illető czime is megtudható. 80.5

Kezdőknek a franczia nyelvből oktatást adok heti 3 órával, havi 6 frtért. Szives megkereséseket „Szorgalom“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 82.5

Oktatás. The cherche une jeune française qui m'instruirait la langue française, par conversation agriable. Lettres sous »Medicine« à l'expedition de ce journal. 78.5

Czimbalmozni tanit egy hölgy legjobb módszer szerint kottából. Czime a kiadóhivatalban. 186.5

Napos hegedűoktatást mérsékelt dijazás mellett adok. Ajánlatok „Hegedűoktatás“ czimen e lap kiadóhivatalába intézendők. 188.5

Remington-irógép és gyorsirási tanfolyam, Bányai Amanda okl. tan. személyes vezetése alatt. Beiratkozások naponként elfogadtatnak, Glogowski és Társa czégnél V. ker. Erzsébet-tér 16. 202.5

BIRTOK ELADÁS.

Pianinó megvételre keresztelik. Ajánlatok „Pianinó“ jelige alatt kéretnek a kiadóhivatalba. 4.6

Bérbeadó birtok. *Borsodmegyében* egy 2000 holdon felüli birtok, melyből a szántóföld 1000 hold az 1898-ik évtől kezdve 12, esetleg 15 évre bérbe adatik. Évi bérösszeg 7000 frt. A feltételek a megbizotinál tudhatók meg. Czime a kiadóhivatalban. 184.6

Ó-bor sajátterméső, hektonként vasutra feladva 23 frttól feljebb, *must* helyben 22 frtjával, *szőlővessző* egészséges fajtiszta *olasz rizling* (200.000) vasutra feladva, ezerenként, sima négy gyökeres 10 frtjával kapható *Baksányi Károlynál Balaton-Hczyében.* 1.8

Birtok 12500 hold terjedelmü nagy vadászterülettel, őserdővel, melyben mindennemü vad található, ritka szép *emeleres* kastélylyal teljesen bebutorozva, iparvállalattal, 650.000 frtért eladó. Venni szándékozók »*Vadászterület*« czimen küldjék be ajánlatukat e lap kiadóhivatalába. 140.6

Birtokok eladása! *Budapest-Pécsi* vasut mentén 2200 holdas birtok szép urilakkal, 250.000 forint. *Budapest-Bécsi* irány 900 holdas I-só osztályu birtok, nagyobbszerü urilakkal, felszereléssel együtt 250.000 frt. *Nógrádban*, 1000 hold körül szép 12 szobás urilakkal 185.000 frt. *Nyitramegyében*, a termékeny nyitravölgyben 3000 holdas I-ma birtok, 80 szobás urilakkal, remek parkban, teljes felszereléssel 900.000 frt. *Pestmegyében*, a főváros közelében 700 holdas birtok lezezetett tehenészettel, felszerelve mindenestől 110.000 frt. Ugyancsak a *főváros mellett* 250 holdas birtok 22 holdas belsőségekkel, szép lakóházzal 4-500 frt. *Budapest-Hatvan* közt 350 holdas I. osztályu birtok gőhanyarmelésével, nagyobbszerü emeletes urilakkal, 12 holdas kertben. *Hontmegyében* 250 holdas birtok buza és árpa talaj tehenészettel 85.000 frt. *Hontmegye* 450 holdas kitünő birtok 85.000 frt. *Hontmegye* 480 holdas birtok hosszu kezelve, teljes felszereléssel 60.000 frt. *Zalamegyében* 1070 holdas birtok teljes felszereléssel, emeletes kastélylyal, 270.000 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 139.6

HÁZ ÉS VILLA ELADÁS.

Eladó ház, Kolozsvárott a belvárosban eladó egy földszintes, teljesen jó karban levő ház keves tehernyel. Ajánlatokat „Eladó ház“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 138.7

ELADÁS.

Gyógyszertár. Reáliogu gyógyszertár nagy vidéki városban, megye székhelyen 30000 frton felüli évi forgalommal 90000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 128.8

Gyönyörü bérház. Az Andrássy-ut közvetlen közelében, nagy forgalmu utczában az összes lakások parquettel és tapettákkal ellátva, *elsőrendü épitkezés*. Bérjövedelem 15.500 frt. Terhek 117000 frt 5% törlesztéssel együtt. Ára 210.000 frt. Eladó czimét megtudhatja a kiadóhivatal. 130.8

Kávéház. Az Andrássy-uton kitünő forgalomban levő kávéház 16000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 132.8

Eladó füszerüzlet. *Füszerüzlet* a Kerepesi ut közelében, sarokházban, családi körülmények miatt eladó és azonnal átvehető. Bővebbet a kiadóhivatalban. 190.8

KIADÓ LAKÁSOK.

1-sö kerület, Karácsonyi-utcza, egy 3 utczai szobás földszinti lakás kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 168.9

1-sö kerület, Rézmál-dülő, a János-kórház közelében 2 nagy szoba, veranda, fürdőszoba, konyha (vizvezetékkel), éléskamara, pincze és padlásból álló lakás azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 118.9

2-ik kerület, a Bimbo-utczában egy I. emeleti lakás kiadó, mely áll 4 nagy, 1 kis szoba, elő-, fürdő-, cselédszoba, veranda, konyha stb., azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 170.9

5-ik kerület, Kálmán-utcza, három udvari-, előszoba, konyha, kamra, stb.-ből álló lakás a III-ik emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 114.9

5-ik kerület, Bálvány-utcza, két udvari szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 116.9

5-ik kerület, a Kálmán-utczában a III-ik emeleten 3 udvari, elő-, fürdő-, cselédszoba, konyha, éléskamra stb., közbejött akadályok miatt kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 176.9

5-ik kerület, Sas-utcza egy 4 utczai, 3 udvari szobából álló lakás, mellékhelyiségekkel kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 178.9

5-ik ker., Nádor-uticzában egy másodemeleti lakás, mely áll 3 utczai szobából, amelyek közül az egyik nagy terem, továbbá 3 udvari, elő-, fürdő-, cselédszoba azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 180.9

5-ik kerület, a Nagykorona-utczában az I. emeleten egy elegáns lakás kiadó, mely áll 4 utczai, 4 udvari, elő-, fürdő-, cselédszoba, éléskamra stb. Bővebb felvilágositást a kiadóhivatal nyujt. 166.9

6-ik ker., Andrássy-ut közelében 1 utczai, 1 udvari és előszobából álló, konyha nélküli lakás, irodának vagy garçonlakásnak alkalmas, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 168.9

6-ik ker., Vörösmarty-utczában egy II-od emeleti, 2 udvari, előszoba, konyha stb.-ből álló lakás azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 110.9

6-ik ker., Izabella-utcza két utczai szoba, konyha, kamra és mellékhelyiségekből álló földszinti lakás azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 112.9

7-ik ker., Nefelejts-utcza, 2 utczai szoba, konyha, éléskamra stb. kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 162.9

7-ik ker., az István-uton, a liget közelében, egy udvari kis szoba kiadó, csakis intelligens, korán hazajáró lakókra aspirálnak. Czim a kiadóhivatalban. 43.9

7-ik ker., az István-uton egy I. emeleti lakás azonnal kiadó, mely áll 2 kerti szobából, konyha, kamra stb. Bővebb czime megtudható a kiadóhivatalban. 172.9

7-ik ker., a Csömöri uton 2 utczai-, elő-, fürdőszoba, konyha, kamra stből álló lakás a II-ik emeleten azonnal kiadó. 174.9

8-ik ker., a József-körut közvetlen közelében, Pál-utcza, 2 udvari szoba, alkóv, konyha és tartozékaiból álló lakás azonnal kiadó. Czim a kiadóhiv. 104.9

8-ik ker., a Népszinház közelében, Berzsenyi-utcza, egy II-od emeleti udvari lakás azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 106.9

8-ik ker., a Baross-utczában 2 udvari szoba, konyha, éléskamra kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 160.9

6-ik ker., a Teréz-körúton egy gyönyörü erkélyes szoba kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 190.9

8-ik ker., az üllői-uton kiadó egy helyiség, hol most is egy nagy forgalmu üzlet van. Továbbá ott átadó egy szép bolt-felszerelés, gyönyörü portalé stb. Az üzlet férfiruha üzletnek kivélóan alkalmas. Czim a kiadóhivatalban. 192.9

KIADÓ SZOBÁK.

A népszinházhoz közel egy külön bejáratu 2 ablakos utczai szoba egy vagy két ur részére azonnal kiadó. Ugyanott esetleg jó magyar házikoszt is kapható. Levelek a kiadóhivatalba kéretnek „Olcsó szoba . . . czimen. 91.10

Butorozott szoba könyelmes és csendes (udvari) különbejárattal deczember 1-re kiadó. Levelek kéretnek „Butorozott szoba“ cz. a. 98.10

Különbejáratu butorozott 2 ablakos utczai szoba a Terézkörúton deczember 1-re kiadó. Légszeszvilágitás és fütés. Ára havonként 45 frt. Levelek kéretnek „Uri szoba . . . . czim alatt. 100.10

Egy intelligens barátságos családnál teljes ellátást keres egy hiratalnok az üllői-ut közvetlen közelében. Szives ajánlatok „Nem üzletből“ jelige alatt az ár megnevezésével a kiadóhivatalba kéretnek. 194.10

Szoba butorral vagy anélkül, gyermektelen családnál a belvárosban azonnal kiadó. Levelek kéretnek „Két ablakos utczai szobaczim alatt. 102.10

LAKÁS KERESTETIK.

Hatvanötezer lakosu városban egyemeletes erkélyes igen csinos, adómentes, piaczra nyiló sarokház üzlethelyiségekkel eladó. Közvetitők díjazlatnak. Czim a kiadóban. 20.10

SZOBA KERESTETIK.

Butorozott hónapos szobát keres egy fiatal ember lépcsőházra vagy kapu alá nyiló ajtóval a József-körut és a József-utcza közelében havi 15—18 frtért. Ajánlatokat a kiadóhivatal fogad el „Lakás“ czim alatt. 62.10

VÉTEL.

Rövid zongora keresztelik megvételre. Ajánlatok az ár megjelölésével »*Zongora 10*« jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 20.10

Mester cellót keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit »*Cello*« jelige alatt. 24.10

Használt, de még jó karban levő *Yost-irógépet* keresek megvételre. Ajánlatok az ár megjelölésével »*Yost*« czimen e lap kiadóhivatalába küldendők. 26.10

A Pallas nagy lexikon eddig megjelent kötetei első kézből megveszem. Ajánlatok »*Lexikon*« jelige alatt e lap kiadójába kéretnek. 28.10

Czimbalom keresztelik megvételre. Ajánlatokat az ár megjelölésével »*Pedálos czimbalom*« . . . . sz. a. a kiadóhivatalba kérek. 30.10

Dunlop kerékpárt keresek megvételre legolcsóbb árban. Ajánlatokat a kiadóba „Kerékpáros“ czimre. 34.10

Pénzszekrény 7 számu, használt, de még jó karban lévő, megvételre keresztelik. „Ajánlatok „Pénz-szekrény“ czim alatt az „Országos Hirlap“ kiadóhivatalába kéretnek. 206.10

HITEL-PÉNZ.

Törlesztéses kölcsön *földbirtokra* és *budapesti* házakra 5%-ra, ugyszintén II. esetleg III-ik helyre 6 és 6½%-ra. Birtoknál csupán telekkönyv és kataszteri ivek küldendő be. Előleg nem fogadtatik el. Bővebbet a kiadóban 142.10

Társ keresztelik. 500—1000 frtlal egy minden téren nélkülözhetetlen mü kiadhatásához. Czim a kiadóban. 196.10

Jutalom! 200-tól 1000 korona jutalmat adok annak, ki nekem intelligens, 8—10.000 korona óvadékkal rendelkező fiatal embernek pénztárnoki vagy más bizalmi állást szerez. Levelek „*Óvadék 10.000 korona*“ jeligével e laphoz kéretnek. 8.10

Vidéki urak (ügyvédek, közhivatalnokok, gazdaszok stb.) földbirtokkal karoltve járó ügyletek révén elsőrangu fővárosi czég által évi 2—3000 frtnyi *meli-kjövedelemre* tehetnek szert. Levelek „Series“ jelige alatt a kiadóhivatalba. 9.10

KÖNYVEK.

Czigányzenészek *albuma*, 146 primás és banda képpel, Czinka Panna, Bihari, Bokar, Berkes, Patikárus, Rácz Pali, Radics és györi Farkas családok adomaszerü életleirással valamint az *1848-49-iki tábori czigányzenészek* elemenyeivel, végül *József főherczeg* czigányleveleit és miatyánkját tartalmazza. A pompás diszmüvet *Erzsébet királyné*, a *Walesi herczeg* és a *belga* valamint *portugaliai királyné* elfogadták. Pires vászonba kötött érdekfeszitő mü posta utján 2 frtért megrendelhető a *Czigányzenészek albuma szerkesztőségében, IX., Soroksári-utcza 51. szám alatt.* 6401.10

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett a fürdő-utczától a lánczhidon át a fő-utczáig egy arany kuckótő gyémant és saphir kövekkel, lógó arany szivvel és lőherczel. A becsületes megtaláló kéretik azt 50 frt jutalom mellett e lap kiadóhivatalába elhozni. 144.10

Elveszett a napokban az Andrássy-uttól a külső váczi-utig egy sótartót. A rajta levő vékony ezüst karikára „F“ betü van vésve. Minthogy egyáltalában nem értékmárgyról, csak becsés ereklyéről van szó, annál is inkább megérdemli a táradságot, hogy megtalálója az „Országos Hirlap“ kiadóhivatalába hozza, mert ott tisztességes jutalom vár reá. 64.10

Gyermektelen vagyonos házaspár örökbe vesz egy 5—10 éves fiut. Leveleket a kiadóhivatal továbbit „Biz“ 1000“ szám alatt. 148.10

Fényképfelvételeket eszközöl, teljesen dijtalanul, csupán a hozzávaló megtérítésével. Levelek kéretnek e lap kiadóhivatalába „Amateur . . . . . “ sz. a. 148.10

Modelleket keresek. Levelek fényképpel e lap kiadóhivatalába küldendők „Modell“ jelige alatt. 156.10

Elvesztettem a „Metropole“ szálló környéken egy fekete bőrtárczát. Volt benne hetvenöt forint és egy K. A.-nak aláirással ellátott levélke. A tárcza megtalálója megtarthatja a hetvenöt forintot a tárczával együtt; sőt azonfelül *otven forint jutalomban részesül*, mihelyt az emlitett levélkét nekem átadja. Czimem megtudható a kiadóhivatalban. 42.10

Találkoznék-e olyan nemes szivü uri nő, a ki 3 éves kis szőke babámat — a kitől körülményeim miatt kénytelen vagyok megválni — örökbe fogadná vagy gyermekeihez játszótársnak venné. Kegyes választ „Boldogtalan anya“ czimen a kiadóhivatalba kérek. 66.10

Szegény özvegy asszony három leányát örökbe adni óhajtja lehetőleg oly gyermektelen házaspárnak, mely kellő biztositékot nyujthat az iránt, hogy a leányok jövőjéről gondoskodni fog. Ajánlatok „Humanizmus“ czimmel e lap kiadóhivatalához küldendők. 52.10

Elveszett a mult vasárnap délután 4—5 óra között a váralján körúton egy kövér kis öl-eb. Az elveszett *fekete* fajtiszta kutya „Léda“ nevre hallgat s nyakán vörpiros szalagon jojuk léglapja. Becsületes megtalálója illő jutalomban részesül, e lap kiadóhivatalában megtudható tulajdonosától. 48.10

Csak fiatal embereket érdekelhet tudni azt, hogy a *Párisi dr. Birton-féle* ***Injectio Orientál*** már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb és legelhanyagoltabb bajokat is. Fölösleges tehát *Santal-olaj avagy copain-balzsammal* kisérletezni, melyek csak a gyomrot rontják, de a bajt nem gyógyitják meg. Magyarországi főraktár: Zoltán-féle gyógyszertár *Budapest, Széchenyi-tér és Nagykorona-utcza sarkán.* 1 üveg ára 1 forint. 194

Majd ha fagy, baj lesz nagy, ha nem használja azonnal, mikor csak egy kevés *fagyérzetegséget* érez, a *Raditz*-féle *fagyfluidot*. Ezen ismert és évek óta bevált szer minden fagyos testrészt legrövidebb idő mulva gyógyit, friss bajt már 2 nap mulva. Egy üveg 1 korona. Fő- és szétküldési raktár: *Raditz R.* Apostol-gyógyszerész, Budapest *József-körut 64.* 110.10

Harisnyák 25 krtól feljebb megfejeltetnek, József-körut 62. szám. 3.10

Teljes ellátást ad egy a főváros közepén lakó polgári család, ugyanott *izletes és jó házi koszt* kapható. Czim a kiadóhivatalban. 210.10

MINDENFÉLE.

A biczikli a minisztertanácsban. Ne tessék mosolyogni. Rohamosan hódit ugyan a biczikli és Hock János után most már Pulszky Ágost is kerékpáron teszi meg a mindennapos sétáit, de azért a magyar minisztertanácsnak még nem volt oka, hogy a bicziklivel foglalkozzék. Ez a fontos kérdés egyelőre csak Hollandia minisztertanácsának okozott fejtörést. A dolog ugy esett, hogy a kis *Vilma* királynő bécsi tartózkodása idején inkognito jelen volt egy biczikli-ünnepségen s ez a fiatal sport ugy megtetszett neki, hogy nyomban megrendelt egy bicziklit. A legpompásabb gépet szállitották utána s a kis királyné már egyenesen ráakart pattanni, amikor egyszerre elébe állt az anyja: *Emma* regenskirályné.

— Leányom, ez fontos dolog és előbb a minisztertanácsot kell megkérdeznem, hogy szabad-e bicziklire ülnöd.

Vilma királynő nem éppen a legkellemesebben emlékezett meg a minisztertanácsról, de mivel csak rövid halasztásról volt szó, megnyugodott. A minisztertanács aztán sürgösen összeült és komoly megfontolás után elhatározta, hogy a fiatal királynőnek nem engedi meg a bicziklizést. A határozatot maga a miniszterelnök vitte meg Vilma királynőnek, aki a legnagyobb idegesség hangján fakadt ki, felsorolván a föld leghatalmasabb asszonyait, akik megannyian zavartalanul hódolhatnak a kerékpározás sportjának.

De a miniszterelnök hajthatatlan maradt.

— Felség, a föld leghatalmasabb asszonyai kétségtelenül lülhetnek a bicziklire, de nekünk sokkal jobban érdekünkben fekszik a királynő testi épsége, semhogy csak annyi veszedelemnek is kitehetnők, amennyi a bicziklin fenyegeti.

Vilma királynő napokig duzzogott s csak akkor nyerte vissza a jókedvét, mikor Albany herczegnő gyönyörü ponny-négyessel ajándékozta meg.

Utazás motorkocsival. A biczikli mellett lassankint divatba jön a benzolinnal hajtott motorkocsi is. Különösen Angliában már ma is nagy népszerüségnek örvend ez az alkalmatosság s ott már a sportkrónika érdekes rekordokról is be tud számolni. Legutóbb *Coventry Sturmey* Henry 1496 kilométernyi utat tett meg ilyen négy lóerejü motorkocsin, mely fütőanyagostul együtt összesen százharmincz kilogrammi podgyászszal volt terhelve. Skóczia legészakibb csucsáról Dél-Anglia nyugoti széleig, hegyes-völgyes uton hét nap alatt tette meg az egész utat s óránkint átlag tiz angol mértföldet tudott haladni. Az uton a vállalkozó sportférfiut inasa kisérte. A krónika szerint ez a legnagyobb rekord, amelyet eddig Angliában motorkocsival elértek.

Budai levegő — Pesten. Mi boldog pestiek! Eddig csak vizet kaptunk (már a mikor kaptunk) Káposztásmegyerről, de nemsokára már levegőt is hozathatunk a budai hegyekből. *Kugler* Miklós, a magyar királyi államvasutak egyik felügyelője ugyanis olyan hütőkészüléket talált fel, a melynek segitségével a vasuti kocsikat a legrekkenőbb hőségben is friss levegővel lehet ellátni, a nélkül, hogy — mint az eddig szokásos szelelőknél — egyuttal a füst és gőz is beszivódnék a kupéba. Kugler találmánya egyszerü csővezeték s nemcsak vasuti kocsiban alkalmazható, hanem szobákban és egész házakban is, a melyekbe nyaranta egyszerüen a budai hegyekből vezeti a friss levegőt. A már kipróbált találmány, a melyre Kugler már Európa összes államaiban szabadalmat nyert, valószinüleg nemsokára használatba kerül a magyar államvasutak vonalain s ha lesznek vállalkozó háziurak, akkor hovatovább ilyen lakáshirdetésekkel is fogunk találkozni: „A József-körúton több lakás kiadó, melyeket télen gőz füt, nyáron pedig a Kugler-féle készülék friss budai levegővel lát el.“

Énekes madarak Kinában. A fölkelő nap birodalmában ugyan csak messze vannak a czivilizácziótól. Nincsenek ott operaházak, dalcsarnokok, ugynevezett éjjeli mulatók, ahol az ember halló érzéke megtalálja a maga gyönyörüségét. Ezen a hiányon ugy segitenek az élelmes kinaiak, hogy madarakat tanitanak meg az éneklésre. Ezek a kis chansonettek nem isznak pezsgőt, gyémánt fülbevalót se viselnek, szerelmi drámáknak se voltak még okozói, mégis a legnagyobb gyönyörüséget szerzik a hallgatóknak. A legdivatosabb divák mostanában a kanári madaark, akik csak valami ötven éve telepedtek meg a birodalomban és máris meghóditották az egész országot. De azért a bennszülött madarak is még mindig nagy kedveltségnek örvendenek. A pacsirta, fekete és sárga rigó, fülemile, még mindig nagy becsülésben áll. Aki ismeri a kinaiak ügyességét és kitartó türelmét, hogy a kertészetet milyen nagy tökéletességre fejlesztették, hogy egy négyszögölnyi területen olyan kertet tudnak előállitani, amelyen miniatur fák, cserjék, virágágyak vannak, az el tudja gondolni, hogy ilyen kitartással milyen müvészetre tudták tanitani az apró szárnyasokat. Van olyan madárka, amelyik különböző állat hangját tudja utánozni. A papagáj ama tulajdonságánál fogva, hogy az emberi hangot is eltalálja, régi kedvenez madara a kinainak. Primitivebb mulatság, mint egy jól szervezett dalszinház, de mindenesetre sokkal olcsóbb is.

A legujabb automata. A nálunk is ismeretes gyufa-automaták kissé jellemtelenek és többszörös csalásaikkal veszélyeztetik a jóravaló automaták hitelét. Az amerikai automaták azonban a legjobb hirnévnek örvendenek s az automata-ipar ugy föllendült, hogy nemsokára talán nem is adoma, de valóság lesz az a gép, amelybe felül eleven ökröt dobnak be s alul a kész czizma potyog ki. Még ugyan Amerika sem tart itt, de a mult héten New-Yorkban már olyan levélszekrényeket hoztak forgalomba, melyek a bedobott ajánlott levelet önmüködőleg bejegyzik, számozzák s egyben a feladónak a postaigazgató aláirásával ellátott reczepiszt is kidobják. Egyelőre három ilyen szekrényt helyeztek el s mind a hármat jellemes automatának mondják, aki a klienseket kifogástalanul szolgálja ki. Az elmés készüléket valami portugál gróf eszelte ki.

A föld népessége. Hubner földrajzi statisztikai táblázata szerint 1897-ben a föld összes lakossága 1535 millió volt. Ennek majdnem negyedrésze 378·6 millió Európára esik. Európa lakossága közül 28 százalék jut Oroszországra, Németországra és Ausztria-Magyarországra együtt 26 százalék. Különösen érdekes az idén, február 9-én megtartott orosz népszámlálás, mely 12 év alatt *20 százaléknyi szaporodását* mutatja a népesedésnek. Azt a feltünő tényt is mutatja, hogy az ázsiai és déli tartományokban, valamint Lengyelországban a férfiak, az északi és nyugoti tartományokban a nők vannak többségben. Az emberek száma hát szépen növekszik, de szaporodnak-e a fókák is?

Madame Deficzit!

— Ujabb adatok Marie-Antoinette-ről. —

Épen most száz esztendeje, hogy Marie-Antoinette a guillotin alatt elvérzett. Száz és száz históriai munka próbálta megörökiteni az ő szomoru történetét, de hát az idő kiszivja a multak képének szinét és igy nem csoda, hogy talán minden iró, maga Carlyle és Michelet is más és más árnyalatban tárja elénk az érdekes epizódot. Egyes részleteket elhallgattatott a tapintat, másokat elsikkasztott a czélzatosság.

De mintha most már tisztább, megbizhatóbb képet kapnánk Marie-Antionette-ről. M. G. *Lenotre* egykoru okmányokat ismertet, melyek nem egy kiválóan érdekes részletet tartalmaznak. Kivált a szerencsétlen királyné lánykoráról közöl olyan adatokat, amelyekből kiviláglik, hogy a kezdet már előkészitette a véget s hogy a legártatlanabb gyermekség és legragyogóbb fiatalkor terelte a Marie-Antoinette sorsát lassan-lassan arra az utra, melynek végén a vérpad várt reá.

Anyjának, Mária-Teréziának sokkal több gondja volt, hogysem gyermekeit — Marie-Antoinette köztük a kilenczedik volt — tenyerén hordozhatta volna. Azok pedig, kiknek gondjaira voltak bizva, még a gouvernante-okat sem válogatták meg jól.

A kis főherczegnő ugy nőtt fel, mint valami mesebeli királykisasszony. Alig tanitották valami komoly dologra, egész idejét a gyermekkor ezer meg ezer örömének szentelte. XIV. Lajos trónjára illett volna, hol nem lett volna más hivatása, mint mulatni és szerepelni. De ő XVI. Lajos mellé jutott, akinek pedig támaszra és vezetőre lett volna szüksége. Fejével fizette meg nevelőinek mulasztását!

Tizennégy éves volt, mikor a nyulánk, nevető szemü, viruló lányka Párisba került. Kortársai ugy irják le, hogy csupa kellem, csupa könnyedség volt, állitólag a legparányibb zaj nélkül lépkedett — az irása azonban minden tökéletességet nélkülözött s a legelemibb ismereteknek is hijjával volt. Rossz nevelése következtében csufondáros, de jószivü, vidám, meggondolatlan, pajkos, könnyen barátkozó lévén, mindenkit meghóditott és mindenkinek beczézgetett bábuja lett volna . . . ha véletlenül polgárleánynak születik.

De ő a dauphin felesége volt. XV. Lajos leányainak társaságára utalva, csakhamar otthonossá vált a pletykázásban. Du Barry asszonynyal is gyakran érintkezett és eltanult sok mindenfélét, ami csak ellentmondásokba juttatta gyermekes kedélyvilágát. Sógornői, mint afféle savanyu vénleányok, nemsokára nyelvükre vették. Elkeresztelték a *német*-nek és minden féle históriát eszeltek ki a rovására.

Valóban gyönyörü előkészületek a nehéz és veszélyes uralkodásra! Pedig tizennyolczadik éve már Franczia ország trónján találta, a maga éretlenségében, tökéletlenségében. Most is csak amolyan nagy bébé volt. Mesterré lett a fecsegésben, komoly dolgon sohsem jártatta eszét, pazarolt jóhiszeműleg — s most már *Madame Deficzit* lett a gunyneve. Persze ezt hamar felkapták és szájról-szájra jutott. A jó sógornőket boszantotta a kis királyné bájos egyénisége, mindenféle gunyverset sugalmaztak, ami pár nap mulva már közszájon forgott.

A kis királyné pedig ugy élt, ahogy bolondos fejecskéjének tetszett. XVI. Lajos semmiben sem gátolta, bánta is ő, bármi esztelenséget követ el, csak hagyja öt békén és engedje meg, hogy korán lefeküdhessék aludni.

Hihetetlen gyorsan terjedt népszerütlensége. Megesett, hogy kifütyülték az operába léptekor. Odáig jutott végre, hogy 1787-ben tudomására juttatta a párisi rendőrfőnök, hogy jó lesz nem igen mutatkoznia nyilvánosan, különben semmiért sem állhat jót. És pár évvel később a Trianon hatalmas úrnőjéből a Temple szomoru lakója vált!

Gyalázta a söpredék. Annyira veszedelemben volt már, hogy saját palotájában sem érezhette magát biztosan. Majd megfulladt a sok ármány és fondorkodás között. Nem volt, aki védelmezze, nehány elszigetelt, erőtlen barátján kivül.

Minderről Mercy levelei tesznek tanuságot.

Szegény királyné! Eltévedt kis madár! Hova jutottál!

*

A jól ismert események egymást érték. Ami eközben érte Marie-Antoinette-et, az csak a már megvetett alap természetszerü következményének számába jöhet.

A király-pör lejártával XVI. Lajos egyik védője, de Séze, kinyomatta beszédét, melyből egy példány valahogy eljutott a királynéhoz. A füzet első lapjára ezt a megjegyzést irta: „Oportet unum mori pro populo.“

Azt hitte a szerencsétlen, hogy csak „egy!“

Ez a füzet mai nap is megvan. A Saint-Germain-en-Laye könyvtárban őrzik.

Aztán egyedül maradt Franciaország trónján Marie-Antoinette.

*

1793. október 12. Esti tizre jár az idő. Az utczákon tolong a nép. Marie-Antoinette-et a biróság elé állitják. Alig pár szál gyertya világitja meg a termet. Zudulnak feléje a vádak, kérdések. Harmadnap, 14-én reggeli kilencz órakor került a sor a perbeszédekre. Antoine Quentin Fouquier-Tinville elnevezi mindennek: *Messalina . . . . Fredegunda . . . Medici Katalin!* . . .

A királyné mindvégig megőrizte nyugalmát. Csak — amint az akkori *Moniteur* irta — ujjai babráltak a karszék támláján, *mint egy zongorán.* Sohasem szaporitott szót, annyit mondott, a menynyit épen kellett. De mikor az a gyalázatos vád került szőnyegre, hogy erkölcstelenségre oktatta a trónörökőst, kitört belőle az anya és ekkor mondotta a hires szavakat:

— Hivatkozom az összes ittlévő anyákra! . . .

. . . Október 16-án, reggeli fél órakor mondták ki az itéletet. Nyugodtan hallgatta. Csak a vége felé látszott meg rajta a belsejét gyötrő lelki harcz. Mikor elhangzott a szörnyü itélet, első pillanatra ugy tetszett, mintha megsemmisitette volna a meglepetés. De nyomban összeszedte magát. Némán lépett le az emelvényről. Mintha se látott, se hallott volna, ugy ment át a termen. A korláthoz, a szorongó néptömeg elé érve, méltóságteljesen emelte fel fejét.

Visszatérve a Conciergerie-be, a halálra ítéltek czellájába, kevés pulykasültet evett. Aztán rendbeszedte öltözékét . . . és várt. Még távol volt a pirkadás. . . . Tiz és tizenegy óra közt belépett Samson, a hóhér. Feléje közeledett, hogy összekösse kezeit.

— Oh Istenem! . . . fakadt ki.

Tizenegy után nyilt meg a Conciergerie kapuja, és kilépett a királyné, nyomában a hóhér, a Marie-Antoinette csuklóit szoritó zsineg végét tartva. Felültették a szekérre, a lónak háttal fordítva. Szemtanuk leirása szerint fehér alsó, fekete felső szoknyát és fehér hálóujjas-félét viselt. Lenyirt haját kis fekete kalap födte. Sápadt volt, szemeit vér futotta el. Állami lelkész ült oldalán, akire azonban ügyet sem vetett.

Az orditások a St.-Honoré utczánál kezdődtek meg, de hidegen hagyták Marie-Antoinette-t. A Tuileries elé érve, egy kis megindulás vett erőt rajta. Mikor a guillotine elé ért a szekér, könnyedén szállt le róla és daczosan adta át magát a hóhérnak.

Ugy látszik, hogy remélt az utolsó szempillantásig!

. . . Pedig lehullt feje a durva kosárba. Vége volt szegény Marie-Antoinette életének. A szegény Marie-Antoinette-nek, aki ugy kezdte életét, mint a mesebeli királykisasszony, és ugy végezte, mint Madame Deficzit . . .

A RÓKAÚT

SUDERMANN HERMAN

REGÉNYE. (1)

I.

A békét megkötötték. A világ, a melylyel a korzikai egy fél emberöltőn keresztül lapálázni merészkedett, ismét magához tért.

Megtépázva, lerongyolva, ezer sebből vérezve, csatamezőkkel, mint fekélyekkel behintve, félig temető, félig romhalmaz, — igy tért magához a világ.

De az emberek, a csak imént felszabadult emberek nem is sejtették a maguk nyomorúságát. — A földet ugyan, melyből kenyerök termett, vér trágyázta — sebaj! — annál dúsabb lesz ezentul a termés; golyó és szurony megritkitotta ugyan az embersorokat, mitse tesz! — a megmaradottak legalább kifeszithetik a könyöküket. — Hál' Isten, legalább megint mozogni lehetett a megritkult embergomolyagban.

Egyetlen diadalkiáltás tört az égnek Gibraltár szikláitól fel az északi sarkig. — Minden harangkötélen egy ficzánkoló kölyök lógott, minden oltár mellől, minden kamrácskából hálaima szállt az égnek. — — A gyászolók elbujtak, panaszukat elfojtotta a diadalmámor, könyeiket felszivta a föld, ugyanazzal a közönynyel, amelylyel az elesettek vércseppeit magába szedte.

Virágos májusban irták alá Párisban a békepontokat. — — A vértócsákban liliomok nyiltak, és a lomtárból előczipelték a vérben ázott liliomos zászlókat. — A Bourbonok előbujtak oduikból, ahova Robespierre borotvája kergette őket, kidörzsölték álmos szemöket, s vigan uralkodni kezdtek. Nem felejtettek el semmit, s nem is tanultak, csak egy szép uj magánhangzót Talleyrand en-tout-cas abc-és könyvéből! Igy szólt: Legitimitás.

A többieknek sokkal több dolguk volt önmagukkal, sokkal sietősebb volt nekik a diadalkoszoruk fonása, az üdvözlő kelyhek töltése, semhogy ilyen badarságokkal törődhettek volna.

A várakozás lázától pirosan nyugatra bámult minden szem, ahonnan jönniök kellett: a hősöknek, a babérkoszorusoknak, akik a szent göröngyért, feleségért és gyermekért, jogért és hazáért testöket és életöket vitték a korzikai démon halálszóró fegyverei elé. — A legutolsó odujáig hajszolták és kergették, amig megkötözve hevert a lábuk előtt.

Épen lombot hajtottak a német tölgyek, várva, hogy kuczagó emberek megtépázzák, mikor a hazatérök diadalutja megkezdődött.

Legelől, — dalos, összevissza csapatokban, — a haza büszkesége, virága, a gazdagok fiai, akik a maguk lován, a maguk fegyverével, mint önkéntes vadászok mentek a szent csatába. Hazatérő utjok hosszu sora volt zajos ünnepeknek. A hova jöttek, rózsákra léptek; a legszebb hajadonok szerelmökre vágytak, a legnemesebb borok a torkukba kivánkoztak.

Utánok a kozákok áradata özönlötte a német mezöket. Egy esztendeje, mikor furiákként vágtattak a félig halálra hajszolt nagy hadsereg mögött, akkor Németország ujjongva üdvözölte bennök a szabaditókat. A községek ünnepi diszmenetben vonultak ki a tiszteletökre, himnuszokban zengték a dicsőségöket, s a kékszemü germán érzékenység tuláradt a mosdatlan tatárpofák kedvéért.

Most is kötelességszerüen üdvözölték öket, de a németek vágyakozása elnézett fölöttük, mintha csak az árnyéka lennének az utánok jövőknek.

S végre jöttek ök is, — a nép fiai, akik nem áldozhattak egyebet a hazának, csak a meztelen életöket. Hangos rivalgás járt előttük, mint a repedt trombiták hangja, — lomha porfelhök huzódtak utánok.

Nem pompában és diszben, ahogy az otthonmaradottak képzelete kiföstötte: dicsfénynyel a hatalmas fej fölött, a szálló köpeny, mint valami tóga a büszke férfitest körül, nem igy jöttek, — mélán, fejet lógatva, mint agyonhajszolt gebék, piszkosan és rongyosan, tele férgekkel, háj és szakál portól és izzadságtól összecsapva, igy jöttek haza. — Itt egy, aki halovány és sovány, mint a sorvadásos, s csak nagy kinnal huzza egyik lábát a másik után; amott egy másik, aki állatiasan, vágygyal tele néz körül, homályos szemében még a tüz és vér visszfényével, keze görcsösen ökölbe szoritva, mintha még mindig gyilkolni szeretne.

De azért kedvesen látták mindannyit. S a véres bosszumunka mégse vaditott el annyira senkit, nem keményitette ugy meg a sziveket, hogy köny és csók ne legyen nekik gyönyörüség és a tisztább, nemesebb idők sejtése ne ébredjen a lelkekben.

Persze egyszerre, egy csapásra, a fölébresztett vad szenvedélyek nem tértek nyugovóra. Idő kell a kéznek, amely eddig karddal sujtott, hogy megint az eke szarvához vagy a rőfhöz szokjék, s nem mindenkinek olyan a természete, hogy a táborozás vad féktelenségét a jámbor tüzhely körül elfeledje.

Mint minden békekötés után, anno 1814-ben is vad idők jártak Németországban. Az esztendő, amelynek neve hozzánk, az ujabb nemzedék fiaihoz csak mint dieshimnuszok, orgonazengés és harangzúgás akkordja hallszik át, több erőszakot, bünt és gazságot látott, mint akármely másik előtte vagy utána. Különösen vadul dühöngött a szabadjára eresztett emberi bestia azokon a vidékeken, ahol a háboruban a francziák gyilkoló kedve legnagyobb volt, s még vadabbul ott, ahol a csatamezők vérszaga, a leperzselt házak üszke az otthon maradottak lelkét is megmérgezte, vagy ahol büntetlenül elkövetett titkos árulás és álnok gyávaság még mindig boszuért kiáltott. Szinte ugy tetszett, hogy a felriasztott hazaszeretet még nem érte be az imént kifolyt vértengerrel, hogy lemossa vele az elmult évtizedek gyalázatát. Hisz nem sejthették, hogy a korzikai saskeselyü, szigetkalitkájában ülve már élesiti vascsőrét, hogy kitörje a rácsait és még sok érből ömlik ki a piros vér, mig teljes lesz a csönd és nyugalom.

II.

Ennek a különös esztendőnek augusztusában, a hónap vége felé egy nagy parasztlanya nyári szobájában több fiatal legény ült körül a tölgyfaasztalt, amely egész hosszában tele volt rakva agyag sörkancsókkal, meg hosszunyaku pálinkás üvegekkel. A dohányfüst, amely a pipák kupakja alól kiáradt, kékes-szürke felhőkbe burkolta a pálinkától és lelkesedéstől kigyult arczokat.

Csak az imént visszatért hazavédelmezők voltak, akik harczias emlékekben gyönyörködtek.

Valamennyin rajta volt a családi hasonlatosságnak az a félreösmerhetetlen vonása, melyet egyforma életmód egyforma erkölcsök, egyforma gondolkodás még vad idegenekre is rányom. A háboru telt becsületes arczukat elvaditotta és sebhelyekkel és forradásokkal barázdálta be. Kettőnek vagy háromnak még fel volt kötve a karja s alig egy-kéttő szánta rá magát arra a nehéz elhatározásra, hogy a feketezsinóros vadász-zubbonyt levesse.

Szabad parasztok voltak Heide falvából, szanaszét lakók, de szomszédos barátságban. Egyik-másik még apai fenyiték alatt állott, de a legtöbbje már ura volt a maga portájának. Sohase voltak jobbágyok, s a nagy fölfordulások, melyeket Stein törvényei a parasztságra hoztak, öket nem érintették, s amikor tavaly tavaszkor a király szava hadba hivta a népeket, büszkén, mint az uri fajták, a maguk lován, a maguk fegyverével vonultak be az önkéntes vadászok közé, ha az utolsó vetőmag ment is érte vásárra.

Csak egy volt köztük, aki szembeötlően más fajtáju volt, az, aki a ház egyetlen karosszékén ült, egy piszkos-barna, sokszorosan fölhasitott párnás székben, s aki előtt az egyetlen üveg vörösbor állott az asztalon.

Halovány, szinte sárgás arcza volt, lágy, szép vonásokkal; barna, komor két szeme és hosszu, fekete pillái, amelyek, ha lesütötte a szemét, hosszu árnyékot vetettek a keskeny ábrázatra. Noha a legfiatalabbnak látszott valamennyi közt, — alig lehetett tul a huszonkettedik éven, — ugy tetszett, mintha már leszámolt volna az élet gyönyöreivel. Makacs elszántság látszott ránczolatlan homlokán, s kékes szemegödrében valami régi nagy bánat ült.

Szürke, a vállon kissé szük kabát volt rajta s alatta kékkockás gyapjuing, széthullott ránczokkal és egy sor gyöngyházgombbal. Az egyetlen katonás dolog a keresztes tábori sapka volt rajta, melyet hátra tolt a nyakára, nyilván, mert a kemény ernyő nyomta alig beheggedt sebét, mely mint egy izzó sáv bujt ki a sötét fürtök közül s huzódott végig a magas homlokon.

Rajta csüggött minden szem. Minden szót az ö ajkáról lestek.

Mellette egy fiatal, erőteljes legény ült, alig pár esztendővel idősebb nála, aki féltő gonddal figyelt rá folyton, — kétségen kivül a ház gazdája. Fehér flastrom volt a jobb halántékán. Vidáman és bátran kandikált ki a piros, kerek ábrázat a szőke hajsátorból, a mely kusza fürtökben fogta körül a nyakat is.

— De te nem is iszol, hadnagy uram, — biztatta a szomszédját, közelebb tolván az üveget. — Még nem szoktál rá a sörünkre, a pálinkánkra meg még kevésbbé, — de azért ne röstelkedjél, csak idd ezt a vörös jószágot, — miattam akár elvihetné a kánya. — Gazdagok nem vagyunk épen, — hisz tudod, — de azért akad még annyi, hogy ha nálunk maradsz, holtod napjáig mindig kerül egy-egy üvegecske. Ugy-e legények?

Hangos helyesléshe törtek ki a többiek, s mohón siettek, hogy kancsóikat meg pálinkás butykosaikat hozzáüssék csorba boros poharához. Hálás öröm kifejezése villant meg a halovány komor arczon.

— Tudtam, nagyon tudtam, — mondta, — hogy otthont találok nálatok, — nem is tértem volna be máskép.

— No ezt czifrán adod, szólt a gazda, — hát azért fogadtunk vérszövetséget az első csata előtt, — akkor a templomban, — abban az átkozott fészekben, amelynek a neve sohse jut az eszembe?

— Dannigkov az a fészek, felelte a fiatal idegen, akit hadnagy urnak szólitgattak.

— Ugy-e jól tudod még, mondta a gazda, — s még is lelked lett volna rá, hogy elsurranj itt mellettünk? — Hát azért választottunk hadnagyunknak, s azért vágtattunk mindig a nyomodban, a legsürübbe bele? — Vér és halál, az ilyesmi összeforraszt Baumgart, s azért ne törödj az ördöggel se, hanem maradj itt nálunk.

— Ne beszélj bolondokat öregem, felelt a hadnagy, s elgondolkodva fujta a füstöt biborpiros bora felé.

De amaz csak nem hallgatott el.

— Biztos lehetsz benne, folytatta, — hogy nem zaklatunk soha kivánesi kérdésekkel. Megszoktuk már régen, hogy te egy nagy darab titok vagy nekünk. Mikor mi többiek ott hevertünk a tábori tüzek körül, mikor otthonról, a házunk tájáról, apáról és anyáról, irásokról meg szerelmeskedésekről meséltünk, te mindig összeharaptad a szájad szélit, szakasztott ugy, ahogy most teszed. S aztán ha valaki rászánta magát s megkérdezte tőled, honnan kerültel hozzánk, hol jártál eddig, fölkeltél s odébb álltál. Igy aztán leszoktunk a kiváncsiskodásról, s azt gondoltuk: Lehetett valami nagy baja neki, ami alaposan elkeseritette az életét . . . . . Hát elvégre is mi közünk hozzá? Jó pajtás voltál, arra hitet teszünk — de még több is, a legderekabb, a legbátrabb, a . . elég az hozzá, ha azt mondod egyikünknek: eredj, vágd le a jobb kezedet értem, — istenemre, zugolódás nélkül megtette volt. — Hát igaz-e fiuk?

Megint általános tetszés kisérte szavait.

— Hagyjátok rám, szólt közbe a fiatal hadnagy, eltolva az ujjongókat, — hisz a föld alá süllyesztetek a sok dicsérettel.

— Hátra van még a fekete leves! folytatta a házigazda. — Elégedetlenek is voltunk veled eleget. Talán emlékszel még, hogyan esett? A fegyverszünet alatt volt, kevéssel utóbb, hogy a bolondos Platen litvánjaival meg a Bülow seregével egyesültünk. Akkor összehivtál bennünket egy este, s igy szóltál: „Fiuk, az Isten áldjon meg, elhagylak benneteket — — ne kérdezzétek, miért? — De higyjétek el, nem tehetek róla, — a népfölkeléshez tisztek kellenek. Nem nagy becsület az önkéntes vadászoktól a népfelkeléshez jutni, de én átmegyek." — Nem igy történt, Baumgart?

A hadnagy a fejével bólintott, mialatt keserü vonás huzódott az ajkai köré.

(Folytatása következik.)

Szinházi müsorok.

	Nemzeti Szinház	Vár Szinház	M. kir. Operaház	Vig Szinház	Nép Szinház	Magyar Szinház	Kisfaludy Szinház
Vasárnap d. u.	A bilincs	—	A zsidónő	Trilby	Nebántsvirág	A peleskei nótárius	—
Este	A hol unatkoznak	—	—	Coulisset ur	Az oroszlánvadász	—	—

Nélkülözhetetlen egészségi ital, betegség orvoslására, egészséges cápolására, törvényesen védve, legtisztább lepárlás utján egyedül és kizárólag készítve és kapható a

Nagyvárad-Szőllősi Göz-Sörgyárban

SÖR-COGNAC

legujabb különlegesség

Pecze-Szőllősön (Nagyvárad mellett).

Ismét-eladók jutalékban részesülnek.

Képviselők keresetnek.

Belégzési Intézet

ujonnan átalakitva és nagyobbitva, (12)

Dr. ZIFFER E., gleichenbergi fürdőorvos vezetése alatt

József-körut 10. szám.

Sóviz szétporlasztással külön fülkékben. Fenyőfü-belégzés és pneumatikus kurák. Nell, gége, garat, orrbetegeknek. Nyitva egész nap.

A Himalaya lejtőin Punjabban az öt folyam országában aratott **Kangra-Valley-tea-fajok** a legkedveltebbek és legelterjedtebbek. Törzsház: Bombayban.

Eredeti csomagokban közvetlen behozatal.

Árak angol tantonkint forintokban;

Csomagokban	½ és ¼ font	1 font	10 font
Elowery Pekoe Golden Tip	6.—	5.60	5.20
Finest Orange Pekoe . . .	5.—	4.60	4.20
kuroe Souchong	4.—	3.20	3.20
PHeobold Mixture	3.—	2.60	2.20

Csak viszontelárusitók kaphatják az importeurőknél; **Zelléry S. J. és Társa**

Budapest, VII., István-ut 26. sz. (44)

Fióktelepek: Calcutta, Delhi Simla, London és New-York.

MAGYAR IPAR.

PFÁHN KÁROLY ÉS TÁRSAI,

tükör-, kép-, disz-keret,

aranyozott áruk és aranylécz gyára.

Dus választék képekben és tükrökben is.

Raktár: **Budapest, VII., Károly-körut 9.** (103)

Schunda V. József

(12) cs. és kir. udvari

hangszergyáros, zeneműkiadó,

a **pedálozimbalom**

és az ujonnan javitott **tárogató** feltalálója.

Budapest, Magyar-utcza 18. sz.

A Magyar kir. Opera, Nemzeti Szinház, Népszinház, Vigszinház, Magyar Szinház szállitója.

Foncière, Pesti biztositó-intézet.

Alapittatott 1864-ben.

KÖZPONTI SZÉKHELY:

Budapest, V. ker., sas-utcza 10. sz.

A készpénzben befizetett részvénytőke o. é. . **4.000,000 korona.**

A nyereség- és dijtartalékok az évi bevételekkel együtt több mint . . . . . **25.000,000 koronára.** rugnak.

Harminczhárom évi fennállása óta kártérítések fejében fizetett az intézet:

az elemi kárbiztositási osztályaiban	132.075,064 koronát
az életbiztositási osztályban	11.290,418 „
a balesetbiztositási osztályban	560,422 „
összesen	143.925,904 koronát

Az intézet igen mérsékelt dij mellett biztosit: ***tüz-, jég*** és ***szállitmánykárok*** ellen, ***tükörüvegekben*** eshető ***törésekárok*** ellen,

az ember életére

minden gondolható módozat szerint *és az* ***ember testet érhető balesetek ellen*** és pedig egyes személyeket, valamint vállalatoknál alkalmazottakat ***tömegesen*** és végre különösen ***utazási balesetek ellen is.***

Különös kedvezmények, melyeket az intézet az ***életbiztositásnál*** nyujt:

a) ***Hadbiztositást dijpótlék nélkül*** 20,000 korona határáig, a biztositott töke feléről (a közös hadsereg és honvédségi; 30,000 korona erejéig a népfelkelők védkötelezetteire nézve.) (Hivatásszerü katonaknak mérsékelt dijpótlék mellett.)

b) A föltételek értelmében, a biztositás érvényének ***megtámadhatlansága*** még az esetben is, ha a biztositott párbaj vagy öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kitünnek, hogy a biztositott a biztositás alapjául szolgáló ajánlatban lényeges körülményre nézve tévedett.

c) ***Nyereségben való részesülés.***

d) Már hatályon kivül levő kötvényeknek ujbóli érvényre hozatala.

e) Tőkebiztositás, a biztositott összegnek esetleges vagy feltétlenül ***kétszer*** történendő kifizetésével.

f) Halálesetre szóló tőkebiztositás, elérés esetében, illetőleg a dijfizetési tartam leforgása után a ***biztositott összeg felének előre való kifizetése és a töke másik felére minden további dijfizetés alól való felmentés mellett.***

g) ***Kötvénykölcsönök*** adása és kötvények ***visszavásárlása,*** azoknak legmagasabb, azaz mathematikai értékük ⅔, illetve ¾ részéig, továbbá a befizetett dijak ***tőkésitése*** teljes mathematikai értékben.

Az intézet igazgatósága:

Szentmártoni Radó Kálmán elnök, *Szász Domokos* alelnök, *Báró Vay Dénes, Bérczi Mór, Cserkuti Engel Miksa, Guttentag Gusztáv, Haas J., Hoffmann Sámuel, Iovag Lederer Sándor, Strasser Alfred, Schön Vilmos* igazgatósági tagok.

Schön Vilmos, vezérigazgató. ***Reich Mór*** és ***Schön Leo P.,*** igazgatók. ***Tauszig Hugó,*** vezértitkár. ***Temesváry Imre,*** czégjegyző.

Az intézetnek van az Osztrák-Magyar birodalomban *10 vezér-, 60 fő-* és mintegy *8000 kerületi ügynöksége,* melyek bármiféle felvilágositással a legkészségesebben szolgálnak.

A Dr. BUDAI-féle

Kola pastilla,

egy biztos ható háziszer.

Főfájás, *migrain, idegességnél. Idegerősitő.* A szervezet nagyobb energiára, nagyobb munka elviselésére képesitik.

1 doboz ára 1 forint.

Kapható Budapesten a **Városi gyógyszertárban,** Városház-tér.

Most jelent meg

az 1898. évi „Adóügyi Zsebnaptár" (második évfolyam),

szerkeszti: **Hoffmann Mihály Miksa** *az „Adóügyi Szaklap" szerkesztője.*

Az adóügyi Zsebnaptár, amely diszes vászonkötésben (Notes alakban) 400 oldal terjedelemben, naptárral, *határidőjegyzékkel* és betüsoros utmutatóval ellátva jelent meg, az *összes adó- és illetéktörvényeket* és *rendeleteket* dióhéjban foglalva ismerteti és magyarázatokkal látja el, amiért is ezen csinos zsebkönyv *valóságos kincses tárát* képezendi minden pénzügyi és közigazgatási tisztviselőnek, közjegyzőnek, ügyvédnek és minden adófizetőnek. *Bolti ára 1 frt 50 kr.*

Kapható: Az „**Adóügyi Szaklap**" *kiadóhivatalában.* **Budapest, Andrássy-ut 6.**

Ugyanott rendelhető meg:

1. Az *„Illeték Egyenérték Ismertetése"* javadalmak, alapitványok, egyházi és világi községek, egyesületek stb. részére. Népies kiadás. *Irta: Róka József m. kir. pénzügyigazgató helyettes. Bolti ára 30 krajczár.*

2. Az *uj mübortörvény* (a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 52750/1897 számu rendelete, illetve *végrehajtási utasitása.* Ára magyar kiadásban (38 oldal terjedelmü füzet) *70 kr.*

3. *Fogyasztási- és Ital- és Italmérési Adók Rendszeres Ismertetése. Ára 2 frt.* Irták: *Osváth Imre* kir. törvényszéki biró és *Hoffmann Mihály Miksa* szerkesztő.

4. *Pénzügyminiszteri Rendeletek és Döntvények gyüjteménye. Ára 2 frt.* Szerkeszti: *Hoffmann Mihály Miksa.*

5. A szeszalkohol, hordóürmeret, szőlőczefre, boritál és szeszitalmérési adóátszámitás táblázati könyv *ára 1 frt 50 kr.* Szerkesztette: *Hoffmann Mihály Miksa.*

6. Mennyi szeszt és mennyi vizet kell felhasználnunk a különféle foktartalmu pálinka készitéséhez. E táblázati füzet *ára 50 kr.*

7. *Az Adóügyi Szaklap,* Budapest, Andrássy-ut 6. sz., melynek előfizetési árai *1 évre 6 frt, fél évre 3 frt 50 kr., negyedévre 2 frt,* az előfizetőinknek minden adó- és illeték-ügyben a *legalaposabb* és *legmegbizhatóbb* felvilágositásokat és utbaigazitásokat adja *teljesen ingyen.* Kivánatra levélileg. (117)

Sangerhauseni Gépgyár

Magyarországi gyártelepe.

BUDAPEST, V. külső váczi-ut 1443. sz.

Gyártja: az összes mezőgazdasági iparágak számára szükségés gépeket. Különösen:

Czukorgyárak
Sörgyárak
Malátagyárak
Szeszgyárak

teljes berendezése és átalakitása.

Ipari- és mezőgazdasági czélokra mint hajtóerő kiváló gyártmánya a

Hoffmeister-féle gőzmotor,

mely a legjobb, legolcsóbb és leghiztosabb gőzgép és fütheto szénnel, fával, cserrel és minden egyébb hulladékkal.

Rotatiós-szivattyuk,

„Bibus" szabadalma szerint. Mint szivó és nyomó-szivattyu a legkülönfélébb czélokra.

Központi süritők

saját rendszer szerint a legnagyobb gyártelepek részére is.

Compressorok és vacuumszivattyuk

Burckhard és Weiss szabadalma szerint, 90—93 % biztositott haszoneredménynyel.

Árjegyzékekkel és felvilágositásokkal készségesen szolgálunk. (67)

Neumann M. áruháza Budapest,

Muzeum-körut 1.
(Szikszayval szemben).

Kész áru osztály:

Zsolnai Loden öltöny . . . . frt 16.—
Cheviot öltöny . „ 16.—
Téli kabát . . . „ 16.—
Havelok . . . . „ 9.—
Nadrág . . . . „ 5.—

Mérték szerinti

megrendelésekre nagy választék a legfinomabb belföldi és angol kelmékben.

Gyermekruha-osztály.

Iskolaöltöny . . frt 5.—
Koresolya-sakko „ 8.—
Télikabát . . . „ 12.—
Finöltöny . . . „ 12.—
Havelok . . . . „ 6.—

Szörmeáru osztály.

Városi bundák

55—175 forintig.
Legegyszerűbb, legfinomabb, lelkiismeretes készítés.

Utazó bunda

40—110 forintig.

Gazdasági (Mikádó) kabát

18—42 forintig.

Mencsikoff

40 65 forintig.

Prof. Nothnagel azt mondja: Kitünően hat **csúz, köszvény, zsába** és más hasonló **rheumatikus** fájdalmaknál a **Gaultheria-olajtok** belsőleg a **Gaultheria-szesz** külsőleg. **Hatása feltétlenül biztos.** Ára mindegyiknek 1 1 forint. A **Cocain pastillából** néhány darab megszünteti a garat- és gégehurutot, köhögést és rekedtséget. Ára 1 dobozuak 75 kr. Kapható **Hazslinszky** Sándor-téri gyógyszertárában Pesten.

November 1-vel nyilt meg a ***Sas-utcza*** és ***Erzsébet-tér*** sarkán lévő uj palotában

Kerékpár-szalonunk és iskolánk,

melyre a t. cz. közönséget tisztelettel meghivjuk (75)

Fodor Károly és Társa

az amer. **‚Columbia'** és **‚Meteor'** kerékpár-gyárak vezérképviselője.

BUTOROK

részletfizetésre (38)
legjutányosabb áron kaphatók,

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél

Budapest, VI., Teréz-körut 8.

Országos engedélyezett szilvórium főzde Horvátországban.

Eredeti szilvórium, különlegesség gyanánt ajánlható a

Gróf Khuen-Héderváry jegyü termés.

Főraktár egyedül a

HERMANN-féle

Horvátországi szilvórium csarnok, (55)
Budapest, V., Erzsébet-tér 18. (Fürdő-u. mentén.)
Kiváló faju **aszalt szilva** 5 és 10 kilós csomag. ***kilója 45 kr.***
Árjegyzék kivánatra bérmentve.
Történt visszaélések folytán a czimre ügyelni tessék.

Kézimunkák,

nemkülönben himzőanyagok és himzőszövetek,
rendkivül nagy választékban

szabott gyári árakon kaphatók.

Bérczi D. Sándor,

női kézimunka nagyipari-csarnok **Budapest, Király-utcza 4.** — Képes árjegyzékem 1185 eredeti kézimunka-rajzzal kivánatra rendelkezésre áll. **Gyári raktár** a legjobbnak elismert (83)

„Victoria" kézihimzőgépnek.

Darabja 4 frt.

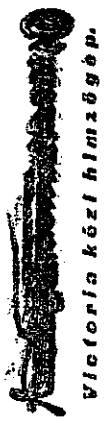

Viszonteladók árengedményt kapnak.
Hozzávaló himzőkeret és himzőanyagok nagy választékban.

A legjobb hirnevü valódi orosz Rigai

CSILLAG JEGYÜ

SÁRCZIPŐK

ÉS

HÓCZIPŐK

a prowodniki gummi-érugyárból

RIGÁ-ban.

Kaphatók minden jobb üzletben.

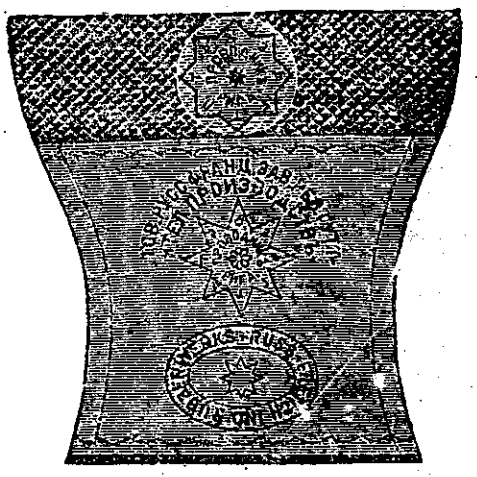

HIRSCH HERMANN, Bécs.
II/2, Praterstrasse 25.

A mi rajtam segitett!

Tisztelt uram!

Körülbelül 3 hét óta hordom a **Heskier tanár Volta-keresztjét** és igazán meglep annak a hatása. Években át **ideges szivbajom** volt, a mely **heves szivdobogásban, szurás a mellben** és **ijesztő erzésben** nyilvánult. Az ón **Volta-keresztje** már 8 napi viselés után nagy enyhülést hozott és Isten segedelmével remélem, hogy teljesen meg fogok gyógyulni. A **Heskier tanár Volta-keresztjét minden felebarátomnak melegen ajánlhatom.**

Teljes tisztelettel (68)
Lejeune Arnold,
kávé-különlegességek nagyban való eladója.
Berlin, Danzigerstrasse 1., I. 1897. julius 17-én.

Megifjitja

és meghosszabbitja

az életet

a hires villámos Volta-kereszt. Olyan személyeknek, kik a Volta-keresztet állandóan hordják, a vérkeringés és az idegrendszer rendesen működik, az érzékek megélénkülnek s valami kellemes jó érzet tölti el az ember. Testi valamint szellemi erőben egyaránt megyarapodik s ez a boldog és szerencsés állapot **meghosszabbitja sok embernek nagyon is rövid életet. Minden gyönge embernek nem tanácsolható eléggé, hogy a Reif J.-tól Bécsben vásárolt Volta-keresztet állandóan viselje; megedzi az ideget, fölfrissiti a vért** s az egész világon elismert gyógyitószere a következő betegségeknek: ***csuz*** és ***rheuma, neuralgia, ideggyöngeség, álmatlanság hideg kezek*** és ***lábak, hypochondria (buskomorság), sánkór, asztma, merevodúe, görcs, bőrbetegség, aranyér, gyomorbaj, influenza, köhögés, allatság*** és ***fülzugás, fej-és fogfájás stb.***

A valódi az itt látható védőjeggyel törvényesen felismerhető Heskier tanár-féle Volta-kereszt minden ki részére szolgáló villamos oszlop. Leányok és ***asszonyok, fiatal*** és ***idősebb urak,*** kik mindig egészségesek akarnak maradni, viseljék ezt a hires és kedvelt, gyógyitó hatásu amulettet. A férfi és a nő erejét állandóan emeli és erősiti, mindenki mintegy ujszülöttnek, kétszer oly erősnek érzi magát. Számtalan dicsérő- és elismerő levél.

Drbja 1 frt 80 kr.

2 frt beküldése esetén bérmentve. Utánvéttel 20 krral drágább. Az egyedül valódi Volta-keresztet az ismert egészségügyi czég küldi.

J. REIF

Wien, I., Brandstätte 3,
a Szent-István-templom mellett.

Az **APFEL**-féle
régi jó hírnevü (13)
fogmüterem
mely eddig a **Váczi-körut** és **Deák-tér** sarkán létezett,
Erzsébet-körut 12. sz.
alá (a New-York palotával szemben) helyeztetett át.

Kitüntetve az ezredéves orsz. kiállításon jó munkáért.
SCHUBERTH JÁNOS, késes.
Csakis IV. kerület, Granátos-utcza 3. szám.

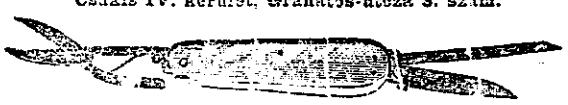

KÉSEK, OLLÓK, BERETVÁK, legolcsóbb gyári áron. Javitások, köszörülések és uj kések megrendelések levélbeli utasitásra is eszközöltetnek. *Korosolják javittatnak és nikkeleztetnek.* (49)

Mindenki,
aki jó minőségü és jól készitett téli kabátot vagy öltönyt legolcsóbb **szabott áron** és pedig egy téli kabátot 13 frttól, egy öltönyt 12 frttól jelenleg kaphat, kérjük látogassa meg az uri és firuha szakmában legnagyobb üzletet az „Angol szabóhoz"
Kohn Heilmann és Fiai,
Károly-körut 12. (11)

Bőr- és szépségápolás szakorvosa
med. univ. **Dr. Révész Benő**
Budapest, Kerepesi-ut 63., I. em.
24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyitja az összes
bőr-, ideg és nemi bajokat. Szépségi hibákat:
szemölcs, anya- és májfolt, pattanás, szeplősség, rózsa, fagyos végtagok, bőrkiütés, bőrduzzadás, selyek szakszerü tanácsesat szóval az arcz és középtestre.
Feltünő eredménynyel gyógyitja a titkos betegségek név alatt ismert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit.
Rendel: délelőtt 8—12, délután 3—7 óráig,
Levelekre azonnal válaszol. Kivánatra gyógyszerekről is gondoskodik. Mindenkor mely diskréció.

BORSODY-féle
feltünő hatásu keserü
MANDULA CRÉME
szeplő és mitesszerek ellen általmatlan növényi készitmény nélkülözhetlen az arcz és kezek ápolására. Ára: 1 nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr. Keserü szappan 50 kr. Ibolya tiszliszt 50 kr. Megrendelhető egyedüli készitőjénél,
BORSODI ISTVÁN, okleveles gyógyszerésznél.
Budapest, Andrássy-ut 97. (104)
Kapható minden gyógy- és illatszertárban.
Teljesen zsirtalan! Rögtön szárad!

Különlegességek

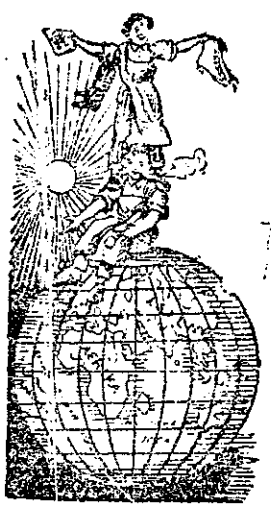

uri-, női- és gyermekczipőkben
Budapest, (63)
V. Váczi-utcza 28.
Gyár:
Pécs, VII., Nauhausgasse 57. sz.
Hohelstädter S. E. és H.
Legnagyobb választék
alódi orosz sárczipőkben.

Nem nagy krach,

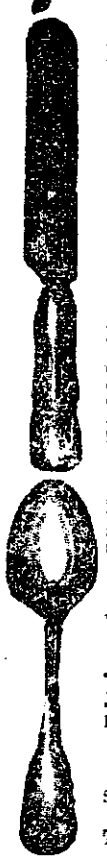

hanem tisztességes alapon vagyunk képesek a következőleg felsorolt britannia-ezüst-készletet, mely 56 darabból áll, csak 6 frt 60 krnyi hallatlanul olcsó áron bárkinek szállitani.
6 darab legfin. britannia asztali kés valódi angol pengével,
6 darab amerikai britannia-ezüst villa egy drbból
6 darab amerikai britannia-ezüst evőkanál,
12 darab amerikai britannia-ezüst kávéskanál,
1 darab amerikai britannia-ezüst levesmérő,
1 darab amerikai britannia-ezüst tejmérő,
2 darab amerikai britannia-ezüst tojáserleg,
6 darab angol britannia felszolgáló eszközalj,
2 darab hatásos asztali gyertyatartó,
1 darab teaszürő,
1 darab legfinomabb britannia-ezüst korkihuzó,
3 darab legf. gyümölcsös kés, porczellánnyéllel,
3 darab legf. gyümölcsös villa, porczellánnyéllel,
6 darab Viktoria-eszközalj
56 darab együttvéve csak **6 frt 60 kr.**
Az összes fenti 56 tárgyat vagyunk képesek a **6 frt 60 krnyi** minőségü áron szállitani. A britannia-ezüst egy minden részében fehér fém, mely ezüst szinét 25 évig is megtartja, a miért jótállunk. Annak legjobb bizonyitékául, hogy ez a hirdetmény tiszta igazságon alapul szolgáljon lőttünk a következő

nyilvános nyilatkozat:

Abban az esetben, hogy a beküldött britannia-ezüst-készlet nem felelne meg, a fizetett összeg akadálytalanul visszatéritetik. Akkor tehát semmiképpen szükséges lenne azt rendelje meg a fentebbi diszkészletet, amely kivánatra alkalmas

nász- és ünnepi ajándéknak,

valamint szállók, vendéglők és jobbfajta háztartások számára.
Kapható csak (71)
RIX kiviteli házában szállitója Tanitók
háza egyletének, stb. bejegyzett czég, fennáll már harminez év óta.
PÉCS, II2. Praterstrasse 16. P.
Szállitás a vidékre utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után.
Tisztitópor hozzá 10 kr, ládikó 40 kr.
Csak vegyjegygyel valódi. Számos elismerő irat betekinthető.

Orenstein és Koppel
Budapest,
VI. Felső-Erdősor 24.
Gyár:
Szt.-Lörincz nyaraló
(Budapest mellett).
Alapitva: **uszó-**, valamint **egyenes- és ferdeirányu** kotrásra szolgáló
kézi kotrógépeit
tavak, folyók és egyéb vizek kikotrására. Jutányos árak és kedvező feltételek. — **Költségvetések** és **prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek.** (15)

ELSŐ BIZTOSITÓ INTÉZET KATONAI SZOLGÁLAT ESETÉRE
Ő cs. és kir. fensége József főherczeg védnöksége alatt.
Biztositási tőke: 27 millió korona.
Fiu gyermekek legelőnyösebb ellátása katonai szolgálat költségének fedezése — illetve a nagykoruság idejére. Bővebb felvilágositással szivesen szolgál az
Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.

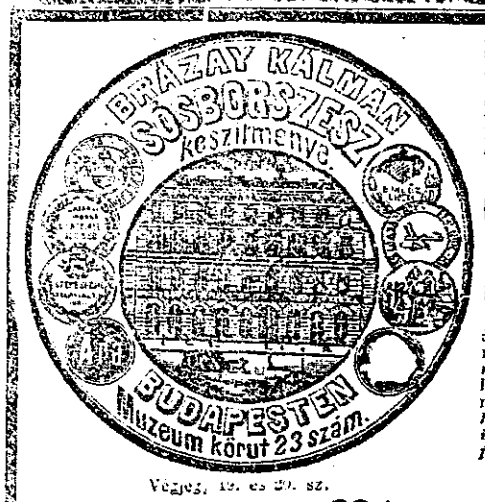

Vegyész, 12. és 20. sz.

Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborszesz-készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, ezúttal arra kérem a t. közönséget, hogy azokra ezimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál. (45)

Sósborszesz

általánosan elismert kitünő háziszer: különösen a ***bedörzsölés kenő-gyurógyógymódnál (massage)*** igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmind ***fogtisztitószerül*** is, a mennyiben a ***fogak fényét*** elősegiti, a ***foghust erősbiti*** és a ***száj tiszta, szagtalan izt*** nyer a szesz elpárolgása után, ugyszinten ***fejmosásra*** is a ***hajidegek*** erősitésére, ***a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.***

Egy nagy üveg ára **90** kr., egy kisebb üveg ára **45** kr.
BRÁZAY KÁLMÁN, Budapest, Muzeum-körut 23.

Megtakaritások az Auer-világitásnál.

1. ***A „Pester Lloyd" könyvnyomdája Budapesten*** folyó évi márczius hó 8-án az eddig használt villamos izzólámpák helyett 133 drb Auer takarék-lámpát és 3 drb rendes Auerlámpát szereltetett fel és 5 hónapi használat alatt a villamos világitással szemben következő összegeket takaritotta meg:

Világitási költségek villamos izzólámpák használata mellett:		Világitási költségek Auer takarék-lámpák használata mellett: (89)	
1896. márcz. hóban	frt 893.10	1897. márcz 1—9-ig villamos	87.—
1896. április „	„ 735.83	10—31 Auer 173.73	frt 260.73
1896. május „	„ 474.87	1897. április hóban	„ 148.83
1896. junius „	„ 442.34	1897. május „	„ 156.93
1896. julius „	„ 384.21	1897. junius „	„ 133.83
Összesen	frt 2930.35	1897. julius „	„ 155.63
		Összesen	frt 855.95

tehát 5 hónap alatt az Auer világitás használása által . . . . . frt 2074.40
költség-megtakaritás éretett el, mely összegből frt 171.32 jókarban tartási
költség levonása után a tiszta megtakaritás . . . . . frt 1902.58
tesz ki, vagyis körülbelül 70% a villamos világitással szemben.
A használatban lévő 136 drb Auerlámpa beszerzési költsége . . . . . frt 576.45
tett ki.

2. ***A székesfővárosi vizmüvek V. ker. szivattyu telepen*** . . frt 382.75
beszerzési költséggel felszerelt 81 drb Auer-takarék égő használata által
2 hónap alatt a pillangó-égővel szemben . . . . . frt 279.67
légszesz megtakaritás éretett el.

Légszesz fogyasztás pillangó égők használata mellett:		Légszeszfogyasztás Auer takarékégők használata mellett:	
1896. május hóban	frt 230.90	1897. május hóban	frt 117.89
1896. junius „	frt 260.28	1897. junius „	frt 94.22
Összesen	frt 491.18	Összesen	frt 212.11

vagyis az Auer-takarékégők használata által a pillangó égőkkel szemben körülbelül 60 százaléknyi légszesz-megtakaritás mutatkozik.

Az „Atheneum" irodalmi és nyomdai részv. társaság 206 darab rendes Auer égő használata által a pillangó és argandégővel szemben 1896. évben **6960 frt 22 krt takaritott meg** 1895. évben pillangó és argand-égők mellett frt 12,513.22
volt a légszefogyasztás, mig 1896. évben Auer-világitás használata
mellett csak . . . . . frt 5553.—
világitási költség merült fel, tehát 1 év alatt megtakaritás mutatkozik. frt 6960.22

Vidéki városokban — tekintve a villamosságnak és a légszesznek sokkal magasabb egységáraira — a megtakaritások is jóval nagyobbak és igy az Auervilágitás berendezése ugy gazdasági szempontból, valamint tekintettel a nagyobb fényhatásra igen előnyös, annál is inkább, miután a csekély berendezési költségek néhány hónap alatt az elért megtakaritásokból visszatérülnek.

Egyuttal van szerencsénk a t. cz. közönség becses figyelmét tisztitási és jókarbantartási intézményünkre felhivni és igen ajánljuk ennek igénybevételét, miután mérsékelt dijak mellett a lámpák tisztitását, esetleg jó karbantartását vállaljuk el.

MAGYAR
GÁZ-IZZÓFÉNY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG,
Weisbachi dr. Auer Károly szabadalma.
Budapesten, VI., Váczi-körut 3-ik szám.

Sneidig
egyenruhákat
készit (114)
BLUM SÁNDOR
BUDAPEST,
csak: ***Váczi-utcza 12. sz.***

A lélekragasztó.

Az a törvényszék előtt mult október 22-én egy 90 éves öreg paraszt állt mint vádlott verekedésért, hol a következő tárgyalási párbeszéd fejlődött ki:

Elnök: Ön 90 éves és verekszik?

Vádlott: Felforrt a vérem a sértésre.

Elnök: Hová való kend?

Vádlott. Hont-Szántóra.

Elnök: Talán sok szántói vizet iszik, hogy olyan nagy kort ért?

Vádlott: Iszok biz én tekintetes uram, mert mindennap hoznom kell a hátamon egy korsóval az apámnak, a ki azt tartja erről a vizről, hogy ez ragasztá meg a lelket a testéhez.

Elnök (a birákhoz): Rendelni kell belőle. Ez a legjobb viz. Olyan a vizek között, mint az asszonyok között az, a melyeknek nincs nagy hire, de az okosok annál inkább megbecsülik s hozzá pártolnak. Ára 25 nagy palaczkjával 4 forint.

Minden köhögést

épugy mint a tüdő és torok, valamint a légző csöveknek hurutos bántalmait, továbbá **nehéz lélegzést, szükmellűséget, asthmát, szamárköhögést, rekedtséget, köhögési ingert,** kezdődő **tuberculosust** leggyorsabban és leghatásosabban szüntetnek meg az évek óta legjobbaknak elismert, orvosi utasítás szerint készített és ajánlott szerek,

Szent-György tea csomagja **50** kr., ehhez való Szent-György hurut-por **50** kr. dobozonként, pontos orvosi használati utasítással együtt. **Néhány nap alatt észlelhető hatás.** Két csomagnál kevesebb nem küldetik. Vidéki megrendelésekhez csomagolási és szállító-levélre külön **20** kr. kéretik **(bérmentesítés nélkül).**

Megrendelések kizárólag:

a Szt.-György gyógyszertárban

Bécs, V. 2. Wimmergasse 33. vagy

Török József

gyógyszertárában

Budapest, Király-utcza 12.

intézendők. (58)

Az összeg előzetes utalványozása kéretik. **Tessék e hirdetést megőrzés végett kivágni.**

KÖZPONTI ANTIQUARIUM ÉS KÖNYVKERESKEDÉS-TŐL

Budapest, IV., Muzeum-körut 13.

Kérek

ingyen és bérmentve

legujabb

könyvárjegyzéket.

Karácsonyi ajándékok, diszmüvek, ifjusági iratok, képeskönyvek, regények, tudományos munkák 10.000 különféle mü

leszállitott áron.

Hely: Név:

Sziveskedjen kivágni és levelezőlapra ragasztva beküldeni. O. H

HERZ REZSŐ

női divat-kelmék raktára

BUDAPEST, 1897 nov. hó

Bécsi-u. 6.

T. cz.

Bátorkodom Nagysád szives érdeklődését azon előnyökre fölhivni, miket folyamatban levő OCCASIÓ-ELADÁSAIM nyujtanak. Nem e czélra beszerzett pamutos áruk, hanem a mostani évszak ujdonságai*) kerülnek

KIVÉTELES ÁRAKON

eladás alá; kitünő minőségüket Nagysád is azonnal föl fogja ismerni.

Kiváló Tisztelettel

Herz Rezső.

Mintákat szivesen küldök bérmentve.

*) Női divat-kelmék és lyoni selymek. (43)

A legjobb és legolcsóbb ásványviz

a szántói savanyuviz,

mely számos kitüntetésben részesült, legutóbb a **kiállitási érmet kapta,** megrendelhető **a forrás kezelőségnél, posta Hont-Szántó.**

1 rekesz 25 palaczk 1·30 literes 4 frt — kr.

1 „ 25 „ 0·70 „ 3 „ 50 „

1 „ 50 „ 0·70 „ 6 „ 50 „

Ujra töltésnél, ha a palaczkok bérmentve vissza küldetnek, egy töltés öt krajczár; az ide-oda fuvarozás költségeivel együtt **Szakálos állomáson feladva.**

A szabadalmazott (76)

„Fairbanks“ mérlegek

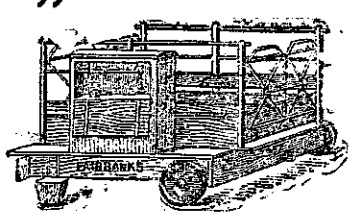

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral bírnak és a ***hid minden pontján egyenlően mérlegelnek,***

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket.

különösen gazdák-, gazdaságok, községek és ***uradalmak*** részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk. ***Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.***

„Fairbanks“ mérleg- és gépgyár részv.-társaság

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váczi-ut 156.

Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz **Andrássy-ut 41. sz.** intzendők.

Nincs többé fagybántalom!

Bel- és külföldi elsőrangu szaktekintélyek bizonyitványai alapján

VOGL gyógyszerész

fagyszappana

mindennemü fagybántalom ellen elismert kitünő gyógyhatással bir.

Egyedüli előállitók:

STIRLING T. és FIA

pipere-szappan- és illatszer-gyár

Győrött.

Osak a „holló“ védjegygyel ellátva valódi!

Kapható minden gyógytárban és droguériában. (100)

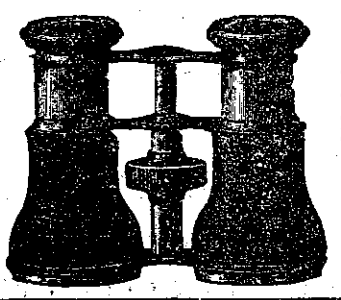

Kettős látcsövek

és szinházi látcsövek az ünnepélyekre *erős nagyitással* és *nagy láttérrel, különböző kivitelben, nagyságban és árban. Salon-lorgnetteket hosszu nyéllel* ajánlnak (6)

Calderoni és Társa

Budapest, IV., Váczi-utcza 30.

Részvénytőke 3 millió forint o. é. **THE MAYPOLE COMPANY LTD. LONDON.** Részvénytőke 3 millió forint o. é.

„MAYPOLE SOAP“

(angol festőszappan)

Vezérképviselet és szétküldési raktár:

Sonnenschein Lipót

BUDAPESTEN,

V., Arany János-utcza 15. sz.

Wien, VII., Neubaugasse 15.

Nélkülözhetlen minden háztartásban. Kevés forró vizzel és ezen világhirü szappannal minden hölgy vagy leány 15 perez alatt, egész ruhát vagy derekat, gallérokat, himzéseket, selyemszöveteket, szallagokat, csipkét, selyemkeztyüt, harisnyát, továbbá battiszt, karton, szatin és barmily gyapjuszövetet teljes szerinti, valódi ***mosható*** színüre képes festeni.

Tegetthof, sötétbordeaux és rikitó vörös szinben szintén raktáron.

Gyászeseteknél, teljes ruhatárak 1 óra alatt a legszebb feketére festhető. Minden szinben 40 kr., tekete és tegetthof szinben darabja 50 kr.

Nagyban és kicsinyben kapható:

Mértey Testvérek, nagykereskedőknél, **Arany János-utcza 10.**
Török József, gyógyszertárában, **Király-utcza 12.**
Neruda Mándor, gyógyárukereskedő, **Kossuth Lajos-utcza**
Molnár és Moser, Koronaherczeg-utcza 9.
Wald Gyula, Király-utcza 34.
Kartschmaroff A., Kerepesi-ut 41.
Lux Mihály. Muzeum-körut 7.

Továbbá minden gyógyáru-, illatszer-, gyertya-, szappan és rövidáru üzletben. (46)

FIGYELMEZTETÉSÜL: Minden darabb „Maypole“ használati utasitással van ellátva, tessék ehhez alkalmazkodni.

Örökös tévedések.

Multkor az anyósommal láttak a távoli ismerőseim. „Csinos feleséged van“ — mondák. Másnap a feleségemmel sétáltam ki. „Idősebb vagy fiatalabb nővére ez a feleségednek?“ — kérdék. Dühbe jöttem e folytonos tévedéseken s az emberek vakságán, mig végre a szomszédnénk világositott fel:

— Ennek a megtévesztésnek ön az oka — szólt.

— Én? — Hogyan?

— Mert a neje ruháit egy közönséges házba járó varrónő által készitteti, az anyósa pedig *Holczer Simonnál* Kossuth Lajos-utczában varrat.

— Lehetetlen! A toilette csinálná e szemfényvesztést?

— Természetesen. Próbáljon a nejének is Holczer Simonnál varratni.

Ugy is tettem, kapott tőlem egy Holczer-féle toilettet, de nem értem czélt, mert ebben a ruhában aztán, mikor kimentünk, mindenki a leányomnak gondolta a feleségemet. *Z. f.*

Fernolendt-czipőmáz egész fekete fényt ád és megtartja a bőr épségét.

Fernolendt-fény-kréme világos czipőnek szép fényt ád és épen tartja a bőrt.

Fernolendt-Nigrinje, *szabad.*, finom fényt ád és még nedves időn sem vesztí a szint, nem piszkitja a ruhát, a bőr puhává, vizáthatatlanná és czipőzhetlenné lesz. 1 nagy czim-köcsög 10 kr.

Fernolendt-Wixinje, szabadalmazott folyékony pompás fénymáz, mely befolyás nélkül sötét-fekete, lakkszerü fényt ad. Üvegben 10 és 25 krért. **Wixint** világos czipőknek is készitetnek.

Fernolendt Wandolja szabad. elsőrangu talpragasztó szer, hatszorosát talpak három annyi ideig tartanak, mint másoknak és nem vesznek föl nedvességet. Legjobb védelem hideg és nedves lábak ellen 1 üveg 20 kr. (57)

Kapható a használó szakmaju uletben, valamint

a gyári raktárban: Wien, Schulerstrasse 21.

Cs. kir. szab. vegyi gyár,
alapittatott 1833-ban.

Stefan Fernolendt, Wien.
Budapest, Lipót-körut 24.

Mosó-gépek a legjobb **Mángorlók, Facsarók,** s minden nemü házi, ipari és **gőzmosodák részére** teljes berendezése, saját villamossal szállit.
Bécs, XIII., Linzerstrasse 8. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve. (41)

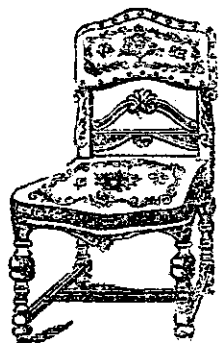

Bőrszékipar és Autorobőrsajtolás
KENDI A.
BUDAPEST,
IV., Károly-utcza 2.
(Evang. iskola-épület.)
Állandó nagy készletek **valódi bőrszékek** és karosszékekben **eddiginél sokkal olcsóbb árban.** Vidékre is pontos kiszolgálás.

Pollitzer Mór és Fia
cs. és kir. szabad. orthopaediai kötszerészek.
— *Alapittatott 1860.* —
Csak V., Deák-Ferencz-utcza 10. sz.

Fontos
szenvedőknek.
UJDONSÁG.

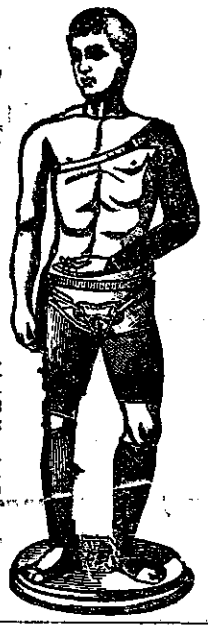

Pollitzer-féle ujonnan javitott és cs. kir. szab. gummi sérvkötő, a legjobbnak van elismerve és monarchiánk határain tul is nagy elismerésnek örvend. Nem csuszik le a testről, nem gyakorol kellemetlen nyomást, ugy éjjel, mint nappal hordható. Czélszerüsége által az eddigi sérvkötők hiányait pótolja. A pelották a sérvhez idomithatók és biztonsági övvel van ellátva, melyek a testről való lecsuszást megakadályozzák. Árak egy oldalu 7—10 frtig, kétoldalu 10—16 frtig.
Legrendőlésnél a test bősége kérendő.
Gyermekeknek a felével olcsóbb. Nagy raktár angol és francia sérvkötőkben. Suspensorium, baskötő, göcsér-gummiharisnya, egyenestartó. Mehfeveskendő, légpárna ágybetét és hajfürdő-baj felfogók dus választékban kaphatók, valamint a legfinomabb francia és angol **GUMMI különlegességek, valódiak jótállás mellett. Roulé** eredeti dobozban, tuczatja 2, 4, 6 és 8 forintért. Loulé egyenkint csomagolva, tuczatja: 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (rövid) fehér szinü tuczatja 3 és 4 frt, narancsszinü 5 és 6 frt. Fiktória tuczatja 4, 6 és 8 frt.
Halhólyag (hosszu) tuczatja: 3, 4, 6 és 8 frt. Halhólyag (rövid) tuczatja 4 és 6 frt. Pelz-Borus Haase dobja 2 frt. Pelz-Borus Mensinga darabja 2 forint 50 kraj. zár. Párisi övspengyor tuczatja 4 és 6 frt. (47

Kisérelje meg
a fekete és szines czipők tisztitáshoz, valamint mindennemü bőrárukhoz a
legujabb és legczélszerübbet a
TANNERINT,
TANNER F. és TÁRSA-tól Frauenfeld-ben.
A bőrnek előkelő tükörfényt ad
Vizhatlanná és puhává tesz!
Kellemes állapotában sem fest
Kezet és ruhát nem piszkol
Egyszeri bekenés több napra elég
A melleit mindig tiszta fényes czipő
Nagy megtakaritás, mert kiadás a használatban.
Felülmul eddigi fénymázt és krémet.

	1. sz.	2. sz.	1/8 ko.
Elegáns bádogdobozokban 3 nagyságban kapható drbja	20 kr.	30 kr.	50 kr.

Kapható a főlerakatnál:
FREUND F. és TÁRSA, Bécs, II., Negerlegasse 6.
és minden idevágó detailüzletben.
Viszont eladóknak nagy engedmény. Kelendő áruczikk.

A m. kir. államvasutaktól eredő, teljes hitelképes jó karban levő
tizedes-mérlegek
súlyokkal ellátva, minden nagyságban ugyszinte
vaggon kiadmérlegek,
továbbá
távirdai sodrony
bekötőhüvelyekkel, valamint vasmacskák (57)
„Wernöl“ fegyverek
felette első áron kaphatók
Kóhn A. M.
vas- és fémnagykereskedésénél,
Budapesten, Mozsár-utcza 9.

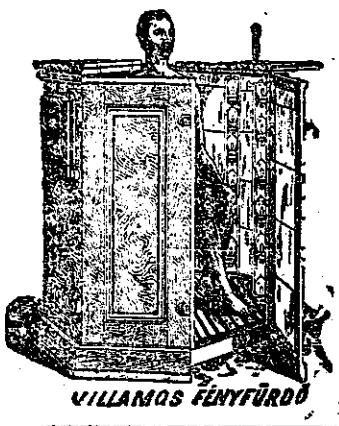

VILLAMOS FÉNYFÜRDŐ

Magyarországon a legelső és egyetlen
Dr. Palócz Ignácz v. Szt.-János kórházi orvos Pesten, k. egészségtani tanár
Természetes gyógyintézete (Rondella-intézet)
BUDAPEST, VÁMHÁZ-KÖRUT 7. SZÁM I. EMELET.
Rendelés: d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5-ig.

A legtöbb hevenyés idült betegségnél csak a természetes gyógymóddal lehet biztos és maradandó gyógyulást elérni. Tágas gyógytermeim még a szakértők által is elismert tökéletességgel vannak berendezve. Gyógyintézetemben létesitett **korszakalkotó villamos fényfürdő, villamos homokfürdő** és **rezgő masszázs,** messze felülmulják az összes meleg- és iszapfürdők hatását, különösen használnak **vese-, máj- és gyomorbajoknál, osúzos- s készvényes bántalmaknál** és a **csontok elgörbüléseinél. Elektromasszázs,** villamos zuhanyozás és villamos vizfürdő kitünő hatásuak női bajok, migrän és valamennyi ideggyengeségből eredő betegség ellen. Legujabb szerkezetü készülékek alkalmazása sürített és ritkitott levegő beszivása megbecsülhetetlen **asztbma és tüdőcsucs-kurút** ellen. Reflektált villamosfény biztosan *gyógyitja a fekélyeket.* Ezeket még kiegészitik: Thure Brand-féle masszázs, Kneip-kura, gőzölések, pontos diétamegszabás, svédgimnasztika stb.

„A Természetes Gyógymód Kézikönyve.“
Irta: Dr. PALÓCZ IGNÁCZ. (30)
legbecsülhetetlen tanácsadó mindenkinek az egészség megóvására és a betegségek megszüntetésére. A ki ezen könyvet elolvassa, önmagának és családjának házi orvosa lehet.
Kapható és megrendelhető a szerzőnél és minden könyvkereskedésben. **Ára 3 . . . ns.**

Föltalálók
és szabadalomtulajdonosok utmutatója a
„Szabadalmi Naptár“
(az uj szabadalmi törvénnyel.)
Ara diszkötésben 1 frt 10 kr.
Kiadja: **BERGL SÁNDOR,** hites szabad. ügyvivő, szabadalmi mérnök irodája, Budapest, VII., Erzsébet-körut 8., mely uj találmányok szabadalmaztatását és értékesitését is elvallalja minden államra. Ugyanitt kapható a hivatalos szabad. katalogus 1891—1894. évfolyama kötetenkint 1 frtért. (57)

Legnagyobb gyári raktár keleti szőnyegekben.
ZACCHIRI N. és G.
Budapest, V. ker., Mária Valéri-utcza 5. sz.
Legdusabb választék valódi **smyrna, perzsa és indiai szőnyegekben** minden lehető nagyság és minőségben. Nemkülönben dus raktár: **Axmünsteri és nyirott kész szőnyegekben. Nyirott brüsseli-tapestrie, hollandi és Cocos-fató szőnyegek, minden mennyiségben.** Legujabb kivitelben kaphatók **kész asztalteritők, függönyök, ágy- és lótakarók. Sima,** mindenféle alapszinü **pokróczkelmék szoba bevonására.**
Mindezt jutányosan és jótállás melletti kiszolgálással.
Uj és képes árjegyzékünket kivánatra ingyen és bérmentve küldjük. (93)

PICK ÉS WINTERSTEIN
gummi- és asbest-áruk, szijak, tömitések, emelőgépek, olajak stb.
BUDAPEST, VII., Teréz-körut 29.

Tisztelt háziasszony!
Kérem tegyen kisérletet a kedvelt **női ujság:** a
Das Blatt der Hausfrau,
most kezdődött
8. évfolyamával,
divat-, gyermekruha-, fehérnemü- és kézimunka-rovattal.
Négy ingyen mellékletet:
a) Romanbibliothek zum Blatt der Hausfrau.
b) Aus aller Welt. — Für alle Welt.
c) Das Blatt der jungen Mädchen.
d) Das Blatt der Kinder.
Kitünő regényei:
a) Schwimmendes Land. Kohlrausch Róbertiől.
b) Im Heim der Welt, Elster O.-tól.
(A főlapban):
c) Auf Irrwegen, Heyke Ninától. (93)
d) Die Stiefschwester Blüthgen Viktortól.
(A regénycsarnokban):
Havonta szabásiv kézimunka mintákkal.
Negyedévi próba-előfizetési ár (6—7) füzetre **1 frt.**
14naponként 1 füzet **15 kr.**
Kapható:
minden könyvkereskedésben.
Kiadóhivatal:
BÉCS,
I., Niebelungeng. 1. és 3

Kaland a hegyen.

A hazai turisták között még aligha ért el valaki akkora rikordot, mint a mult héten S. Mihály m. kir. pénzügyi számellenőr. E nyájas modoráról ismert köztisztviselő valóságos ragyongója a hegyi sportnak és szabad napjait rendesen a budai részen tölti, ahol a gyermekek röviden csak a „jó hegyi mászó"-nak nevezik őt. Vasárnap is a Gellérthegy éjszaki platóján szórakozott S. ur és lejövet azon meredek utat választotta, mely mintegy ötszáz lépésnyi hosszuságban köti össze a glacis éjszaki vonalát a Hadnagy-utczával. A hirtelen beállott téli időjárás sajnos, ezt a különben veszélytelen utat is beboritotta apró jégtáblákkal és igy történt, hogy a nyájas modoráról ismert S. Mihály hirtelen elcsuszolt, elesett és ülő helyzetben, csuszva tette meg azt az utat, melyet tulajdonképen egyenes testtartással óhajtott megtenni, miként az sajátsága a kaukázusi fajnak. Csuszás közben aztán S. Mihály ur leütött a lábáról egy vagyonos szőlőtermelőt is és igy midőn leérkezett a Hadnagy-utczába, ahol a balesett hirére már összegyült volt a budai turistaegyesületnek egy adhoc-bizottsága — akkor a jelenlévő szakértők egyszerre két póruljárt embert láttak. Az egyik, a vagyonos szőlőtermelő, rongyokra szakadt vasárnapi ruhában tápászkodott fel a földről és azon óhajtásának adott kifejezést, vajha inkább pléhnadrágban tette volna meg ezt a mái kirándulást. — S. Mihály ur ellenben vigan ugrott fel a földről, leporolta sötétkék télikabátját, világos téli pantalonját és ismét a régi, elegáns garszonember volt.

— Hogy van az, kérdezte S. Mihálytól egy jelenlevő — hogy az ön társa rongyokra tépte a ruháját, holott csak félannyi ideig zuhant mint uraságod?

— Ez onnan van — válaszolta S. Mihály — hogy az én társam bizonyosan nem válogatja meg a szabóját. Én ellenben mindig csak *Kohn Heilmann és Fiai* csak az *„Angol Szabó"-hoz* czimzett nagy üzletében *(Károly-körut 12.)* vásárlok, a hol is 12 forinttól feljebb a legjobb minőségü öltözetek és téli kabátok kaphatók.

Magyar Nőneveló Intézet

VI., Andrássy-ut 25. sz. I. emelet 4. ajtó. (45)

A magyar királyi operaházzal szemben.

Bejárat: Dalszinház-utcza 1. sz. Budapesten.

Megnyittatott: Dr. Wlassics Gyula kultuszminiszter 1618. e. sz. alatt kelt erkölcsi és anyagi támogatásával 1897. szept. 25-en.

Az intézet a jelen legmagasabb igényeknek megfelelően, a külföldi iskola-szalonok mintájára rendeztetett be.

Tantárgyai: Magyar szavalás, felolvasás és társalgás, magyar irodalom, aesthetika, nagyar müvelődési és politikai történelem, mürajz és festészet, — francziа, angol, olasz és németnyelv, — ének, zongora, hegedü, czimbalom, tánez és háztartástan. — Minden tantárgyból hetenként kétszer tartatik előadás. Beiratási dij 2 frt. Tandij tantárgyanként havonként 5 frt.

Beiratkozni naponta lehet d. u. 3-tól 5-ig.

Bentlakó növendékek ellátási évi dija 600 frt.

Mükedvelők egyes alkalmi fellépésekre előkészittetnek.

Felvétetnek teljesen kezdők és legmagasabb iskolát végzett növendékek.

A tanulmányaikat mintegy fejleszteni akaró növendékeknek külön társalgó terem áll rendelkezésükre, hol hasznos és szorakoztató olvasmányokkal, idegen és magyar nyelvü társalgással tölthetik idejöket, egy hivatott tanárnő vezetése mellett.

Beiratkozni egyes tantárgyakra és rövidebb időre is lehet.

Az intézeti tanév 8 hónap.

Az intézetben minden második vasárnap tudományos előadások és müvészestélyek rendeztetnek.

Bővebb felvilágositást nyujt

az igazgatóság.

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek müködési zavaránál **Egger** biztos hatásu

Mellpasztillái

vesendők. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoboz 25 kr.) A gyomor rendetlen müködésénél radikális hatásunak bizonyultak **Egger szóda pasztillái.** (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszertárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; (27)

„Nádor"-gyógyszertár Budapest, Váczi-körut 17.

Lussinpiccoló

„FRITZI" PENZIO

(családi-ház). (97)

Kellemes tartózkodási hely, enyhe tengeri sziget klimában.

Szoba teljes ellátással 3-5 frt.

Mi okozhat nagyobb örömet, mint egy gazdagon diszitett karácsonyfa?

Bámulatos olcsó karácsonyfadiszitményeit,

melyek több éven keresztül alkalmazhatók, ajánlja a többször kitüntetett régi hirneves czég: (67)

Bisenius Ferencz Károly.

Egyedüli raktár: **Bécs, I., Singerstrasse 11.**

Kérem a czimre ügyelni, mert hasonló hangzása czégekkel nem állok összeköttetésben s fióküzleteim nincsenek.

1 gyüjtemény 100 darab pompás karácsonyfadisz, egy plasztikus karácsonyfadiszkal frt 2.75.

1 gyüjtemény 120 darab ugyanily diszszel és nagy gyertyacsillaggal a 4 tetejére 3 frt 75 kr.

1 gyüjtemény 150 darab diszszel, lehető plasztikus angyal, selyemruhával és harsonával 6 frt 75 kr.

Igen csinos diszitmények, elégtelen hógyapotból, 10 darabonként 75 kr., 1 frt, 1 frt 20 kr., 1 frt 50 kr.

Szabadalmazott gyertyatartók, tuczatonként 8, 18, 30, 48, 60 és 75 kr.

Jégfüzérek, aranyban, ezüstben vagy bronzban 10 méterenként 75 kr.

Hógyapot kettős csomagolásban 12 kr.

Jégcsapok 15 kr.

Igen jutányos összeállitások tréfás tombolák részére, fő- és mellékkyeremények, nyereményenként 5 krtól feljebb.

Veszélytelen szobatüzijátékok karácsonyra és szilveszterre, gyüjteményenként 60 kr., 1 frt 20 kr., 2 frt 50 kr. és 4 frt.

Világszerte a legjobbnak és legczélszerübbnek elismert

1897/98. 7. sz. modellül.

Remington Irógépet

1897/98. 7. sz. modellül.

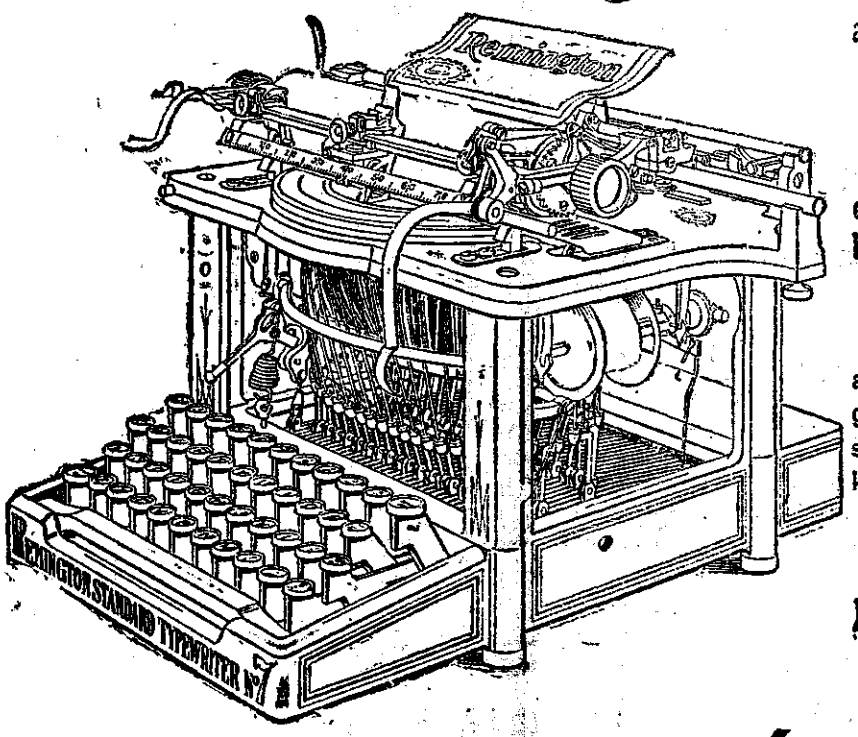

a fővárosban vagy az ország bármely részébe bérmentve küldünk

dijmentes próbahasználatra

vételkötelezettség nélkül

és a rendkivüli egyszerü kezelés begyakorlására saját költségünkön küldjük ki szakközegeinket.

Használatban:

a legtöbb minisztériumban, állami hivatalban, pénzintézeteknél, gyárosoknál, ügyvédeknél, közjegyzőknél, megyéknél, városoknál, stb. stb. mindenütt bámulatot és elismerést keltve kitünő szerkezetével és páratlanul nagyszerü müködésével.

Számtalan elismerő bizonyitvány.

Nélkülözhetetlen minden jól szervezett hivatalban és irodában.

Prospektus ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA az eredeti Remington irógépek és Edison-Mimeographok kiz. jog. eladási telepe:

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 16. szám.

Nyomatott az „ORSZÁGOS HIRLAP" betüivel Budapest, VIII., József-körut 65. szám.